

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 570
Godina : 2022.
Podgorica, 9. decembar 2022.

Broj primjeraka : 50

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Arhitektonske tehnologije** na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 06.07.2022. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR IRENA RAJKOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Irena Rajković je rođena 29.03.1984. godine u Varšavi, R Poljska. Osnovnu školu i gimnaziju završila je u Podgorici.

Diplomirala je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, 2008. godine, na temu *Novi kompleks likovne akademije na Cetinju*, pod mentorstvom profesora Aleksandra Radojevića, u prvoj generaciji diplomiranih inženjera arhitekture u Crnoj Gori. Tokom 2009. godine kao dobitnik stipendije britanske fondacije "The British Scholarship Trust" za postdiplomsko usavršavanje boravila je na "Nottingham Trent University" u Nottingham-u, Velika Britanija i bavila se istraživanjem primjene solarne energije, kroz upotrebu aktivnih solarnih sistema u materijalizaciji omotača energetski efikasnih zgrada.

Magistarski rad sa temom *Bioklimatski aspekti revitalizacije tradicionalne arhitekture u oblasti Skadarskog jezera*, odbranila je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na smjeru Bioklimatska i energetski efikasna arhitektura, 2014. godine pod mentorstvom prof. dr Dušana Vuksanovića i time stekla zvanje magistra arhitekture.

Doktorsku disertaciju, pod nazivom *Vernakularna arhitektura kao paradigma za savremenu arhitektonsku praksu – Analiza bioklimatskih aspekata tradicionalne arhitekture u cilju energetske rehabilitacije na primjeru Skadarskog jezera* odbranila je 07.02.2022. godine, na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u

Sarajevu, pod mentorstvom prof. dr Lemje Chabbouh Akšamija, čime je stekla zvanje doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture.

Učestvovala je na više naučnih i stručnih skupova i konferencija i bila mentor i organizator velikog broja studentskih radionica i izložbi. Član je i rukovodilac više međunarodnih, naučnoistraživačkih projekata. Pored pedagoškog rada, aktivno se bavi naučno-istraživačkim radom i praksom, posebno u oblasti energetske efikasnosti i bioklimatske arhitekture.

PODACI O RADNIM MJESTIMA

Nakon završenih osnovnih studija 2008. godine svoj rad u praksi započinje u projektantskom birou "Studio Synthesis", u Podgorici, gdje je učestvovala na izradi brojnih urbanističkih planova i arhitektonskih projekata.

U pedagoškom radu angažovana je od 2010. na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, od kada je i saradnica u nastavi, uglavnom na predmetima iz oblasti Arhitektonskih tehnologija: Arhitektonske konstrukcije I, II i III, Arhitektonska fizika, Specijalne konstrukcije, Osnovi projektovanja I i 2, Sintezni projekat I i VI, Zaštita i revitalizacija graditeljskog nasljeđa, Ekološki principi u arhitekturi i Energetski efikasna arhitektura.

Akadske 2021/22. godine je pod mentorstvom učestvovala u izvođenju nastave - predavanja na predmetima Arhitektonske konstrukcije II i Ekološki principi u arhitekturi.

U sklopu programa ERASMUS+, akademske mobilnosti, u periodu od 27.06-01.07.2016., boravila je u *Riga Building College-u (RBC), Department of Restoration and Architecture*, u Letoniji.

Član je NVO *Green Building Council-a* (Savjet za ekološku gradnju – odsjek za tehniku i obrazovanje).

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Bojović, M.; Rajković, I. ; Perović, S.K. (2022). <i>Towards Resilient Residential Buildings and Neighborhoods in Light of COVID-19 Pandemic—The Scenario of Podgorica, Montenegro</i> . Sustainability 2022, 14, 1302. https://doi.org/10.3390/su14031302	10	5
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Tomanovic, D., Marković, Lj., Gadžić, N., Rajkovic, I. , Aleksic, J. (2021): <i>Seismic Evaluation and Methods of Rehabilitation of Old Masonry Buildings in the Bay of Kotor (Montenegro)</i> , Applied Science 2021, 11, 3544. https://doi.org/10.3390/app11083544	8	2
2.	Tomanovic, D., Rajkovic, I. , Grbic, M., Aleksic, J., Gadžic N, Lukic, J. (2019): <i>Houses Based on Natural Stone; A Case Study—The Bay of Kotor (Montenegro)</i> , Sustainability 2019, 11(14),3866; https://doi.org/10.3390/su11143866	8	1.33
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Popovic, S. G., Zaric, S. P., & Rajkovic, I. (2020). <i>Analysis of sports halls in terms of eliminating noise: case study on an example in Podgorica, Montenegro</i> . Sport Mont, 18(1), 25-31. doi: 10.26773/smj.200205	4	1.33

2.	Rajković, I. , Bojović, M. (2016). <i>Revitalization of Traditional Architecture Towards Sustainable Development of the Skadar Lake Area</i> . Architecture and Urban Planning, 11, p.32-42. ISSN 1691-4333. e-ISSN 2255-8764. DOI: 10.1515/aup-2016-0005	4	4
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rajković, I. Tradicionalna gradnja u oblasti crnogorskog krasa. <i>MATICA (Časopis za društvena pitanja, nauku i kulturu)</i> 2012, 50, str. 479-496. ISSN 1450-9059 Available online: http://www.maticacrnogorska.me/files/50/19%20irena%20rajkovic.pdf	2	2
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Irena Rajković , Sanja Paunović Žarić, Marija Bojović, <i>Active Solar systems-Study of potential for application in the materialization of tourist facilities</i> , INTERNATIONAL Academic Conference Places and Technologies (2; 2015; Nova Gorica), jun 2015., Nova Gorica, Slovenija, objavljeno u Book of conference proceedings: KEEPING UP WITH TECHNOLOGIES TO MAKE HEALTHY PLACES, ISBN 978-961-6823-71-5 (pdf), str. 548.	2	2
2.	Sanja Paunović Žarić, Irena Rajković , Marija Bojović, <i>Daylight Analyses of „Ready-Made“ facades with modular openings - Case study location in Podgorica</i> , INTERNATIONAL Academic Conference Places and Technologies (2; 2015; Nova Gorica) jun 2015., Nova Gorica, Slovenija, objavljeno u Book of conference proceedings: KEEPING UP WITH TECHNOLOGIES TO MAKE HEALTHY PLACES, ISBN 978-961-6823-71-5 (pdf), str. 541.	2	1
3.	Marija Bojović, Irena Rajković , Sanja Paunović Žarić, <i>Towards Open, Thermodynamic city P&T 2105</i> , INTERNATIONAL Academic Conference Places and Technologies (2; 2015; Nova Gorica) jun 2015., Nova Gorica, Slovenija, objavljeno u Book of conference proceedings: KEEPING UP WITH TECHNOLOGIES TO MAKE HEALTHY PLACES, ISBN 978-961-6823-71-5 (pdf), str. 186.	2	1
K7 Učešće na međunarodnoj izložbi (sa međunarodnom selekcijom i katalogom štampanim na jednom od svjetskih jezika)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E., Paunović Žarić S., Rajković, I. , Bojović, M. (2019). <i>Valorization of the flat roofs for new models of public space design</i> . R.E.D.S. LEGACY Symposium, Matera, Italia. U: Abitare la terra, 50, ISBN 978-88-492-3823-5, p.119 2 0.5	2	0.5
2.	Učešće na 25. Međunarodnom salonu urbanizma. Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E., Bojović, M., Rajković, I. , Paunović Žarić, S. (2016). <i>Ravni krovovi kao novi koncept javnog prostora</i> . kategorija: istraživanja i studije, 8 -12. Novembar 2016. Sremska Mitrovica, Srbija. Rad objavljen u katalogu Salona.	2	0.5
K8 Učešće na izložbi nacionalnog značaja (sa nacionalnom selekcijom i štampanim katalogom)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Rajković, I. , Stamatović, I. (2019). <i>Rekonstrukcija porodične kuće Stojanović</i> , Podgorica. Četvrti crnogorski salon arhitekture, Podgorica.	1	1
Stručne monografije i knjige			
S6 Stručna knjiga izdata kod nas		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Komatina, D., Rajković, I. , Paunović, S., Alihodžić, E., Aleksić, F. (2012). <i>Katalog sa rezultatima međunarodne arhitektonske studentske radionice: International Architectural Workshop „Vrtijeljka 2012“</i> , Cetinje (urbano oplemenjivanje i valorizacija brda Vrtijeljka). Izdavač: Univerzitet Crne Gore, Arhitektonski fakultet ISBN 978-86-86625-11-3 COBISS.CG-ID 21178128.	1	0.5
Ostala stručna djelatnost			
R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Komatina, D., Alihodžić Jašarović, E., Bojović, M., Rajković, I. , Paunović Žarić, S. (2016). <i>Ravni krovovi kao novi društveni prostor grada</i> . Drugi crnogorski salon arhitekture. Nagrada u kategoriji Istraživanje i eksperiment. Katalog: ISBN 978-9940-669-04-1, str.64-65	3	1
2.	Prva nagrada na konkursu za najbolji dokumentarni kratki film “Problemi arhitekture u kontekstu održivog razvoja u post-tranzicionoj Crnoj Gori” (2011). Konkurs raspisala Kancelarija za održivi razvoj Vlade Crne Gore u saradnji sa Austrijskom Ambasadorom u Crnoj Gori, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Njemačkim društvom za međunarodnu saradnju (GIZ) Autorski tim: Alihodžić, E., Paunović, S., Rajković, I.	3	1

3.	Bojović, M., Rajković, I. (2015). <i>Sumrak crnogorskog grada</i> . 24.Međunarodni salon urbanizma. III nagrada u kategoriji Istraživanja i studije iz oblasti prostornog i urbanističkog planiranja. Niš: Udruženje urbanista Srbije. Katalog: ISBN 978-86-84275-35-8	3	1.5
4.	Rajković, I. Bojović, M., (2015). <i>Revitalizacija tradicionalnog graditeljskog nasljeđa u oblasti Škadarskog jezera sa aspekta održivosti</i> . 24.Međunarodni salon urbanizma. Pohvala stručnog žirija u kategoriji Zaštita graditeljskog nasljeđa kroz studije, istraživanje i projekte. Niš: Udruženje urbanista Srbije. Katalog: ISBN 978-86-84275-35-8	3	3
Inovativna djelatnost			
17 Realizovan soj, sorta ili rasa, arhitektonsko, građevinsko ili urbanističko autorsko djelo na nacionalnom nivou		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Stambeni objekat u Kumboru I, površina objekta: 1,114.13m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2018. godina	3	1.5
2.	Stambeni objekat u Kumboru II, površina objekta: 1,062.13m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2018. godina	3	1.5
3.	Stambeni objekat, Donje polje, Cetinje, površina objekta: 590.76m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
4.	Porodični stambeni objekat, Stara Varoš, Podgorica, površina objekta: 118.25m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
5.	Porodični stambeni objekat u Kolašinu, površina objekta: 456.42m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
6.	Rekonstrukcija Starog zatvora u Kotoru, za potrebe CREATIVE HUB-a, Ministarstvo Kulture Crne Gore, površina objekta: 1,698.59m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
7.	Kolektivni stambeni objekat West Side Ljubović Podgorica, površina objekta: 6,935.67m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
8.	Stambeni objekat Hercegovačka, Cetinje, površina objekta: 347.96m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
9.	Stambeni objekta Titex Podgorica, površina objekta: 1,338.14m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
10.	Stambeni objekat Divizija, površina objekta: 934.48m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2020. godina	3	1.5
11.	Stambeni objekat u Bajovoj ulici, Cetinje, površina objekta: 513.36m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2020. godina	3	1.5
12.	Idejno rješenje i Glavni projekat porodičnog stambenog objekta-vile, Novo Selo, Danilovgrad, površina objekta: 331.89m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2020. godina	3	1.5
13.	Projekat unutrašnje arhitekture Starog zatvora u Kotoru, za potrebe CREATIVE HUB-a, Ministarstvo Kulture Crne Gore, površina objekta: 1,698.59m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
14.	Projekat unutrašnje arhitekture Kneževе palate Stari Bar, za potrebe CREATIVE HUB-a, Ministarstvo Kulture Crne Gore, površina objekta: 221.11m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
15.	Projekat unutrašnje arhitekture stare kotlarnice, za potrebe CREATIVE HUB-a, Podgorica, Ministarstvo Kulture Crne Gore, površina objekta: 512.02m ² , Acep doo, Rajković, I. projektant, 2019. godina	3	1.5
Projekti			
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	<i>The Regional HUB of Energy Efficiency Plus</i> – REEHUB PLUS, /No. 436/, u sklopu programa prekogranične saradnje Interreg IPA CBC Italy–Albania–Montenegro (01/09/2020-28/02/2022), Rajković I. , rukovodilac projekta	4	4
2.	<i>The Regional HUB of Energy Efficiency</i> – REEHUB, /No. 195/ 1st call for standard project, u sklopu programa prekogranične saradnje Interreg IPA CBC Italy–Albania–Montenegro (15/03/2018-14/03/2020, produžen 6 mjeseci), Rajković I. , istraživač	4	2
3.	<i>Virtual reality and 3D experiences to IMProve territorial Attractiveness, Cultural heritage smart management and Touristic development</i> – 3D-IMP-ACT, /No. 195/ 1st call for standard projects (03/04/2018-02/034/2020), Rajković I. , istraživač	4	2
4.	TEMPUS projekat 543782-TEMPUS-1-2013-1-AL-TEMPUS Naziv projekta: <i>Developing and Adapting Professional Programs for Energy Efficiency in the</i> – DAPEEWB (01/12/2013-30/11/2016), Rajković I. , član tima	4	2
19 Učešće u nacionalnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Naučno-istraživački projekat: <i>Istraživanje utvrđenja crnogorskog primorja u cilju njihove revitalizacije</i> , sufinansiran od strane Ministarstva nauke, (01/04/2012-31/03/2015), Rajković I. , član tima	2	1

110 Rukovođenje međunarodnim projektom		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	TEMPUS PROJEKAT 530440 – <i>Restructuring of Study Programme in Architecture to Long-cycle Integrated Master in line with EU standards (RESARCH)</i> . Autorski tim: Komatina, D., Radović, G., Alihodžić Jašarović, E., Rajković, I., Paunović Žarić, S. Izrada AKREDITACIJE za novi petogodišnji nastavni plan i program; Izrada ECTS kataloga za novi nastavni program; prevođenje ECTS kataloga; Priprema PILOT godine http://www.erasmusplus.ac.me/wp-content/uploads/NEO-publikacija-2017.pdf 6 2	6	2

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Prije izbora	Ukupno	Prije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	13	13	22.16	22.16
2. STRUČNI RAD	25	25	42	42
UKUPNO	38	38	64.16	64.16

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Irena Rajković diplomirala je na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, u okviru prve generacije diplomiranih inženjera arhitekture na Univerzitetu Crne Gore. Nakon sticanja diplome osnovnih studija, svoje obrazovanje nastavlja na magistarskim studijama, takođe na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Zvanje magistra (MSc) arhitekture stekla je na smjeru Bioklimatska i energetska efikasna arhitektura, na kojem je bila i prvi magistar (MSc) arhitekture iz ove oblasti, odbranivši pod mojim mentorstvom rad na temu "Bioklimatski aspekti revitalizacije tradicionalne arhitekture u oblasti Skadarskog jezera", 2014. godine.

Doktorsku disertaciju, pod nazivom "Vernakularna arhitektura kao paradigma za savremenu arhitektonsku praksu – Analiza bioklimatskih aspekata tradicionalne arhitekture u cilju energetske rehabilitacije na primjeru Skadarskog jezera" odbranila je 07.02.2022. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, pod mentorstvom prof. dr Lemje Chabbouh Akšamija, čime je stekla zvanje doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture.

Prema dostavljenoj dokumentaciji kandidatkinje, u pogledu stepena obrazovanja, konstatujem da dr Irena Rajković ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje docenta, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Početak naučnih interesovanja dr Irene Rajković, dipl.ing.arh., čiji rad pratim u svojstvu mentora od perioda izrade njenog magistarskog rada, vezan je za oblast bioklimatske arhitekture i njenih principa, kroz vernakularnu arhitekturu i istraživanje tradicionalnih graditeljskih obrazaca, kao mogućih smjernica za transponovanje u savremenoj arhitekturi. Rezultati ovih istraživanja prezentovani su u naučnim tekstovima koje je kandidatkinja objavila u međunarodno referentnim časopisima.

U radu *Towards Resilient Residential Buildings and Neighborhoods in Light of COVID-19 Pandemic—The Scenario of Podgorica, Montenegro*, koji je objavljen u časopisu indeksiranom na SSCI listi, dr Irena Rajković, kao član autorskog tima predlaže novi model stanovanja koji je koncipiran tako da je njegova primjena moguća na objekte čija realizacija tek slijedi, čime bi oni bili inicijalno planirani i projektovani kao adekvatni za nepredvidive scenarije u budućnosti. Njime se zagovara integralna primjena skupa mehanizama koji predstavljaju prepoznate vrijednosti u domenu stambenog prostora - fleksibilne organizacije stana kao imperativa, zajedničkih otvorenih i zatvorenih prostora za socijalizaciju u manjim grupama na nivou objekta i omogućavanje neposrednog kontakta sa prirodom na nivou objekta - uvođenjem urbanih bašti, uz mogućnost praktikovanja urbane poljoprivrede na horizontalnim i vertikalnim površinama.

Kroz rad *Revitalization of Traditional Architecture Towards Sustainable Development of the Skadar Lake Area*, prezentovan u

prijavi, i objavljen u međunarodno priznatom časopisu, kandidatkinja se bavi analizom vernakularne arhitekture Skadraskog jezera, kao regije koja obiluje primjerima tradicionalnog graditeljstva, i na najbolji način svjedoči o nastajanju naselja i kuće, kao rezultatu prilagođavanja prirodnom okruženju. Rad ima za cilj da ukaže na isticanje vernakularnih odlika autentične ruralne arhitekture u razmatranju revitalizacije tradicionalnih naselja u skladu sa principima održivosti.

Interesovanje kandidatkinje za oblast graditeljskog nasljeđa i analizu njegovih vernakularnih karakteristika iskazana je i u naučnoistraživačkom radu *Houses Based on Natural Stone; A Case Study - The Bay of Kotor (Montenegro)*, objavljenom u časopisu iz SSCI baze, u kojem se bavi istraživanjem ruralnih stambenih naselja Boke Kotorske, analizirajući kamene kuće, njihov način gradnje, odgovor na društveni, prirodni i sociološki kontekst u kojem su nastale. Na taj način stvara se baza i naučna građa za dalje analize ruralnih objekata i naselja, u cilju potencijalne revitalizacije postojećih i stvaranja novih, nastalih na poukama ruralne tradicije.

U dosadašnjoj saradnji sa dr Irenom Rajković, koja već godinama radi kao saradnica u nastavi na našem fakultetu, i pretežno na predmetima koje vodim kao nastavnik, mišljenja sam da pokazuje izuzetnu posvećenost oblasti za koju se kandiduje, za koju su potrebna specifična naučna i stručna znanja. Takođe, kandidatkinja pokazuje zavidan nivo vladanja materijom, primjenjujući različite naučne metode u ostvarivanju rezultata svog naučnoistraživačkog rada, što je dodatno preporučuje za izbor u akademsko zvanje *docenta*.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Dr Irena Rajković je svojim predanim angažovanjem na različitim poljima u arhitektonskoj struci na najbolji način povezala teoriju i praksu, čime se upotpunjuju njene kompetencije za rad sa studentima u procesu prenošenja znanja. Stručni rad kandidatkinje ogleda se u učestvovanju u brojnim projektima, studijama, radionicama i drugim vidovima rada u praksi, što joj je omogućilo da sintetizuje svoja znanja, proširi ih i primijeni kroz praktičan rad.

Uvid u tabelarni prikaz referenci kandidatkinje, istaknutih u kategoriji stručne djelatnosti, omogućava da se argumentovano može zaključiti da stručni angažman na projektantskim poslovima dodatno preporučuje dr Irenu Rajković za izbor u akademsko zvanje *docenta*.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

U pedagoškom radu dr Irena Rajković angažovana je od 2010. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao saradnica u nastavi, uglavnom na predmetima iz oblasti Arhitektonskih tehnologija: *Arhitektonske konstrukcije I, II i III, Arhitektonska fizika, Specijalne konstrukcije, Osnovi projektovanja I i 2, Sintezni projekat I i VI, Zaštita i revitalizacija graditeljskog nasljeđa, Ekološki principi u arhitekturi i Energetski efikasna arhitektura*, a učestvovala je i u realizaciji vježbi iz predmeta *Elementi zgrada* na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na smjerovima *Građevinarstvo i Menadžment u građevinarstvu*.

Sa pedagoškim radom kandidatkinje Rajković imao sam prilike da se upoznam tokom njenog angažovanja kao saradnice na nastavnim predmetima koje držim na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, tokom kojeg sam svjedočio njenoj izuzetnoj posvećenosti

i uspjehu u radu sa studentima. Dr Irena Rajković je pokazala zavidan nivo interesovanja i samopouzdanje u procesu nastave, što je rezultat višegodišnjeg kontinuiranog rada sa studentima. Ovaj dio svojih kompetencija dr Irena Rajković upotpunjuje i učestvovanjem u izvođenju predavanja tokom akademske 2021/22. godine na predmetima *Arhitektonske konstrukcije II* i *Ekološki principi u arhitekturi*, gdje sam inače predmetni nastavnik.

Prateći njen rad, zaključujem da je od samog početka aktivno prisutna, ne samo u procesu nastave, već i u aktivnostima realizacije

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Prije izbora	Ukupno	Prije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	13	13	22.16	22.16
2. STRUČNI RAD	25	25	42	42
UKUPNO	38	38	64.16	64.16

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Prikaz, analiza i vrednovanje ukupnog rada dr Irene Rajković, sprovedeno na osnovu priloženog konkursnog materijala, omogućava mi da zaključim da kandidatkinja ispunjava sve suštinske i formalne uslove za izbor u nastavničko zvanje docenta koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore.

Dr Irena Rajković je stekla odgovarajući nivo obrazovanja kroz stepen doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture. Posjeduje evidentne naučnoistraživačke sposobnosti, a ostvarila je i brojne i raznovrsne rezultate u stručnom radu. Imajući u vidu njeno dugogodišnje pedagoško iskustvo na Arhitektonskom fakultetu, u zvanju saradnika u nastavi, kao i u izvođenju predavanja pod mojim mentorstvom, zaključujem da se radi o zaista kompetentnoj kandidatkinji koja objedinjuje sve kvalitete potrebne za uspješan angažman u akademskoj zajednici. Zadovoljstvo mi je da predložim Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Irenu Rajković** izabere u zvanje **docenta**.

RECENZENT

Prof. dr Dušan Vuksanović, dipl.ing.arh.
Univerzitet Crne Gore, Arhitektonski fakultet

IZJVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja dr Irena Rajković diplomirala je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, 2008. godine. Zvanje magistra arhitekture stekla je takođe na Arhitektonskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, 2014. godine odbranom rada na temu „Bioklimatski aspekti revitalizacije tradicionalne arhitekture u oblasti Skadarskog jezera“, pod mentorstvom prof. dr Dušana Vuksanovića.

Doktorsku disertaciju sa temom „Vernakularna arhitektura kao paradigma za savremenu arhitektonsku praksu – Analiza bioklimatskih aspekata tradicionalne arhitekture u cilju energetske rehabilitacije na primjeru Skadarskog jezera“, odbranila je pod mentorstvom prof. dr Lemje Chabbouh Akšamija, na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu 07.02.2022. godine i time stekla zvanje doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture.

Na osnovu uvida u prijavu i priloženu dokumentaciju koja je prati, zaključujem da u pogledu stepena obrazovanja kandidatkinja dr Irena Rajković ispunjava sve predviđene uslove za izbor u akademsko zvanje docenta, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska zvanja.

brojnih radionica, stručnih prezentacija i drugih vidova edukacije studenata, zbog čega pedagoške aktivnosti predstavljaju i najznačajani dio njenog ukupnog profesionalnog profila.

Na osnovu prethodno izloženog, zaključujem da je dr Irena Rajković bila izuzetno aktivna, posvećena i uspješna u dosadašnjem pedagoškom radu, pa konstatujem da se radi o nesumnjivo visokoj pedagoškoj osposobljenosti kandidatkinje za izbor u zvanje docenta.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Na osnovu svog dosadašnjeg naučno-istraživačkog rada, dr Irena Rajković pokazala je izuzetnu posvećenost i angažman u istraživanju tema vezanih za tradicionalnu arhitekturu, principe održivosti vernakularne arhitekture i mogućnosti za savremenu revitalizaciju graditeljskog nasljeđa. Rezultate naučnoistraživačkog rada objavljivala je u međunarodnim časopisima, zbornicima radova sa konferencija i drugim internacionalnim i nacionalnim publikacijama.

Kandidatkinja se u radu *Houses Based on Natural Stone; A Case Study –The Bay of Kotor (Montenegro)*, objavljenom u časopisu iz SSCI baze, bavila istraživanjem graditeljskih obrazaca ruralnih stambenih naselja Boke Kotorske kroz istorijski, umjetnički i kulturološki aspekt. Na osnovu tih analiza rađeni su novi modeli, koji transformišu tradicionalne oblike prilagođavajući ih savremenom načinu života i savremenim tendencijama u arhitekturi.

Značajan doprinos u naučnoistraživačkom radu dr Irena Rajković iskazuje kroz djelovanje u autorskom timu na radu *Towards Resilient Residential Buildings and Neighborhoods in Light of COVID-19 Pandemic—The Scenario of Podgorica, Montenegro*, iz časopisa sa SSCI liste, u kome se predlaže novi pristup projektovanju višeporodičnih stambenih objekata, stvarajući nove modele, koji mogu biti adekvatni odgovori na izazove savremnog života, a istovremeno iskazivati principe održivosti u najširem smislu.

Istraživanjem u oblasti graditeljskog nasljeđa i novih tehnologija za njenu revitalizaciju, kandidatkinja se bavi kroz rad *Seismic Evaluation and Methods of Rehabilitation of Old Masonry Buildings in the Bay of Kotor (Montenegro)*, koji je takođe objavljen u časopisu indeksiranom na SSCI listi. Glavni cilj ovog istraživanja je razumijevanje cijelog procesa izradne koje se odnosi na konstrukciju, građevinske tehnike i druge metode primjenjene u izgradnji arhitektonskih objekata u Boki Kotorskoj, koji danas čine dio graditeljskog nasljeđa Crne Gore. Takva autentična gradnja, njeni konstruktivni elementi i građevinske tehnike su pokazale brojne nedostatke, sa visokim stepenom rizika i označeni kao veoma nepoželjni sa aspekta aseizmičkih zahtjeva. Rezultati dobijeni analizom, ispitivanjima i mjerenjima konstrukcija pokazuju potrebu za boljim razumijevanjem seizmičkog ponašanja ove vrste objekata, kao i definisanjem prikladnijih strategija, čijom primjenom bi se došlo do kvalitetnih rehabilitacija tog vida graditeljskog nasljeđa.

Uvidom u konkursne materijale i sprovedenom analizom referenci naučno-istraživačkog rada u klasifikacionoj bibliografiji kandidatkinje, konstatujem da je dr Irena Rajković postigla visok stepen posvećenosti i aktivnosti u naučno-istraživačkom radu, što ujedno potvrđuje njeno profesionalno opredjeljenje i naučno profilisanje u oblasti *Arhitektonskih tehnologija*, za koju se kandiduje.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Na osnovu konkursne dokumentacije evidentno je da kandidatkinja ima i značajno iskustvo mentorskog rada na međunarodnim i domaćim studentskim radionicama, a rezultati sa ovih skupova publikovani su i prikazani kroz mnogobrojne izložbe.

Dr Irena Rajković učestvovala je kao projektant na većem broju arhitektonskih projekata, što ukazuje na svestranost njenog djelovanja i profesionalnih kompetencija.

Nesumnjivo je da sve navedene stručne aktivnosti i profesionalno iskustvo dr Irene Rajković svjedoče o njenim brojnim profesionalnim kvalitetama i preporučuju je za izbor u zvanje docenta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Pedagoški angažman kandidatkinje vezan je za rad na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore kao saradnice u nastavi, gotovo neposredno nakon završetka osnovnih studija, a o pedagoškim sposobnostima kandidatkinje svjedočio sam kao predmetni nastavnik na predmetu *Zaštita i revitalizacija graditeljskog nasljeđa*, na kom je dr Irena Rajković učestvovala u izvođenju vježbi. Pored ovog predmeta dr Irena Rajković angažovana je od 2010. godine u zvanju saradnice u nastavi i na predmetima:

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Prije izbora	Ukupno	Prije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	13	13	22,16	22,16
2. STRUČNI RAD	25	25	42	42
UKUPNO	38	38	64,16	64,16

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Prema dostavljenoj dokumentaciji i uvidom u naučno-istraživački i stručni rad, kao i na osnovu višegodišnje saradnje sa kandidatkinjom kroz njen pedagoški rad, smatram da dr Irena Rajković ispunjava sve potrebne uslove za izbor u zvanje docenta, a koji su predviđeni Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Na temelju svih činjenica i posebnog poznavanja kandidatkinje, sa izuzetnim zadovoljstvom predlažem Vijeću Arhitektonskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da se **dr Irena Rajković** izabere u akademsko zvanje **docenta** za oblast Arhitektonske tehnologije na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Ilija Lalošević, dipl.ing.arh.
Arhitektonski fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-1502/2 od 16.09.2022. godine, imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Arhitektonske tehnologije na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju, dostavljenu 06.10.2022. godine, konstatujem da se na konkurs prijavila dr Irena Rajković i prilažem izvještaj o kandidatkinji.

Dr Irena Rajković diplomirala je na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, 2008. godine, na temu „Novi kompleks likovne akademije na Cetinju“, pod mentorstvom profesora Aleksandra Radojevića, u prvoj generaciji diplomiranih inženjera arhitekture u Crnoj Gori. Zvanje magistra arhitekture stiče takođe na Arhitektonskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, odbranom rada sa temom „Bioklimatski aspekti revitalizacije tradicionalne arhitekture u oblasti Skadarskog jezera“, na smjeru Bioklimatska i energetski efikasna arhitektura, pod mentorstvom prof. dr Dušana Vuksanovića. U posljediplomskom usavršavanju dobitnik je stipendije britanske fondacije „The British Scholarship Trust“, koja joj je omogućila boravak na „Nottingham Trent University“ u Nottingham-u, Velika Britanija, tokom 2009.godine, gdje se bavila istraživanjem primjene solarne energije, kroz upotrebu aktivnih solarnih sistema u

Arhitektonske konstrukcije I, II i III, Arhitektonska fizika, Specijalne konstrukcije, Osnovi projektovanja I i 2, Sintezni projekat I i VI, Ekološki principi u arhitekturi i Energetski efikasna arhitektura.

Dodatno, akademske 2021/22. godine je učestvovala i u izvođenju predavanja, pod mentorstvom, na predmetima Arhitektonske konstrukcije II i Ekološki principi u arhitekturi.

Dr Irena Rajković svoje pedagoško interesovanje u velikoj mjeri pokazuje i kroz brojne aktivnosti koje realizuje sa studentima van formalne nastave, u vidu organizovanja radionica, stručnih seminara, izložbi i drugih vidova prenošenja znanja, u cilju podizanja kvaliteta cjelokupnog nastavnog procesa.

Na osnovu svega izrečenog mogu da konstatujem da je dr Irena Rajković stekla značajno pedagoško iskustvo, koje se ogleda u posvećenom radu sa studentima, kao i u uvođenju inovativnih metoda kroz nastavni proces, što govori o tome da kandidatkinja dr Irena Rajković posjeduje izuzetnu pedagošku osposobljenost za izbor u akademsko zvanje *docenta*.

materijalizaciji omotača energetski efikasnih zgrada.

Zvanje doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture stekla je 07.02.2022.godine, odbranom doktorske disertacije na temu „Vernakularna arhitektura kao paradigma za savremenu arhitektonsku praksu – Analiza bioklimatskih aspekata tradicionalne arhitekture u cilju energetske rehabilitacije na primjeru Skadarskog jezera“, pod mojim mentorstvom, na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Na osnovu pregledane konkursne dokumentacije, konstatujem da dr Irena Rajković ispunjava sve predviđene uslove u pogledu stepena obrazovanja, za izbor u akademsko zvanje docenta, a koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Uvidom u priloženu dokumentaciju, naučno-istraživački rad kandidatkinje odlikuje se posvećenošću i kontinuitetom kojim se ostvaruje doprinos u oblasti istraživanja na temu vernakularne arhitekture i njenih bioklimatskih principa, kroz istraživanje graditeljskog ruralnog nasljeđa.

Dr Irena Rajković je svoja istraživanja prezentovala kroz publikovanje u domaćim i međunarodnim naučnim časopisima, zbornicima radova sa konferencija i u drugim publikacijama.

Rad *Revitalization of Traditional Architecture Towards Sustainable Development of the Skadar Lake Area*, objavljen u međunarodnom časopisu prikazuje rezultate početnih analiza, kojima se kandidatkinja kasnije bavi i u svojoj doktorskoj disertaciji. Analiza regionalne tradicionalne arhitekture obogaćuje postojeći fond zapisa o narodnom graditeljstvu, donosi nova saznanja o skladu gradnje sa prirodnim uslovima okruženja, doprinosi očuvanju kulturnog identiteta i predstavlja polazište sa kog se tradicionalni arhitektonski objekti mogu revitalizovati u skladu sa savremenim socio-tehničkim zahtjevima. Rezultati rada imaju upotrebnost, a širi značaj istraživanja – doprinos očuvanju ruralnog graditeljskog nasljeđa u skladu sa principima održivog razvoja je prepoznatljiv.

Interesovanje kandidatkinje za oblast graditeljskog nasljeđa i analizu vernakularnih karakteristika iskazana je i kroz istraživački proces u radu *Houses Based on Natural Stone; A Case Study – The Bay of Kotor (Montenegro)*, objavljenom u časopisu iz SSCI baze, u kome je analiziran razvoj seoskih naselja Boke Kotorske kroz istorijski, umjetnički i kulturološki aspekt, sa akcentom na kamene kuće koje su u periodu nastanka svojim konstruktivnim osobinama zadovoljavale sve potrebe u pogledu čvrstoće, termičke izolacije i komfora i na koji način dekodiranjem tih tradicionalnih karakteristika je moguće postići revitalizaciju ovih naselja na način da ona odgovaraju savremenom trenutku gradnje.

Dr Irena Rajković se bavi temama održivosti u najširem smislu, pa u radu *Towards Resilient Residential Buildings and Neighborhoods in Light of COVID-19 Pandemic—The Scenario of Podgorica, Montenegro*, koji je objavljen u časopisu indeksiranom na SSCI listi, kao član autorskog tima kandidatkinja daje prijedloge novih modela u oblasti projektovanja višeporodičnih stambenih objekata, u cilju postizanja njihove dugoročnije (društvene) održivosti.

U dosadašnjem radu, a na osnovu ličnog poznavanja kandidatkinje, i direktnog uvida u proces izrade njene doktorske disertacije, dr Irena Rajković, dipl.inž.arh. je iskazala jasnu određenost pri izboru teme kojom se bavi, sposobnost da sveobuhvatno posmatra problem koji rješava, da adekvatno koristi rezultate istraživanja drugih autora, da analitički raslojava multidisciplinarnu metode kojima dolazi do rješenja, kao i da kvalitetno sumira i interpretira naučne rezultate.

Detaljnim uvidom u reference naučno-istraživačkog i umjetničkog rada, kao i na osnovu dugogodišnjeg neposrednog praćenja rada kandidatkinje kroz mentorstvo na doktorskoj disertaciji, mišljenja sam da je dr Irena Rajković pokazala visok stepen povećenosti, spremnosti i potvrdila svoju posvećenost za bavljenje naučnoistraživačkim radom, te da zadovoljava sve neophodne uslove za izbor u akademsko zvanje docent.

ANALIZA STRUČNOG RADA

Pored naučnog rada, izuzetno je značajno istaći da je kandidatkinja više godina obavljala poslove iz oblasti projektovanja i da je njen rad i u ovom dijelu veoma uspješan i raznolik. Kandidatkinja svoja teorijska znanja primjenjuje u praksi, i time ističe značaj zajedničkog djelovanja na naučnom i stručnom planu. Svoj stručni angažman ona je započela, još tokom studija, a kao član tima učestvovala je na brojnim konkursima i izložbama. Dr Irena

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Prije izbora	Ukupno	Prije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	13	13	22.16	22.16
2. STRUČNI RAD	25	25	42	42
UKUPNO	38	38	64.16	64.16

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu prezentiranih rezultata naučne, pedagoške i stručne djelatnosti kandidatkinje dr Irene Rajković, kao i učešća u drugim oblicima profesionalnog angažovanja, može se zaključiti da je kandidatkinja ostvarila zavidne naučnoistraživačke, pedagoške i stručne domete, i da posjeduje značajno profesionalno iskustvo, a svoj afinitet za rad u nastavi potvrdila je i angažmanom u zvanju saradnika u nastavi na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Dozvolite mi da kao njena Mentorica izrazim svoje veliko zadovoljstvo povodom činjenice da ste mi dali priliku da ovu izuzetnu mladu osobu predložim za zvanje Docenta na Vašem fakultetu. Ističem da sam kroz svoj dugogodišnji pedagoški rad bila u prilici da mnogo puta budem Mentor na doktorskom studiju na različitim fakultetima i u različitim državama, ali da se koleginica Rajković ističe svojim znanjem, trudom, elokvencijom, sposobnošću i velikom posvećenošću sveukupnoj oblasti arhitekture kao i svih segmenata zaštite graditeljskog naslijeđa.

Imajući u vidu sve naučne, pedagoške i stručne kvalitete, potvrđene kroz konkursnu prijavu, kao i ispunjenost uslova za izbor u akademsko zvanje **Docenta**, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Irenu Rajković izabere u akademsko zvanje docenta, za oblast Arhitektonske tehnologije.

RECENZENT

Prof. dr Lemja Chabbouh Akšamija, dipl.ing.arh.
Univerzitet u Sarajevu – Arhitektonski fakultet

Rajković ima i iskustvo kroz mentorski rad na mnogobrojnim međunarodnim i domaćim studentskim radionicama, čiji su rezultati publikovani i prikazani kroz izložbe i druge vidove publikacija.

Navedeno stručno iskustvo i prezentirani referentni radovi preporučuju kandidatkinju dr Irenu Rajković za izbor u akademsko zvanje docenta.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

O pedagoškim sposobnostima kandidatkinje mogu izvijestiti, na samo na osnovu priložene dokumentacije, već i na osnovu mentorskog rada prilikom izrade njene doktorske disertacije i neposredne komunikacije tokom predavanja i odbrana pojedinih faza rada. Dr Irena Rajković na posvećen način pristupa temi, koju obrađuje, analizira i obrazlaže jasno, razumljivo i sugestivno, što predstavlja značajnu osobinu u interakciji i radu u nastavi sa studentima. Na osnovu dostavljenih referenci evidentno je da se kandidatkinja od samih početaka svoje karijere opredijelila za angažovanje u pedagoškom radu.

Dr Irena Rajković angažovana je od 2010. na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, od kada je i saradnica u nastavi, na predmetima: *Arhitektonske konstrukcije I, II i III, Arhitektonska fizika, Specijalne konstrukcije, Osnovi projektovanja I i 2, Sintezni projekat I i VI, Zaštita i revitalizacija graditeljskog naslijeđa, Ekološki principi u arhitekturi i Energetski efikasna arhitektura*.

Takođe, akademske 2021/22. godine je učestvovala i u izvođenju predavanja, pod mentorstvom, na predmetima Arhitektonske konstrukcije II i Ekološki principi u arhitekturi.

Na osnovu prethodnog zaključujem da je dr Irena Rajković bila izuzetno aktivna i posvećena u dosadašnjem pedagoškom radu, te konstatujem istaknutu pedagošku osposobljenost kandidatkinje za izbor u akademsko zvanje docenta.

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Melioracija zemljišta** na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda", te na web strani Zavoda za zapošljavanje Crne Gore od petka, 16. septembra 2022. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR VELIBOR SPALEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Lični podaci i obrazovanje

Rođen sam 1970. godine u Ivangradu. U Andrijevići sam započeo, a u Beranama završio osnovnu školu (Luča 1) i gimnaziju (Luča 2). Diplomirao juna 1995. na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Beogradu, Odsjek za melioracije zemljišta. Postdiplomske studije upisao sam 1995/1996. godine na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Beogradu; magistrirao aprila 1999. Doktorske studije pohađao sam na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Beogradu u periodu 2006-2011. Doktorat iz oblasti melioracija zemljišta i fizičko-geografskih istraživanja Polimlja odbranio jula 2011. godine na istom fakultetu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Podaci o radnim mjestima i izborima u zvanja

Radni odnos zasnovao sam septembra 1995. godine u administraciji lokalne uprave Opštine Berane. Na Biotehničkom institutu Univerziteta Crne Gore sam od novembra 1995. godine; gdje sam 1999. izabran u zvanje viši istraživač.

U periodu 2001-2014. radio u kancelariji Evropske komisije, prvo kao *senior task manager* i pomoćnik šefa kancelarije Evropske agencije za rekonstrukciju (2001-2008.), kasnije *task manager* Delegacije EU (2008-2010., 2013-2014.); rukovodio projektima Evropske komisije za oblast poljoprivrede i životne sredine (105 međunarodnih projekata, od kojih je dijelom podržan i UCG kroz renoviranje i opremanje 2000 m² laboratorija BTF i PMF; isporukom vozila (BTF, PMF, IBM); izgrađena Nova veterinarska dijagnostička laboratorija, tada BTF UCG – 870m²; dijelom renoviran i opremljen prostor Instituta za biologiju mora UCG). U ime Evropske komisije, kao EAR projektni menadžer, rukovodio sam projektom izrade Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja 2007-2013: *Montenegro's Agriculture and European Union Agriculture and Rural Development Strategy*. U ime Evropske komisije rukovodio projektom izrade Strategije razvoja ribarstva Crne Gore: *Montenegro's Fisheries Development Strategy and Capacity Building for Implementation of the EU Common Fisheries Policy*. Od septembra 2014. do oktobra 2015. godine radio sam kao vodeći istraživač na Institutu za šumarstvo Crne Gore, a uporedo sa tim bio i predsjednik borda direktora istog Instituta.

Bio koordinator, potom direktor kancelarije UN IFAD (2016-2018.) Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede za Crnu Goru (sjedište u Rimu), gdje sam radio na razvoju Klastera lanca vrijednosti u cilju održivog razvoja i transformacije ruralnih područja; te na razvoju ruralne infrastrukture; fokusirajući se na pitanja razvoja poljoprivrede planinskog područja Crne Gore, ekonomskog i ruralnog razvoja, analizu ruralne politike.

Zaposlen sam na Biotehničkom fakultetu, a predavač i na Studijskom programu geografija Univerziteta Crne Gore na predmetima: Poljoprivredna mehanizacija (Mehanizacija u biljnoj proizvodnji; Mehanizacija u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji; Mehanizacija u mediteranskom / suptropskom voćarstvu; Eksploatacija i održavanje poljoprivrednih mašina), Geografija zemljišta, Biogeografija, Geoinformatika, Lokalna geografska sredina; ranije na predmetima Eko-menadžment (FF), Pejzaži u životnoj sredini (FF), Redukovana obrada zemljišta (BTF, BP). Bio predavač na predmetu Metodologija naučnog rada na postdiplomskim studijama Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

Decembra 2017. godine izabran sam u zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore. Prethodno, 2014. godine, u zvanje naučni saradnik na Poljoprivrednom fakultetu, Univerziteta u Beogradu.

Ostale aktivnosti

Predsjedavajući Odjeljenja mladih naučnika i savjetnik Svjetske organizacije za zaštitu zemljišta i voda (*World Association of Soil and Water Conservation – WASWAC; Council Member and Chairman of the Youth Committee - YC*) za period 2020-2023; član Unije geonauka Evrope (*European Geosciences Union – EGU*), u dva navrata predsjednik odbora EGU (*Soil, Environment and Ecosystem Interactions*). Član Odbora za poljoprivredu i šumarstvo Crnogorske akademije nauka i umjetnosti; član Inženjerske akademije Srbije. Bio član Naučnog odbora Senata Univerziteta Crne Gore (2019-2021.). U 2015. bio *National Contact Point - NCP Horizon 2020 / Climate action, environment, resource efficiency and raw materials*. Učesnik nekoliko *COST* inicijativa.

Na Univerzitetu Kornel tokom 2004. godine pohađao sam obuke programa *Young Scientist Program* za oblast melioracija zemljišta i fizičke geografije, erozije, stipendiran od strane fondacije nobelovca *Norman-a Borlaug-a*, pod mentorstvom *Harolda van Es-a*, predsjednika Američkog društva za proučavanje zemljišta (*Soil and Water Management, Cornell University, USA*); te pod mentorstvom *Chris Renschler-a* sa Departmana za geografiju u Bafalu (*Water Erosion Prediction model GeoWEPP, Department of Geography, University at Buffalo, USA*).

U više navrata pohađao međunarodne kurseve naučno-stručnog usavršavanja iz oblasti biotehničkih i geo nauka, zaštite životne sredine i upravljanja projektima (1995-2022.): (a) Oktobar 2020. – februar 2021: *English for University Lecturers Course [completed with honours], Erasmus+*, Crna Gora; (b) Maj 2019: *International training „Watershed management“ Tarbiat M. University, Iran*; (c) Decembar 2017: *„Cours sur les bassins versants“*, Béni Mellal, Maroko; (d) Maj 2015: *Training on „Research design: A focus on DELPHI method and Social Network Analysis“*, Biotehnički fakultet, Ljubljana, Slovenija; (e) Februar – mart 2015: *International training program on Watershed management and Land use changes, Tarbiat Modares University, Iran*; (f) April 2013: *„Water footprint application for water resources management“*, FAO, Italija; (g) Januar – februar 2013: *International training program on Watershed*

management, Forestry and Environment protection at the University of Natural Resources and Life Sciences - BOKU, Beč, Austrija; (h) Novembar – decembar 2010: *International training on Combating Desertification: „Afforestation in Arid and Semi-Arid Zones“*. Centre for International Agricultural Development Cooperation, Izrael; (h) Maj 2010: *International training on "Certified Project Cycle Management"*, European Commission, Luxembourg, E.U; (i) Oktobar 2005: *FAO training program "Combating Land Degradation"*, Rome, Italy, E.U; (k) Maj 2005: *Training program on Rural development, Brussels, Belgium, EU*; (l) Februar – mart 2001: *„Watershed Management“*, Centre for International Agricultural Development Cooperation, Izrael; (m) 2001 – 2014: Programi obuke Evropske komisije: *Training on Project Cycle Management for the EAR staff; Cross-cutting issues Seminar; Environmental Mainstreaming; Training on Selection/Interviewing Techniques; Training on Anti-corruption policy; Framework Contract Training; Gender Equality; Media Techniques; Certified Project Cycle Management, Evaluation and Monitoring*.

Član brojnih međunarodnih naučnih udruženja (*Member of the International Union of Soil Sciences – IUSS; Watershed and Forestry Management Society of Iran*, Srpsko društvo za proučavanje zemljišta, *The Macedonian National Committee on Irrigation and Drainage – MAKCID, Elected Honorary Member of the Horticulture and Forestry Society from Transylvania, Balkan Environmental Association - B.EN.A.*, Naučnog društva agrarnih ekonomista Balkana).

Održao 10 plenarnih izlaganja na međunarodnim konferencijama. Inicijator i predsjednik naučnog odbora *GEA (Geo Eco-Eco Agro)* međunarodne konferencije (2018., 2020.), kategorisane kao međunarodna konferencija od strane Ministarstva nauke Crne Gore, Ministarstva nauke Republike Srbije (Međunarodni naučni skupovi – M30: M32, M33, M34, M36), priznate kao referentne za izbore u zvanja na univerzitetima u Hrvatskoj, S. Makedoniji, BiH, Sloveniji.

Bio glavni i odgovorni urednik časopisa „Poljoprivreda i šumarstvo“ Biotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore (volume 51- do 59, trenutno *SCOPUS*, Q3). Prethodno radio u istom časopisu kao tehnički urednik i generalni sekretar (1995-2001.).

Bio urednik (*managing editor*) i jedan od osnivača "*AgroFor International Journal*" (BiH, 2016). Član uredništva časopisa *Turkish Journal of Agriculture and Forestry (WoS/SCI, Q1)*; Član uredništva (*Scientific Editor*) *Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca (WoS/SCI, Q3)* i *Eurasian Journal of Soil Science (SCOPUS, Q3)*; član uredništva "*Пермский аграрный вестник*", Permskog državnog agrarno-tehnološkog univerziteta "D.N. Prânišnikova", Rusija; "*The Bulletin of the University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca Horticulture*"; jedan od naučnih urednika i osnivača časopisa „*Nova Geodesia*“; *Co-Editor* međunarodnog časopisa "*Central European Journal of Geography and Sustainable Development*". Član uredništva/redakcije „*Educa*“ Nastavničkog fakulteta Univerziteta Džemal Bijedić u Mostaru; lokalnog časopisa "Tokovi" iz Berana. Bio član uredništva "*Spanish Journal of Rural Development*"; i "*Ecologica Montegrina*".

Autor tehničko-inovativnog rješenja primijenjenog u praksi: "IntEro" model za proračun intenziteta erozije i otačaj priznatog od strane Ministarstva nauke Republike Srbije u 2019., potvrđeno međunarodnim Ugovorima o isporuci, instalaciji i obuci o korišćenju u naučne i komercijalne svrhe (Društvo za melioracije zemljišta i voda Irana od 2019. godine; Makedonski nacionalni komitet za navodnjavanje i odvodnjavanje od 2019. godine).

Mentor i komentor doktorantima i magistrantima na univerzitetima u Gentu - Fakultet za geografiju, Belgija; Federalnog univerziteta Lavras - Departmana za zemljište, Lavras, Minas Gerais, Brazil; Federalnog univerziteta Alfenas - Departmana za geonauku, Lavras, Minas Gerais, Brazil; Univerziteta u Novom Sadu - Departman za geografiju – Srbija (mentori Mladen Jovanović i Velibor Spalević doktorantu Dušku Vujačiću na doktorskim studijama Univerziteta u Novom Sadu, oblast fizička geografija i melioracije zemljišta, 2019); Mentor na završnim radovima 21 kandidata na Studijskom programu za geografiju Univerziteta Crne Gore. Član komisija postdiplomskih – doktorskih studija na Univerzitetu u Zagrebu, Arhitektura, Hrvatska (Pejzaži); Univerzitet u Ferari, Odeljenje za fizičku geografiju i nauku o zemljištu, Italija (pronos nanosa); Univerzitet Abdelmalek Essaadi, Geologija, Maroko (modeliranje erozije zemljišta); Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet (erozija zemljišta).

Do septembra 2022. godine objavio 395 naučna rezultata, od kojih 90 radova u međunarodnim časopisima (61 *SCI*, 29 *SCOPUS*),

publikovao u autorskom timu dvije knjige, više poglavlja u međunarodnim monografijama (*Springer*).

Na Univerzitetu Crne Gore 2018. (FF) i 2021. (BTF), nagrađen za postignute rezultate i posebne doprinose u razvoju naučno-istraživačkog rada i međunarodnog pozicioniranja Univerziteta. Na

16. Međunarodnom sajmu obrazovanja „Putokazi“ koji je održan u Novom Sadu marta 2021. godine, nagrađen diplomom sa posebnim priznanjem za razvoj visokog obrazovanja.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M2 Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Curovic, M.; Spalevic, V. ; Stijovic, A.; Curovic, Z.; Buskovic, V. (2021). Forests of the Coast of Montenegro. In: Joksimovic D.; Djurovic M.; Zonn I.S.; Kostianoy A.G.; Semenov A.V. (eds), The Montenegrin Adriatic Coast. The Handbook of Environmental Chemistry, vol. 110, pp. 51-67. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/698_2020_711	6	3
Radovi u naučnim časopisima			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Billi, P.; Spalevic, V. (2022). Suspended sediment yield in Italian rivers. <i>Catena</i> 212 (2022):106119. DOI: 10.1016/j.catena.2022.106119	10	5
2.	Mohammadi, M.; Khaledi Darvishan, A.K.; Spalevic, V. ; Dudic, B.; Billi, P. (2021). Analysis of the Impact of Land Use Changes on Soil Erosion Intensity and Sediment Yield Using the IntErO Model in the Talar Watershed of Iran. <i>Water</i> 2021, 13, 881. https://doi.org/10.3390/w13060881 .	10	3.33
3.	Sestras, P.; Bilasco, S.; Rosca, S.; Dudic, B.; Hysa, A.; Spalevic, V. (2021). Geodetic and UAV monitoring in the sustainable management of shallow landslides and erosion of a susceptible urban environment. <i>Remote Sensing</i> , 13(3): 385-413. https://doi.org/10.3390/rs13030385	10	1.67
4.	Cagliero, E.; Morresi, D.; Paradis, L.; Curovic, M.; Spalevic, V. ; Marchi, N.; Meloni, F.; Motta, R.; Garbarino, M.; Lingua, E.; Finsinger, W. (2021). Legacies of past human activities on one of the largest old-growth forests in south-east European mountains. <i>Vegetation History and Archaeobotany</i> , 1-17. https://doi.org/10.1007/s00334-021-00862-x .	10	0.83
5.	Ouallali, A.; Aassoumi, H.; Moukhchane, M.; Moumou, A.; Houssni, M.; Spalevic, V. ; Keesstra, S. (2020). Sediment mobilization study on Cretaceous, Tertiary and Quaternary lithological formations of an external Rif catchment, Morocco, <i>Hydrological Sciences Journal</i> , 65:9, 1568-1582. https://doi.org/10.1080/02626667.2020.1755435 .	10	1.43
6.	Nouraein, M.; Skataric, G.; Spalevic, V. ; Dudic, B.; Gregus, M. (2019). Short-Term Effects of Tillage Intensity and Fertilization on Sunflower Yield, Achene Quality, and Soil Physicochemical Properties under Semi-Arid Conditions. <i>Appl. Sci.</i> 2019, 9, 5482. https://doi.org/10.3390/app9245482 .	10	3.33
7.	Chalise, D.; Kumar, L.; Spalevic, V. ; Skataric, G. (2019). Estimation of Sediment Yield and Maximum Outflow Using the IntErO Model in the Sarada River Basin of Nepal. <i>Water</i> , 11, 952. https://www.mdpi.com/2073-4441/11/5/952 .	10	3.33
8.	Vitali, A.; Garbarino, M.; Camarero, J.; Malandra, F.; Toromani, E.; Spalevic, V. ; Curovic, M.; Urbinati, C. (2019). Pine recolonization dynamics in Mediterranean human-disturbed treeline ecotones; <i>Forest Ecology and Management</i> ; 435, 28-37. https://doi.org/10.1016/j.foreco.2018.12.039 .	10	1.25
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Gholami, L.; Khaledi Darvishan, A.; Spalevic, V. ; Cerda, A.; Kavian, A. (2021). Effect of storm pattern on soil erosion in damaged rangeland; field rainfall simulation approach. <i>Journal of Mountain Science</i> 18(3):706-715. DOI: 10.1007/s11629-019-5633-2.	8	2.67
2.	Drazic, M.; Gligorevic, K.; Pajic, M.; Zlatanovic, I.; Spalevic, V. ; Sestras, P.; Skataric, G.; Dudic, B. (2020). The Influence of the Application Technique and Amount of Liquid Starter Fertilizer on Corn Yield. <i>Agriculture</i> 2020, 10, 347. https://doi.org/10.3390/agriculture10080347 .	8	1
3.	Sakuno, N.R.R.; Guigardi, A.C.F.; Spalevic, V. ; Avanzi, J.C.; Silva, M.L.N.; Mincato, R.L. (2020). Adaptation and application of the erosion potential method for tropical soils. <i>Revista Ciencia Agronomica</i> , 51 (1):1-10, https://doi.org/10.5935/1806-6690.20200004 .	8	1.33
4.	Tavares, A.S.; Spalevic, V. ; Avanzi, J.C.; Nogueira, D.A.; Silva, M.L.N.; Mincato, R.L. (2019). Modeling of water erosion by the erosion potential method in a pilot subbasin in southern Minas Gerais. <i>Semina: Ciências Agrárias</i> , 40(2):555-572. DOI: 10.5433/1679-0359.2019V40N2P555.	8	1.33

Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lense, G.H.E.; Servidoni, L.E.; Parreiras, T.C.; Santana, D.B.; Bolleli, T.M.; Ayer, J.E.B.; Spalevic, V. ; Mincato, R.L. (2022). Modelling of soil loss by water erosion in the Tietê River Hydrographic Basin, São Paulo, Brazil, Semina: Ciências Agrarias, 43 (4): 1417-1436. DOI: 10.5433/1679-0359.2022v43n4p1403	6	0.75
2.	Lense, G.H.E., Parreiras, T.C., Spalevic, V. , Avanzi, J.C., & Mincato, R.L. (2021). Soil losses in the State of Rondônia, Brazil. Ciência Rural, 51(5):1-10. e20200460. Epub March 08, 2021. https://doi.org/10.1590/0103-8478cr20200460	6	2
3.	Spalevic, V. (2019). Assessment of Soil Erosion Processes by Using the 'IntErO' Model: Case Study of the Duboki Potok, Montenegro. Journal of Environmental Protection and Ecology, 20(2): 657–665.	6	6
4.	Sestras, P.; Salagean, T.; Bilasco, S.; Bondrea, M.V.; Nas, S.; Fountas, S.; Spalevic, V. ; Cimpeanu, S.M. (2019). Prospect of a GIS based digitization and 3D model for a better management and land use in a specific micro-areal for crop trees. Environmental Engineering and Management Journal 8(6):1163-1390. DOI: 10.30638/eejm.2019.121.	6	0.75
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Sabri, E.; Spalevic, V. ; Boukdir, A.; Karaoui, I.; Ouallali, A.; Mincato, R.L.; Sestras, P. (2022). Estimation of soil losses and reservoir sedimentation: A case study in Tillouguite Sub-basin (High Atlas-Morocco). Agriculture and Forestry, 68 (2): 207-220. doi:10.17707/AgricultForest.68.2.15	4	0.57
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Hazbavi, Z.; Azizi, E.; Sharifi, Z.; Alaei, N.; Mostafazadeh, R.; Behzadfar, M.; Spalevic, V. (2020): Up-To-Date Assessment of soil erosion in Northwestern Iran. Book of Proceedings, GEA (Geo Eco-Eco Agro) International Conference, Podgorica, 28-31 May 2020, Montenegro, p: 112-120.	2	0.29
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Moteva, M.; Kostadinov, G.; Spalevic, V. (2018): Structural design of the agricultural territory accounting for erosion control, Book of Abstracts, Green Room Sessions 2018 International GEA (Geo Eco-Eco Agro) Conference, 1-3 November 2018, Podgorica, Montenegro, Montenegro, p: 196-196.	0.5	0.17
Stručne monografije i knjige			
Uređivačka i recenzentska djelatnost			
R1 Uredništvo u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorije Q1		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Turkish Journal of Agriculture and Forestry, Editorial Board (Q1) https://journals.tubitak.gov.tr/agriculture/editorialboard.html	10	10
R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca, Editorial Board - Scientific Members & Editors (Q3) https://www.notulaeobotanicae.ro/index.php/nbha/about/editorialTeam	4	4
2.	Eurasian Journal of Soil Science, Scientific Editor (Q3) http://ejss.fesss.org/editorial.php?cat=4	4	4
R4 Uredništvo u nacionalnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Пермский аграрный вестник, Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего образования «Пермский государственный аграрно-технологический университет имени академика Д.Н. Прянишникова», Редакционный совет http://agrovest.psa.ru/editorial-board/	2	2
2.	Nova Geodesia, Associate Editor https://novageodesia.ro/index.php/ng/about/editorialTeam	2	2
3.	Central European Journal of Geography and Sustainable Development, Co-Editor, https://cejgsd.org/editorial-board	2	2
4.	Educa, međunarodni članovi/ce redakcije https://nf.unmo.ba/resources/site1/General/Educa/Educa_14.pdf	2	2

R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Sustainability (ISSN 2071-1050) / Learning from Habitat Reconstruction Initiatives—New Approach for Reducing Vulnerability of Rural Housing in India / Source: https://susy.mdpi.com/user/reviewer/status/finished	2	2
2.	Water (ISSN 2073-4441) / Runoff characteristics and soil loss mechanism in the weathered granite area under simulated rainfall	2	2
3.	Land (ISSN 2073-445X) / Do Temporary Ditches Reduce Soil Erosion? A Case Study Comparing RUSLE and UAV-GIS Methodology	2	2
4.	Land (ISSN 2073-445X) / Land Consolidation Zoning in Coastal Tidal Areas Based on Landscape Security Pattern : A case study of Dafeng District, Yancheng, Jiangsu Province	2	2
5.	Water (ISSN 2073-4441) / Water Loss in Swimming Pool Filter Backwashing Processes in the Balearic Islands (Spain)	2	2
6.	Geosciences (ISSN 2076-3263) / Sediment supply and hydrogeological hazard in the Quebrada de Humahuaca (province of Jujuy, northwestern Argentina): Río Huasamayo and Tilcara area.	2	2
7.	Geosciences (ISSN 2076-3263) / Sediment supply and hydrogeological hazard in the Quebrada de Humahuaca (province of Jujuy, northwestern Argentina): Río Huasamayo and Tilcara area.	2	2
8.	Climate (ISSN 2225-1154) / Estimating the Future Function of the Nipsa Reservoir due to the Climate Change and the Debris Sediment Factors	2	2
9.	IJERPH (ISSN 1660-4601) / Distribution of shrubland and grassland soils erodibility on the Loess Plateau	2	2
10.	Water (ISSN 2073-4441) / Managing salinity in upper Colorado River basin streams: Selecting catchments for sediment control efforts using watershed characteristics and random forests models	2	2
11.	Journal of Hydrology (ISSN 0022-1694) / Bedload transport and dune bedforms characteristics in sand-bed rivers supplying a retreating beach of the northern Adriatic Sea (Italy)	2	2
Ostala stručna djelatnost			
R16 Nagrada na međunarodnom konkursu, izbor u ekspertskim tijelima međunarodnih organizacija		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Predsjedavajući Odjeljenja mladih naučnika i savjetnik Svjetske organizacije za zaštitu zemljišta i voda (World Association of Soil and Water Conservation – WASWAC; Chairman of the Youth Committee - YC and Council Member) period 2020-(2022)2023 http://www.waswac.org.cn/waswac/Introduction/A5901index_1.htm	3	3
Projekti			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	European Cooperation in Science and Technology: CA18135 - Fire in the Earth System: Science & Society https://www.cost.eu/cost-action/fire-in-the-earth-system-science-society/#tabsName:management-committee / Start of Action: 24/04/2019 / End of Action: 23/04/2023	4	4
2.	European Cooperation in Science and Technology: ES1306 - Connecting European connectivity research https://www.cost.eu/actions/ES1306/#tabsName:overview Start of Action: 10/04/2014 / End of Action: 09/04/2018	4	4

2. PEDAGOŠKA DJELATNOST

Mentorstvo (komentorstvo se boduje sa polovinom poena)

P9 Na doktorskim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Doktorant Duško Vujačić, Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet / Departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo / oblast fizička geografija i melioracije zemljišta, Naslov rada: "Proračun intenziteta erozije zemljišta u Polimlju (Crna Gora i Srbija) i Širindareh slivu (Iran) korišćenjem WIntErO modela" (2018) https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/11088?show=full	4	4
P10 Na master studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Student master studija Željko Kalezić, dosije broj m 16/19. Naslov rada: "Inovativni metodološki pristup u konzervatorskim istraživanjima graditeljskog nasleđa - Studija slučaja: Arheološki lokalitet Municipium S u Pljevljima" / komentor doc. dr Velibor Spalević (2021)	2	1

	https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1/objava/102843-magistarski-rad-zeljko-kalezic-arhitektonski-fakultet		
P12 Na osnovnim studijama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Mentor na završnim radovima na Studijskom programu za geografiju Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore / kandidati (2018-2022): Nikola Vujacic, Ksenija Lukovac, Violeta Gruban, Ivana Popovic, Marko Cabarkapa, Milivoj Dentic, Dragana Lješević, Dušan Bajic, Okica Karadzic, Vladan Babovic, Petar Albijanic, David Ljutica, Marko Draškovic, Amela Drljan, Ljiljana Mirkovic, Gutic Amela, Maja Nikolic, Ljubomir Djacic, Neris Muratovic, Mladen Delic, Filip Vujovic.	0.5	10.5
Članstvo u komisijama			
P13 Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na matičnom univerzitetu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na Filozofskom fakultetu u Nikšiću / kandidat mr Biljana Mičković / doktorska disertacija: „Savremene urbane i ruralne transformacije i upravljanje prostorom Opštine Nikšić od sredine XX do kraja prve decenije XXI vijeka“. (2020) http://phaidra.cis.ac.me/application/showtheses?thesesId=263	2	2
P15 Član komisije za ocjenu ili odbranu doktorske disertacije na drugom univerzitetu - rangiranom u prvih 500		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na Šumarskom fakultetu Univerziteta u Beogradu / kandidat Aleksandar Anđelković / doktorska disertacija: “Erozioni i sedimentacioni procesi na slivnim područjima malih vodnih akumulacija na području grada Beograda i Fruške gore”. (2020)	4	4
2.	Član komisije za ocjenu/odbranu doktorske disertacije na Univerzitetu Ferara, Departman za fiziku i geografiju / Sektor GEO / 04 - Fizička geografija i geomorfologija / kandidat Silvia Cilli / doktorska disertacija: “Evaluation of bedload yield in two small sand-bed rivers of the Ravenna province (Italy)”. (2020) https://iris.unife.it/handle/11392/2487848?mode=full	4	4
Kvalitet nastave			
P17 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Potvrda BTF / 5.00 Potvrda BTF / 4.89-5.00 FF / Geografija / osnovne / Geografija zemljišta/ 5.00 FF / Geografija / osnovne / Biogeografija / 4.90 FF / Geografija / osnovne / Geoinformatika / 4.69 FF / Geografija / osnovne / Lokalna geografska sredina / 4.45 BTF / Biljna proizvodnja / osnovne / Mehanizacija u biljnoj proizvodnji / 4.94 BTF / Kontinentalno voćarstvo i ljekovito bilje/ osnovne studije / Mehanizacija u biljnoj proizvodnji / 5.00 BTF / Mediteransko voćarstvo / osnovne studije / Mehanizacija u mediteranskom voćarstvu / 4.90 BTF / Ratarstvo i povrtarstvo / master / Eksploatacija i održavanje poljoprivrednih mašina / 5.00 (Izvor: https://snike.cis.ac.me/)	do 5	4.86

3. KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE PEDAGOŠKIH SPOSOBNOSTI

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	41	209	99.04	257.07
2. PEDAGOŠKI RAD	29	38	30.36	40.33
UKUPNO	70	247	129.40	297.40

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Odlukom o imenovanju komisije za razmatranje konkursnog materijala (Odluka br. 07-4247, od 1.11.2022. godine) Senat Univerziteta Crne Gore odredio me je za člana komisije u vezi sa Konkursom za izbor u akademsko zvanje za oblast Melioracije

zemljišta na Biotehničkom fakultetu u Podgorici. Na konkursu objavljenom u dnevnom listu “Pobjeda” od 16.9.2022. godine prijavio se jedan kandidat - dr Velibor Spalević.

Iz blagovremeno dostavljene dokumentacije prijave na konkurs zaključujem da je kandidat dr Velibor Spalević studirao na Odseku za melioracije zemljišta Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Beogradu gde je 1995. godine stekao zvanje diplomirani inženjer poljoprivrede za oblast melioracija zemljišta. Na Odseku za melioracije zemljišta Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Beogradu je magistrirao 1999. godine. Doktorske studije pohađao je na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Beogradu u periodu od

2006. do 2011. godine kada je odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom "Uticaj načina korišćenja zemljišta na oticanje i intenzitet erozije zemljišta u Polimlju" čime je stekao zvanje doktora biotehničkih nauka. Na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Beogradu je izabran u zvanje naučnog saradnika 2014. godine, dok je 2017. godine odlukom Senata Univerziteta Crne Gore izabran u zvanje docenta.

Iz navedenog se može zaključiti da **doc. dr Velibor Spalević u pogledu stepena obrazovanja ispunjava kriterijume i uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora** propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja na Univerzitetu Crne Gore.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučno-istraživački rad dr Velibora Spalevića obuhvata oblasti melioracija zemljišta, poljoprivredne tehnike (mehizacije u poljoprivredi), kao i fizičko-geografskim istraživanjima i problematikom iz oblasti geografije zemljišta, biogeografije i geoinformatike. Sve istraživačke oblasti su usaglašene sa predmetima koje je predavao u prethodnom izbornom periodu: Geografija zemljišta, Geoinformatika, Biogeografija, Lokalna geografska sredina, Pejzaži u geografskoj sredini, Menadžment u životnoj sredini – na Filozofski fakultetu; Mehizacija u biljnoj proizvodnji, Mehizacija u mediteranskom voćarstvu, Eksploatacija i održavanje poljoprivrednih mašina – na Biotehničkom fakultetu.

Kandidat se u brojnim istraživanjima, kao autor ili koautor, bavi primenom sopstvenih geoinformatičkih modela iz oblasti melioracija zemljišta. U radu Spalević, V. (2019): Assessment of Soil Erosion Processes by Using the 'IntErO' Model: Case Study of the Duboki Potok, Montenegro. *Journal of Environmental Protection and Ecology*, 20(2): 657–665, ISSN: 1311-5065, kod analize erozionih procesa i oticaja iz slivova u severnom planinskom području Crne Gore demonstrira primenu međunarodno priznatog IntErO modela (tehničko-inovativnog rešenja primenjenog u praksi). Računarsko-grafičkim proračunima prethode detaljna istraživanja i rekognosciranje terena, gde autor analizira klimatske karakteristike područja, geološku građu i tipologiju zemljišta, završavajući sa analizom vegetacije, odnosno načinom korišćenja zemljišta ovog slivnog područja. Na kraju u izveštaju rezultata pokazuje da su procene stvarnih gubitaka zemljišta iz sliva dobijene po modelu IntErO, upoređujući pri tom podatke modeliranja sa merenjima koja su obavljena nizvodno, prihvatljiviji za brdsko-planinska područja Balkana, dajući pri tom predloge pouzdanijem planiranju i objektivnijem donošenju odluka u održivom upravljanju slivovima.

U radu Drazic, M., Gligorevic, K., Pajic, M., Zlatanovic, I., Spalevic, V., Sestras, P., Skataric, G., Dudic, B. (2020). The Influence of the Application Technique and Amount of Liquid Starter Fertilizer on Corn Yield. *Agriculture* 2020, 10, 347. <https://doi.org/10.3390/agriculture10080347>, ISSN: 2077-0472, kandidat je sa timom predvođenim od strane istraživača sa Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu, istraživao uticaj primene tehnike i količine tečnog startnog đubriva primenjenog novim uređajima na proizvodnju kukuruza. Početno đubrivo je primenjeno u korenovom sistemu u različitim količinama (35, 50, 70 i 100 l ha⁻¹), što je dovelo do intenzivnog rasta biljaka u početnoj fazi razvoja. Sistem je bio posebno prilagođen ovoj nameni, pa je istovremeno korišćen za setvu i za primenu tečnog startnog đubriva. Terenski ogled je postavljen na dve lokacije (dva različita tipa zemljišta), tokom tri vegetacione sezone u periodu 2016–2018. Za ovu primenu je projektovan prototip elektronskog uređaja EUKU-01. Rezultati su pokazali da optimalan izbor tehnike primene tečnog startnog đubriva može rezultirati uštedom đubriva i do 30% bez smanjenja prinosa. Istraživanje je izvedeno sa međunarodnim naučnim timom iz Srbije, Crne Gore, Slovačke i Rumunije.

Kandidat dr Velibor Spalević je visoko pozicioniran u međunarodnim naučnim krugovima, gde je u nekoliko strukovnih međunarodnih organizacija jedan od rukovodilaca ili članova (European Geoscience Union, World Association of Soil and Water Conservation, Balkan Environmental Association, International Union of Soil Sciences, Elected Honorary Member of the Horticulture and Forestry Society from Transylvania, Watershed and Forestry Management Society of Iran, Srpsko društvo za proučavanje zemljišta, Makedonsko društvo za navodnjavanje i odvodnjavanje – melioraciju zemljišta). Ova internacionalna saradnja je dovela do pripreme i izvođenja brojnih istraživanja u Australiji, Belgiji, Brazilu, Maroku, Malaviju, Italiji, Izraelu i Nepal. Kao primer međunarodne naučne saradnje ističe se saradnja dr Velibora

Spalevića sa istraživačima iz Irana sa Univerziteta Maragheh, Univerziteta Zanjan, Univerziteta Zabol, Univerziteta Tehran, Tarbiat Modares Univerziteta, od 2014. godine, koja je proizvela brojne naučne rezultate kroz pripremu i izvođenje zajedničkih istraživanja, organizacija brojnih međunarodnih konferencija, publikacija naučnih radova u vrhunskim međunarodnim časopisima.

Brojni su naučni radovi kandidata iz oblasti melioracije zemljišta gde se na konkretnom primeru ukazuju da neodgovarajuće prakse upravljanja zemljištem u specifičnim klimatskim semi aridnim regionima uzrokuju gubitak organske materije u zemljištu (SOM), smanjujući pri tom plodnost zemljišta i pokreću procese erozije zemljišta i dezertifikacije. Kao potvrdu dobre međunarodne i istraživačke saradnje istakao bih publikaciju Nouraein, M., Skataric, G., Spalevic, V., Dudic, B., Gregus, M. (2019). Short-Term Effects of Tillage Intensity and Fertilization on Sunflower Yield, Achene Quality, and Soil Physicochemical Properties under Semi-Arid Conditions. *Applied Science*. 2019, 9, 5482. <https://doi.org/10.3390/app9245482>, ISSN: 2076-3417.

Nakon detaljne analize i ocene priloženih radova koji su dostavljeni uz prijavu, a uvažavajući celokupni dosadašnji naučni rad kandidata, može se zaključiti da dr Spalević ima potrebnu naučnu zrelost, da je kompetentan istraživač u okviru oblasti za koju je raspisan konkurs, što je i verifikovano nagradama za njegov naučno-istraživački doprinos. Imajući u vidu napred navedeno, konstatujem da **dr Velibor Spalević u pogledu ocene naučno-istraživačkog rada, ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijuma za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora.**

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Dr Velibor Spalević je od 1995. godine zaposlen na Univerzitetu Crne Gore gde je 1999. godine izabran u zvanje viši istraživač. Od 2012/2013. godine je angažovan u nastavi kao saradnik sa doktoratom na Biotehničkom fakultetu u Podgorici na studijskom programu Biljna proizvodnja, gde je izvodio vežbe na predmetima iz oblasti Mehizacija u biljnoj proizvodnji. Od 2015. godine izvodi nastavu na Studijskom programu Geografija na Filozofskom fakultetu, prvo iz predmeta Geografija zemljišta, Biogeografija i Menadžment u životnoj sredini. Odlukom Senata Univerziteta od 26. decembra 2017. godine izabran je u zvanje docent, gde kao zaposleni Univerziteta nastavlja kao predavač na pomenutim predmetima, kada mu je poverena i nastava iz predmeta Pejzaži u geografskoj sredini i Lokalna geografska sredina.

Od školske 2020/2021. godine sticao je pedagoško iskustvo kao predavač i na Biotehničkom fakultetu u Podgorici, Baru i Bijelom Polju na predmetima Mehizacija u biljnoj proizvodnji, Mehizacija u ratarsko-povrtnoj proizvodnji, Mehizacija u mediteranskom / suptropskom voćarstvu, Eksploatacija i održavanje poljoprivrednih mašina, Redukovana obrada zemljišta, dok na postdiplomskim studijama Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore izvodi nastavu kao predavač iz predmeta Metodologije naučnog rada. Iz prethodno navedenog je evidentan intenzivan rad kandidata u nastavi, čime je stečeno vredno i visoko ocenjeno nastavničko iskustvo (visoke ocene iz studentskih anketa).

Kandidat je tokom izveštajnog perioda bio mentor i komentor brojnim kandidatima na osnovnim, master i doktorskim studijama. Na Univerzitetu u Novom Sadu u Republici Srbiji - Departman za geografiju, dr Velibor Spalević je zajedno sa prof. dr Mladenom Jovanovićem bio mentor doktorandu Dušku Vujačiću na doktorskim studijama Univerziteta u Novom Sadu, oblast fizička geografija i melioracije zemljišta (2019.). Na Arhitektonskom fakultetu UCG bio je ko-mentor kandidatu Željku Kaleziću (2021.). Kao mentor rukovodio je završnim radovima 21 kandidata na Studijskom programu za geografiju Univerziteta Crne Gore (period 2018.-2022.), a naveden je i kao član komisija postdiplomskih – doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore, Filozofski fakultet (geografija), Univerzitetu u Zagrebu, Arhitektura, Hrvatska (pejzaži); Univerzitet u Ferari, Odeljenje za fizičku geografiju i nauku o zemljištu, Italija (pronos nanosa); Univerzitet Abdelmalek Essaadi, Geologija, Maroko (modeliranje erozije zemljišta); Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet (erozija zemljišta).

Imao sam priliku da sa kandidatom dr Veliborom Spalevićem saradujem dugi niz godina iz oblasti naučnog istraživanja što se tiče predmeta iz oblasti poljoprivredne tehnike – mehizacija u poljoprivredi, kao i melioracija zemljišta. Kao predavači i kolege na predmetima iz zajedničkih nastavnih, ali i naučno-istraživačkih oblasti, razmenjivali smo iskustva, nastavne materijale, udžbenike i prezentacije, tako da iz ove saradnje i uvidom u dostavljenu dokumentaciju, mogu sa zadovoljstvom da konstatujem, da

pedagoški rad dr Velibora Spalevića krasi dobre nastavno – pedagoške sposobnosti. O ovome govori i maksimalni broj poena koji su mu Odlukom Veća oba fakulteta na kojima je predavač dodeljeni za pedagoški rad, ali i studentske ankete iz prethodnog perioda. Sve navedeno ukazuje da je kandidat predavač i pedagog koji uredno, savesno i odgovorno ispunjava radne obaveze. Na osnovu napred navedenog, analizom pedagoškog rada kandidata za

izveštajni period 2017.-2022. **zaključujem da je dr Velibor Spalević stekao pedagoške sposobnosti koje ga kvalifikuju za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora, a sve saglasno sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja Univerziteta Crne Gore.**

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	168	41	209	158.03	99.04	257.07
2. UMJETNIČKI RAD	-	-	-	-	-	-
3. PEDAGOSKI RAD	9	29	38	9.97	30.36	40.33
UKUPNO	177	70	247	168	129.40	297.40

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize priložene dokumentacije zaključujem da dr Velibor Spalević, u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog i pedagoškog rada, ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora, a sve u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

Predlažem Veću Biotehničkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Velibor Spalević izabere u akademsko zvanje vanredni profesor za oblast melioracije zemljišta na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Miloš Pajić, vanredni profesor
Poljoprivredni fakultet
Univerzitet u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na sednici Senata Univerziteta Crne Gore, koja je održana 28.10.2022. godine, Odlukom o imenovanju komisije za razmatranje konkursnog materijala (odluka br 07-4247 od 01.11.2022.), određen sam za člana komisije za izbor u akademsko zvanje za oblast Melioracije zemljišta na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Na konkurs za izbor u akademsko zvanje, objavljen na internet stranici Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i dnevnom listu "Pobjeda" od 16. septembra 2022. godine za navedenu oblast prijavio se kandidat doc. dr Velibor Spalević.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat Velibor Spalević diplomirao je 1995. godine na Odseku za melioracije zemljišta Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Beogradu, potom je na istom odseku istog fakulteta magistrirao aprila 1999. godine. Doktorske studije pohađao je na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Beogradu u periodu 2006-2011., gde je doktorat iz oblasti melioracija zemljišta i fizičko-geografskih istraživanja Polimlja odbranio jula 2011. godine.

S obzirom na to da je tema doktorske disertacije, magistarskog i diplomskog rada kandidata iz uže naučne oblasti tražene oglašom Biotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, te na osnovu navedenog u prijavi, zaključujem da kandidat dr Velibor Spalević u pogledu stepena obrazovanja ispunjava sve tražene uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Naučno-istraživački opus kandidata dr Velibora Spalevića, predstavljen u materijalu koji smo dobili kao recenzenti, dostupnim u prethodnom Biltenu UCG i javnim bazama naučnih radova, predstavljen je publikovanjem preko 400 raznovrsnih naučnih rezultata, od kojih su do danas 95 radova publikovani u vodećim i eminentnim međunarodnim časopisima indeksiranih na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama (63), odnosno SCOPUS-u (32).

Pregledom radova iz klasifikacione bibliografije može se zaključiti da je kandidat Spalević fokusiran na proučavanje problematike iz oblasti proučavanja zemljišta, geo nauka, najviše se baveći istraživanjima iz oblasti melioracija zemljišta, a delom problematikom biogeografije, geoinformatike, te poljoprivredne tehnike. U svim njegovim relevantnim istraživanjima realizovanim tokom ovog izveštajnog perioda (2017-2022.), uvek su, kao polazna istraživanja visoko kvalitetno urađena fizičko-geografska istraživanja gde je akcenat redovno stavljen na pedološka i geološka istraživanja, klimatske karakteristike, dinamiku reljefa i način korišćenja zemljišta proučavanih područja Crne Gore, ali i istraživanih područja širom sveta, poput Srbije, Hrvatske, S. Makedonije, Grčke, Italije, Brazila, Maroka, Malavija, Irana, Nepala, Sri Lanke. Kandidat težište istraživanja stavlja na primenu računarsko-grafičkih metoda. Najznačajniji naučni doprinos predstavlja aplikacija njegovih sopstvenih modela iz predmetne oblasti melioracija zemljišta, ali i primene poljoprivredne tehnike – mehanizacije u poljoprivredi.

Istraživanja iz oblasti konzervacija zemljišta, sa proračunima intenziteta erozije i oticaja iz slivova, primenom sopstvenih modela i metoda (od strane Ministarstva nauke Srbije priznatih kao *novi tehničko rešenje (metoda) primenjeno na međunarodnom nivou*), su glavne teme istraživanja, gde kandidat upoređuje sopstvene proračune sa rezultatima batimetrijskih merenja ili uporednih analiza rezultata numeričkih vrednosti modela drugih autora. Tako su u radu "Suspendovani sedimenti reka Italije" (Billi, P., Spalevic, V. (2022): *Suspended sediment yield in Italian rivers. Catena 212(2022):106119. DOI: 10.1016/j.catena.2022.106119, ISSN: 03418162*), publikovanom u časopisu *Catena Impact Faktor (IF) za 2021 6.367 (Elsevier)*, jednom od vodećih međunarodnih časopisa za ovu oblast, upoređeni rezultati produkcije sedimenta italijanskih reka sa svetskim skupovima podataka. Posle detaljne analize iznetih rezultata i diskusije zaključeno je da na proučavanom području svih velikih reka Italije nema značajne korelacije između veličine slivnog područja i jedinične količine sedimenta. Nadalje, u ovom radu je istaknuto da je veća varijabilnost godišnje izdašnosti nanosa u rekama sa nižom godišnjom količinom padavina, te da je nedavno smanjenje produkcije sedimenta uzrokovano smanjenjem padavina i povećanja površina šumskog zemljišta u odnosu na druge načine korišćenja zemljišta.

Značajno je istaći da je kandidat jedan od crnogorskih autora koji su sa najviše publikovanih rezultata u vodećim međunarodnim časopisima predstavili geografiju Crne Gore. U istraživanjima kandidat pri tom opisuje detaljno, vek posle Cvijića, potom Lutovca i drugih, područje Polimlja oivičenog sa juga Prokletijama (sa publikovanjem rezultata koji detaljno opisuju svih 57 slivova pritoka Lima na teritoriji Crne Gore). Spalevićeva fizičko-geografska istraživanja dalje pokrivaju prostore Bjelasice - Biogradske gore sa Biogradskim jezerom, Durmitora, Primorja, Nikšićkog polja sa Zetsko-Bjelopavličkom ravnicom, basena Skadarskog jezera, dinarskog gorja Malesije. Jedan od takvih sopstvenih pristupa

istraživanja sa područja Crne Gore, prikazao je u publikaciji Spalevic, V. (2019): *Assessment of Soil Erosion Processes by Using the 'IntErO' Model: Case Study of the Duboki Potok, Montenegro. Journal of Environmental Protection and Ecology*, 20(2): 657–665, ISSN: 1311-5065 IF za 2012 0.507. U radu ukazuje na različite hidrološke procese koji upravljaju dinamikom kretanja sedimenta, koja je vrlo varijabilna u prostornim i vremenskim razmerama kod proučavanih rečnih slivova Polimlja. Merljivim indikatorima ukazuje na podudarnost rezultata batimetrijskih merenja sa rezultatima dobijenih modeliranjem, primenom metoda koje je sam razvio. Ukazuje na opravdanost i mogućnost primene ovakvog pristupa višekriterijumskog odlučivanja u višenamenskom upravljanju slivovima, čime se doprinosi pouzdanijem planiranju i objektivnijem odlučivanju u održivom upravljanju slivovima. Rezultati primenjenih proračuna modela pokazuju da njegovi modeli prilično dobro simuliraju hidrologiju sliva i sa njom povezanu dinamiku sedimenta, što ove modele preporučuje kao koristan alat za takve procene za druge rečne slivove Crnomorskog sliva, sa sličnom klimom, geološkim i fizičko-geografskim karakteristikama.

Svoje pristupe istraživanja degradacije zemljišta izazvane vodom kao agensom kandidat tokom izveštajnog perioda detaljno razrađuje, te ih testira u uslovima Maroka (Ouallali, A.; Aassoumi, H.; Moukchane, M.; Moumou, A.; Houssni, M.; Spalevic, V.; Keesstra, S. (2020). *Sediment mobilization study on Cretaceous, Tertiary and Quaternary lithological formations of an eretaceous rift catchment, Morocco, Hydrological Sciences Journal*, 65:9, 1568-1582. <https://doi.org/10.1080/02626667.2020.1755435>, ISSN: 0262-6667 IF za 2021 3.924, publikujući rezultate istraživanja u vodećem međunarodnom časopisu *Hydrological Sciences Journal (Taylor and Francis Group)*. Slična istraživanja dalje sprovodi na teritoriji Nepala, gde svoje pristupe upoređuje sa modelima razvijenim u SAD (Chalise, D.; Kumar, L.; Spalevic, V.; Skataric, G. (2019). *Estimation of Sediment Yield and Maximum Outflow Using the IntErO Model in the Sarada River Basin of Nepal. Water*, 11, 952. <https://www.mdpi.com/2073-4441/11/5/952>, ISSN: 2073-4441 IF za 2021 3.530, publikujući ovo istraživanje u vodećem međunarodnom časopisu *Water*, a ovaj članak biva vršten kao jedno od poglavla doktrata *Devraj Chalise* na Univerzitetu *New England (Australia)*. Koristeći sopstvene pristupe, u izveštajnom periodu 2017-2022., sa timom autora radi analizu uticaja promene načina korišćenja zemljišta na prinosi sedimenata u Iranu (Mohammadi, M.; Khaledi Darvishan, A.K.; Spalevic, V.; Dudic, B.; Billi, P. (2021). *Analysis of the Impact of Land Use Changes on Soil Erosion Intensity and Sediment Yield Using the IntErO Model in the Talar Watershed of Iran. Water* 2021, 13, 881. <https://doi.org/10.3390/w13060881>, ISSN: 2073-4441 IF za 2021 3.530, publikujući ovaj članak takođe u časopisu *Water*, specijalizovanom za problematiku vodoprivrednih melioracija kojom se bavi kandidat. Sa studentima iz Brazila, koji su svoje teze radili pod mentorstvom Ronalda Luiz Mincata i Velibora Spalevića, primenjujući metodu potencijala erozije, jedan broj radova je publikovan u međunarodnim časopisima *Revista Ciencia Agronomica (Sakuno, N.R.R., Guicardi, A.C.F., Spalevic, V., Avanzi, J.C., Silva, M.L.N., Mincato, R.L. (2020). Adaptation and application of the erosion potential method for tropical soils. Revista Ciencia Agronomica*, 51(1): e20186545. *Epub February 03, 2020. ISSN: 0045-6888, 1806-6690*); *Semina: Ciencias Agrarias (Tavares, A.S.; Spalevic, V.; Avanzi, J.C.; Nogueira, D.A.; Silva, M.L.N.; Mincato, R.L. (2019). Modeling of water erosion by the erosion potential method in a pilot subbasin in southern Minas Gerais. Semina: Ciencias Agrarias*, 40(2):553-572. DOI: 10.5433/1679-0359.2019V40N2P555, ISSN: 1676-546X, 1679-0359) IF za 2021 0.595.

Rezultati navedenih studija, iako dobijeni sa, po definiciji, relativno malih slivova planinskih područja u regionima južne i jugoistočne Evrope, severne Afrike, istoka Južne Amerike, Azije, daju uvid u međupovezanost društvenih pitanja i hidroloških procesa koji se mogu koristiti za oslikavanje realnih scenarija problematike degradacije zemljišta - erozije zemljišta i hidroloških promena u

drugim regijama sličnog biofizičkog okruženja. Pristupi predstavljeni u ovim studijama, a razvijeni od strane kandidata Spalevića, pokazali su visok stepen tačnosti kod proračuna prinosa sedimenta i procene hidroloških promena koje se mogu očekivati ako se vegetaciji dopusti da se bez negativnih uticaja čoveka obnovi. Ovi alati efikasno prate odgovore intenziteta erozije zemljišta na promenu strukture korišćenja zemljišta i uticaje međusobnog delovanja biljaka i zemljišta na eroziju zemljišta i dinamiku kretanja sedimenta.

Positivnu ocenu rada u izveštajnom periodu potvrđuje i vrednovanje kandidata na Univerzitetu Crne Gore. U 2018. (Filozofski fakultet) i 2021. (Biotehnički fakultet) kandidat je nagrađen za postignute rezultate i posebne doprinose u razvoju naučno-istraživačkog rada i međunarodnog pozicioniranja Univerziteta. Na 16. Međunarodnom sajmu obrazovanja „Putokazi“ koji je održan u Novom Sadu marta 2021. godine nagrađen je diplomom sa posebnim priznanjem za razvoj visokog obrazovanja.

Kompletnom analizom naučno istraživačkog rada dr Velibora Spalevića zaključujem da su ispunjeni svi uslovi za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

(Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Kandidat dr Velibor Spalević je u izveštajnom periodu sticao pedagoško iskustvo kao predavač na Studijskom programu geografija Filozofskog fakulteta u Nikšiću (predmeti: Geografija zemljišta, Geoinformatika, Biogeografija, Lokalna geografska sredina, Pejzaži u geografskoj sredini, Eko-menadžment); Biotehničkom fakultetu u Podgorici, Baru i Bijelom Polju (predmeti: Mehanizacija u biljnoj proizvodnji; Mehanizacija u ratarsko-povrtarskoj proizvodnji; Mehanizacija u mediteranskom / subtropskom voćarstvu; Eksploatacija i održavanje poljoprivrednih mašina, Redukovana obrada zemljišta); te na postdiplomskim studijama Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore (predmet Metodologija naučnog rada).

Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave potvrđuju Vijeće fakulteta na kojima je radio i rezultati anonimnih studentskih anketa (Vijeće BTF / 5.00; Vijeće FF / 4.89-5.00; Geografija zemljišta / 5.00; Biogeografija / 4.90; Geoinformatika / 4.69; Lokalna geografska sredina / 4.45; Mehanizacija u biljnoj proizvodnji / 4.94; Mehanizacija u biljnoj proizvodnji / 5.00; Mehanizacija u mediteranskom voćarstvu / 4.90; Eksploatacija i održavanje poljoprivrednih mašina / 5.00). Kao mentor uspešno je izveo jednog doktoranta iz oblasti fizičke geografije i melioracija zemljišta na Departmanu za geografiju, turizam i hotelijerstvo Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu na (2018); U 2020 godini bio u tri navrata član komisija za ocenu/odbranu doktorskih disertacija na Univerzitetu Crne Gore, Univerzitetu u Beogradu, Univerzitetu Ferara (Italija). Bio ko-mentor na master studijama Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore (2021); Mentor 21 studentu na završnim radovima na Studijskom programu za geografiju Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore (2018-2022). Brojni nastavni angažmani omogućili su kolegi Spaleviću sticanje dragocenog pedagoškog iskustva i kompetentnosti koji su potrebni za obavljanje rada na Univerzitetu Crne Gore. Osnovna odlika kandidatovog rada sa studentima, kako u stručnom predavačkom tako i u pedagoškom smislu, jeste sposobnost njegovog efektnog prenošenja znanja uz pomoć socijalnih veština i komunikativnosti.

Analizom pedagoške osposobljenosti, a uzimajući pri tom u obzir rezultate pedagoškog rada, sa rezultatima zvaničnih studentskih anketa, jasno se vidi da kandidat dr Velibor Spalević ispunjava uslove da bude izabran u akademsko zvanje vanredni profesor za koje konkuriše, a sve u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanja Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUCNOISTRAZIVACKI RAD	168	41	209	158.03	99.04	257.07
2. UMJETNIČKI RAD	-	-	-	-	-	-
3. PEDAGOŠKI RAD	9	29	38	9.97	30.36	40.33
UKUPNO	177	70	247	168	129.40	297.40

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u prispeli spise predmeta dostavljenog na recenziju, detaljnom analizom ispunjenosti uslova u pogledu stepena obrazovanja, te naučnoistraživačkog rada i pedagoške osposobljenosti kandidata, nedvosmisleno konstatujem da je kandidat dr Velibor Spalević u svim analiziranim segmentima ispunio i značajno nadišao sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje vanrednog profesora. Stoga sa velikim zadovoljstvom predlažem Vijeću Biotehničkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Velibor Spalević bude izabran u zvanje vanrednog profesora za oblast za oblast Melioracije zemljišta na Biotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Slobodan Marković, redovni profesor
Univerziteta u Novom Sadu, dopisni član SANU

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Ispunjenost uslova u pogledu stepena obrazovanja

Kandidat doc. dr Velibor Spalević studirao je Melioracije zemljišta na Univerzitetu u Beogradu - Poljoprivredni fakultet, a diplomirao jula 1995. godine i dobio zvanje diplomiranog inženjera poljoprivrede za melioracije zemljišta. U razdoblju 1995-1999 nastavlja Magistarski studij na Odsjeku za melioracije zemljišta i magistrira 1999 godine. Od 2006 do 2011. godine na Univerzitetu u Beogradu - Poljoprivredni fakultet radi doktorat iz oblasti melioracije zemljišta. Doktorira 11. jula 2011. godine na temu "Uticaj načina korištenja zemljišta na oticanje i intenzitet erozije zemljišta u Polimlju". Na Univerzitetu Crne Gore izabran je u zvanje docenta decembra 2017. godine. Ovim, prema Pravilima predviđenim Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijima za izbor u akademska zvanja, a definiranim Zakonom o visokom obrazovanju, ispunjavaju kriterije i uvjete za izbor u zvanje vanrednog profesora što se tiče stepena obrazovanja.

Analiza naučnoistraživačkog rada (Rezime recenzenta o naučnoistraživačkom (umjetničkom) radu kandidata na osnovu priloženih referenci sa izborom i tri naučnoistraživačka rada (umjetnička djela) za koja recenzent smatra da predstavljaju najznačajniji doprinos kandidata u izvještajnom periodu, saglasno Mjerilima za izbor)

Doc. dr Velibor Spalević primarno se bavi naučno-istraživačkim radom iz oblasti melioracija zemljišta. Svi naučno-istraživački radovi navedeni u bibliografiji kandidata su vezani uz predmetno područje izbora u zvanje prema raspisanom Konkursu. Radovi navedeni u popisu literature i priloženi za ocjenu vrlo su aktualni u smislu odabira tema i karakterizirani su jasnoćom prezentiranih rezultata istraživanja. Znanstvenoistraživački rad kandidata karakteriziraju znanstveni radovi, od kojih je većina važna ne nema samo teoretski, već i zbog svog mjerljivog praktičnog doprinosa. Određeni broj njegovih radova je iz oblasti mehanizacije u biljnoj proizvodnji – mehanizaciji u melioracijama zemljišta, a što je direktno vezano uz oblast definirane oglasom za koji kandidat treba da bude izabran. U svom istraživanju dr. Velibor Spalević bavi se razvojem i primjenom vlastitih računalno-grafičkih metoda i modela drugih vodećih istraživača iz područja melioracije i geoinformatike. Prema podacima iz predmeta danog na uvid, zaključujem da je jedno od njegovih važnih usavršavanja ono koje je obavio u Sjedinjenim Američkim Državama 2004. godine iz naučnog područja melioracije, odnosno modeliranja erozije tla i otjecanja sa slivova. Program usavršavanja pod mentorstvom Harolda van Es (Sveučilište Cornell, SAD); i Chris Renschler (Sveučilište u Buffalu, SAD) uključivalo je upoznavanje s radom na modelu predviđanja vodne erozije - GeoWEPP, na Departmanu melioracija zemljišta (Cornell) i Departmanu za geografiju (Buffalo) ova dva sveučilišta. Ovo usavršavanje je kandidata Spalevića odredilo prema ovoj grani primjene geoinformatičkih metoda, koju kasnije, nakon doktoriranja, primjenjuje u brojnim njegovim autorskim i koautorskim radovima. Jedan takav rad je rad iz ovog izvještajnog razdoblja: Spalevic, V. (2019): Assessment of Soil Erosion Processes by Using the 'IntErO' Model: Case Study of the Duboki Potok, Montenegro. Journal of

Environmental Protection and Ecology, 20(2): 657–665, ISSN: 1311-5065. Autor samostalno, jednostavnim pristupom u nekoliko koraka, predstavlja jedan od svojih modela, a zatim njegovom primjenom radi na analizi intenziteta erozije i otjecanja iz relativno malog pilot bazena Duboki potok sa područja Polimlje, na planinskom sjeveru Crne Gore. U pripremi ciljane analize, u radu su prikazane klimatske karakteristike područja, geološka građa i karakteristike zemljišta, analiza načina korištenja zemljišta proučavanog područja. Primjenom IntErO modela, koji je poboljšana verzija kandidatovog modela "Slivovi" i "Površine i rastojanja" koristeći 27 ulaza, vrši izračune iz kojih dobiva sljedeći broj velikih izlaza, koji jasno opisuju fizičko-geografske karakteristike proučavanog područja, a u drugom koraku jasno definira ove složene procese degradacije zemljišta: Koeficijent oblika rječnog bazena; Koeficijent razvijenosti sliva; Prosječna širina rječnog sliva; (A)simetrija rječnog sliva; Gustoća mreže rječnih slivova; Koeficijent meandriranja sliva; Prosječna nadmorska visina sliva; Prosječna visinska razlika rječnog sliva; Prosječni pad rječnog sliva; Visina lokalne erozijske baze rječnog sliva; Energetski potencijal protoka vode za vrijeme bujičnih kiša; Koeficijent vodopropusnosti stijena; Koeficijent vegetacijske pokrivenosti; Analitički prikaz zadržavanja vode u dotoku; Energetski potencijal protoka vode tijekom bujičnih kiša; Maksimalno otjecanje iz rječnog bazena; Temperaturni koeficijent regije; Koeficijent erozije rječnog sliva; Proizvodnja erozivnog materijala u rječnom slivu; Koeficijent zadržavanja depozita; Stvarni gubici tla; Specifični stvarni gubici tla (po km²). Rezultati dobiveni modeliranjem uspoređeni su s podacima dobivenim batimetrijom. Visok postotak podudarnosti rezultata pokazuje da je pristup koji je ovom prilikom prezentirao kandidat prihvatljiv za područja naše regije, koja model preporučuje za korištenje kod nas. Ovi, te prethodni i kasnije prikazani rezultati primjene ovog modela, razlog su prihvatanja ovih pristupa ovdje u Sjevernoj Makedoniji.

U radu publikovanom u vodećem međunarodnom časopisu: Sestras, P.; Bilasco, S.; Rosca, S.; Dudic, B.; Hysa, A.; Spalevic, V. (2021). Geodetic and UAV monitoring in the sustainable management of shallow landslides and erosion of a susceptible urban environment. Remote Sensing, 13(3): 385-413. <https://doi.org/10.3390/rs13030385>, ISSN: 2072-4292, kandidat je dio istraživačkog tima koji se bavi monitoringom u održivom upravljanju plitkih klizišta i erozije korištenjem geodetskih i bespilotnih letjelica u osjetljivom urbanom okolišu. Autori skreću pozornost na činjenicu da su klizišta opasnost koja se javlja u cijelom svijetu i može izazvati ekonomske pa čak i kobne posljedice. Prikupljanje i praćenje podataka o aktivnim klizištima važni su za predviđanje budućih klizišta u toj regiji, te su ključni za minimiziranje prouzročenih gubitaka. U rastućem gradskom području proučavanog područja, drastične promjene u korištenju zemljišta i širenje građevinskih zona predstavljaju trenutno važno pitanje za struku i znanost u ovoj oblasti. Fenomen urbanog širenja nametnuo je širenje granica grada izvan starog izgrađenog područja, zauzimajući površine namijenjene poljoprivredi, a zbog brdovitog reljefa i geomorfologije podložne su pojavi prirodnih opasnosti poput klizišta i erozijskih procesa ili ponovnog aktiviranja ranije saniranih područja. Studija uključuje interdisciplinarno istraživanje koje se sastoji od evaluacije žarišta sklone klizištima koja se nalazi na području od javnog interesa, a sve uz korištenje geodetskih i topografskih preciznih mjerenja, u kombinaciji s korištenjem praćenja kretanja tla bespilotnim letjelicama (UAV) i GIS prostornom analizom. Podaci dobiveni u razdoblju dužem od dvije godine pokazuju da je istraživana padina podložna plitkom aktivnom klizištu od nekoliko centimetara godišnje, a na temelju 64 pojedinačna repera najveća vrijednost pomaka iznosila je 67 mm. Korištenjem geomatickih alata, procijenjeno je pokretanje površine padine sa sveobuhvatnim izračunima volumena kao što su pomicanje, erozija i akumulacija ilustrirajući volumen istisnutog materijala od 107,2 m³ i akumulirani volumen od 55,7 m³. Rezultati daju vrijedan uvid u složenu dinamiku klizišta i erozije, što je ključno za predviđanje budućih trendova i preventivnih mjera. Sudjelovanjem u ovim i sličnim istraživanjima kandidat je pokazao znanstvenu znatiželju kombinirajući znanja iz područja degradacije zemljišta – erozije tla – melioracije, te primjene računalnih grafičkih metoda, te suvremene opreme koja se u novije vrijeme koristi u istraživanju poljoprivredne tehnike – mehanizacija u melioraciji.

Publikacija: Gholami, L.; Khaledi Darvishan, A.; Spalevic, V.; Cerda, A.; Kaviani, A. (2021). Effect of storm pattern on soil erosion in damaged rangeland; field rainfall simulation approach. Journal of Mountain Science 18(3):706-715. DOI: 10.1007/s11629-019-5633-

2. ISSN: 1672-6316, 1993-0321, publikovan je u časopisu koji je posvećen planinama i njihovim okolnim nizinama - ekoregijama, s posebnim naglaskom na važnim visoravnima - planinama u svijetu, kao što su Tibetanska visoravan, Himalaji, Alpe, Andi i mnogi drugi planinski lanci našeg planeta. Bio je zanimljiv za analizu i prikazan u recenziji jer je kandidat doc. dr Velibor Spalević u autorskom timu sa svojim kolegama iz Irana, s kojima ima desetljeće znanstveno-istraživačke suradnje, ali posebno jer je u timu jedan od svjetskih prvaka znanosti o tlu, geonaukama, eroziji zemljišta - Artemi Cerda (preko 350 znanstvenih radova u vrhunskim međunarodnim časopisima, s oko 20.000 citata, h-indeksom 79). Erozijska tla vodom je pokretač koji značajno doprinosi degradaciji zemljišta i pravi ekološke probleme globalno. Autorski tim u ovom radu dokazuje da veličina kišne kapi, intenzitet oborina i otjecanje utječu na odvajanje i transport čestica tla. Od ova tri čimbenika, jačina padavina čini se važnijom jer može promijeniti druga dva čimbenika. Obrasci oluja mogu se odrediti promjenom intenziteta oborina tijekom oluje. Cilj ovog istraživanja bio je ispitati utjecaj uzorka oluja na otjecanje, eroziju tla i koncentraciju sedimenta na padinama tla pašnjaka pod simulacijom padavina na terenu. Četiri obrasca intenziteta olujnih oborina odabrana su za ispitivanje učinaka varijacija u karakteristikama olujnih događaja na procese erozije tla. Odabrani uzorci oluja bili su: I (45, 55 i 70 mm h⁻¹); II (45, 70 i 55 mm h⁻¹); III: (70, 55 i 45 mm h⁻¹); i IV (55, 45 i 70 mm h⁻¹). Posljednji obrazac je novi umjesto uniformnog uzorka koji je dovoljno proučen u prethodnim istraživanjima. Pokusi su provedeni na poljskim parcelama (u slivu Kojour, provincija Mazandaran, Iran, područja na kom je prethodno kandidat boravio 2019. godine), s površinom od jednog četvornog metra i konstantnim nagibom od 18%, okruženim pocinčanim pločama. Slijedeći neujednačenu prioritizaciju uzoraka oluja za proučavanje varijable, vrijeme do otjecanja (I>II>IV>III), volumen otjecanja (III>IV>II>I), koncentracija sedimenta (IV>III>I>II) i erozijska tla (III>IV>II>I), općenito se može zaključiti da svaki obrazac ima specifičan učinak na procese erozije tla tijekom oluje. Rezultati testa općeg linearnog modela (GLM) pokazali su da su učinci uzorka oluja na vrijeme do otjecanja, ukupni volumen otjecanja, koeficijent otjecanja i eroziju tla bili značajni na razini od 99%. Duncanov test je pokazao da se obrasci oluje mogu podijeliti u tri skupine III, IV; II; I (za vrijeme do otjecanja), I, II; IV, III (za koeficijent otjecanja) i I; II; IV, III (za volumen otjecanja i eroziju tla). Ovo istraživanje pokazuje da je kandidat spreman suočiti se s brojnim znanstvenim izazovima, a korištenje prijenosnog simulatora kiše dio je agrotehnike - mehanizacije u poljoprivredi koja se koristi u istraživanjima u području melioracija.

Nakon detaljne analize i ocjene navedena tri rada, te svih ostalih radova priloženih uz prijavu, a uzimajući u obzir cjelokupni

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. Naučnoistraživački rad	168	41	209	158.03	99.04	257.07
2. Umjetnički rad	-	-	-	-	-	-
3. Pedagoški rad	9	29	38	9.97	30.36	40.33
UKUPNO	177	70	247	168	129.40	297.40

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize priložene dokumentacije smatram da dr Velibor Spalević, u pogledu stepena obrazovanja, naučnoistraživačkog i pedagoškog rada, ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora te predlažem Vijeću Biotehničkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Velibor Spalević bude biran u zvanje vanrednog profesora za oblast melioracije zemljišta.

RECENZENT

Prof. dr Vjekoslav Tanasković, redovni profesor Univerziteta Sv. „Kiril i Metodij“ u Skopje Fakultet za zemljodjelski nauki i hrana-Skopje.

dosadašnji znanstveni rad kandidata, koji je potvrđen nagradama za postignute rezultate i osobite doprinose razvoju znanstvenoistraživačkog rada u izvještajnom razdoblju može se zaključiti da kolega Spalević ima potrebnu znanstvenu zrelost, da je kompetentan istraživač u području za koje je raspisan natječaj. Imajući u vidu navedeno, konstatujem da dr. Velibor Spalević u pogledu naučno-istraživačkog rada ispunjava sve uvjete propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijima za izbor u akademski naziv vanrednog profesora.

Analiza pedagoške osposobljenosti (Rezime rezultata pedagoškog rada, sa naglašenim rezultatima iz zvaničnih studentskih anketa, ocjene pristupnog predavanja, ocjene inauguracionog predavanja)

Odmah po završetku studija melioracije zemljišta, Velibor Spalević se 1995. godine zapošljava na Univerzitetu Crne Gore, gdje 1999. godine biva izabran u zvanje višeg naučnog saradnika. Nakon doktorata (2011.) kandidat je 2013. godine angažiran u nastavi na Biotehničkom fakultetu u Podgorici, na studijskom programu Biljna proizvodnja, gdje je asistent na predmetima iz polja Mehanizacija u biljnoj proizvodnji. Ubrzo potom na Filozofskom fakultetu - smjer Geografija, izvodi nastavu iz predmeta Geografija zemljišta, Biogeografija i Menadžment u životnoj sredini. Krajem 2017. godine, odlukom Senata UCG, izabran je u zvanje docenta i zapošljava se na Univerzitetu Crne Gore kada je uključen u nastavu sa punim radnim vremenom, a bivaju mu dodijeljeni još i predmeti Lokalna geografska sredina i Pejzaži u geografskoj sredini. Od 2020. godine kandidat je predavač na Biotehničkom fakultetu za predmete iz oblasti mehanizacije u poljoprivredi, a na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore predaje na predmetu Metodologija naučnog rada. U razdoblju 2017-2022. godine kandidat je bio mentor na doktorskim studijama na Univerzitetu u Novom Sadu, Srbija (2019.); mentor studentima preko 20 završnih radova na Studiju geografija, Crna Gora (2018-2022.); komentor na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore (2021); član brojnih drugih komisija doktorskih studija na sljedećim univerzitetima: Univerzitet Crne Gore, Sveučilište u Zagrebu, Univerzitet u Beogradu, Ferrari, Italija; Abdelmalek Essaadi, Maroko. Studenti u anonimnim anketama rad kandidata iz svih predmeta, na oba fakulteta, ocjenjuju najvećim ocjenama. Uvidom u dokumentaciju koju je kandidat dostavio na recenziju, zaključujem da je doc. dr. Velibor Spalević stekao potrebna pedagoška znanja potrebna za izbor u naučno-nastavno zvanje vanrednog profesora, što je u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore.

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Menadžment i marketing** na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 27.06.2022. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR IVAN RADEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

IVAN RADEVIĆ je rođen 22. oktobra 1986. godine u Podgorici. Završio je Osnovnu školu „Savo Pejanović“, a nakon toga Srednju ekonomsku školu „Mirko Vešović“ u Podgorici. Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore u Podgorici upisuje 2005. godine, gdje na smjeru Marketing diplomira 9. jula 2009. godine, sa prosječnom ocjenom 9,47. Iste godine upisuje postdiplomske magistarske studije na Ekonomskom fakultetu i magistarsku tezu

(„Digitalna ekonomija u funkciji savremenog marketing menadžmenta“) brani 26. marta 2012. godine (prosječna ocjena 9,70). Takođe, 2010. godine upisuje dvogodišnje magistarske državno-pravne studije na Fakultetu za državne i evropske studije i magistarsku tezu („Retorika u funkciji liderstva“) brani 11. novembra 2013. godine (prosječna ocjena 9,71). Doktorsku disertaciju pod nazivom „Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija“, odbranio je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, 15. juna 2020. godine, pod mentorstvom prof. dr Vlada Dimovskog (redovnog profesora Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani).

Od 2010. do 2015. godine bio je zaposlen na Fakultetu za državne i evropske studije kao menadžer Fakulteta i saradnik u nastavi na predmetima: Principi ekonomije, Ekonomija javnog sektora i Metodologija društvenih nauka.

Od 2015. godine zaposlen je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao saradnik u nastavi za oblast Mikroekonomija. Kao predmetni saradnik, angažovan je na sljedećim predmetima: Osnove menadžmenta, Ekonomija firme, Upravljanje promjenama, Dizajniranje organizacije, Projektovanje organizacije, Transformacija organizacije, Menadžment, Menadžment malih i srednjih preduzeća, Razvoj organizacije (na osnovnim akademskim studijama). Takođe, angažovan je i na primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju na sljedećim predmetima: Osnove menadžmenta, Ekonomija firme i Menadžment malih i srednjih preduzeća. Osim na navedenim predmetima, od 2020. godine izvodi nastavu pod mentorstvom na sljedećim predmetima: Upravljanje ljudskim resursima (primijenjene studije menadžmenta), Menadžment ljudskih resursa (osnovne akademske studije) i Preduzetničko liderstvo (master primijenjene studije) na Ekonomskom fakultetu, kao i na predmetima sa Elektrotehničkog fakulteta: Menadžment u ICT (studije primijenjenog računarstva) i Osnovi poslovanja (osnovne akademske studije).

Tokom studija bio je dobitnik brojnih akademskih nagrada i stipendija, ali i angažovan kao student demonstrator iz predmeta

Računovodstvo, Upravljačko računovodstvo i Računovodstveni informacioni sistem. Takođe, bio je predstavnik studenata Ekonomskog fakulteta u Studentskom parlamentu Crne Gore, Vijeću i Disciplinskoj komisiji Fakulteta.

Angažovan je kao predavač u Upravi za kadrove, kao i u Školi retorike u Podgorici. Licencirani je državni ispitivač za oblast informatike i ovlašćeni ECDL predavač i ispitivač.

Učestvovao je na mnogobrojnim domaćim i međunarodnim konferencijama i boravio radi usavršavanja ili u svrhu razmjene predavača na fakultetima u Španiji, Mađarskoj, Izraelu, Poljskoj, Sloveniji, Hrvatskoj, Turskoj, Luksemburgu... Učestvovao je i u izradi mnogih projekata i studija Ekonomskog fakulteta i Fakulteta za državne i evropske studije.

Već više od 25 godina aktivan je u porodičnom biznisu – štampariji „Grafo Press“ Podgorica. Jedan je od osnivača Sportsko-rekreativnog društva studenata ekonomije i menadžmenta „Ekomen“.

Član je globalnog profesionalnog udruženja naučnika iz oblasti menadžmenta i organizacije „Academy of Management“ i Mense Crne Gore. Takođe, član je Savjeta za reformu javne uprave Crne Gore, Instituta za standardizaciju Crne Gore i Projektnog tima za izradu Prostornog plana za period 2020-2040.

Autor je tri knjige i više naučnih radova u međunarodnim referentnim časopisima.

Aktivno govori engleski jezik i služi se italijanskim jezikom.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

2015 – danas
Ekonomski fakultet Univerziteta Crne Gore
Saradnik u nastavi

2010 – 2015.
Fakultet za državne i evropske studije
Menadžer Fakulteta. Saradnik u nastavi.

KVANTITATIVNO OCJENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE I STRUČNE BIBLIOGRAFIJE

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
Autorske naučne monografije			
M1 Monografija međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radević, I. (2021). <i>Knowledge Management and Organization: Healthcare Quality in Montenegro</i> . Lexington Books - Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc. Maryland, USA. Hardback • 978-1-7936-4102-1. eBook • 978-1-7936-4103-8.	10*1.5=15	15
M3 Monografija nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radević, I. (2018). <i>Retorika u funkciji liderstva</i> , Fakultet za državne i evropske studije, Podgorica, ISBN 978-9940-537-14-2; COBISS.CG-ID 36606736.	4	4
2.	Radević, I. (2013). <i>Digitalna ekonomija i marketing menadžment</i> , Univerzitet Crne Gore – Ekonomski fakultet Podgorica, ISBN 978-86-80133-65-2; COBISS.CG-ID 22752016.	4	4
Radovi u naučnim časopisima			
Q2 Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Radević, I., Dimovski, V., Lojpur, A. & Colnar, S. (2021). Quality of Healthcare Services in Focus: Role of Knowledge Transfer, Hierarchical Organizational Structure and Trust. <i>Knowledge Management Research & Practice</i> , In Press. 1–12. https://doi.org/10.1080/14778238.2021.1932623 – <i>SSCI</i>	8*1.5=12	12
2.	Mihailović, A., Cerović Smolović, J., Radević, I., Rašović, N. & Martinović, N. (2021). COVID-19 and Beyond: Employee Perceptions of the Efficiency of Teleworking and Its Cybersecurity Implications. <i>Sustainability</i> , 13(12). 6750. https://doi.org/10.3390/su13126750 – <i>SSCI</i>	8*1.5=12	4
Q3 Rad u međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 75% časopisa)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA

1.	Radević, I. & Haček, M. (2019): Decentralisation Processes in Montenegrin Public Administration : Challenges of Health System, <i>Lex Localis – Journal of Local Self-Government</i> , Institute for Local Self-Government, 17(3), pp. 471–493, https://doi.org/10.4335/17.3.471-493(2019) – SSCI	6*1.5=9	9
Q4 Rad u međunarodnom časopisu (ostali časopisi indeksirani na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Melović, B., Radević, I., Backović-Vulić, T., Haček, M. (2020). Social Entrepreneurship and Development of Local Self-Governments – Evidence from Montenegro. <i>Lex Localis – Journal of Local Self-Government</i> , Institute for Local Self-Government, 18(4), 855–883. https://doi.org/10.4335/18.3.855-883(2020) – SSCI	4*1.5=6	3
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Popović, M. & Radević, I. (2022). New and old dual economy. <i>Management : Journal of Contemporary Management Issues</i> , 27(1), 63-81. https://doi.org/10.30924/mjcmi.27.1.5. – Scopus	4	2
2.	Lojpur, A., Radević, I. & Martinović, N. (2021) "Second Curve" Concept as a Key Driver of Economic Development in the Emerging Market Countries. <i>Management : Journal of Contemporary Management Issues</i> , 26(SI), 101–119. https://doi.org/10.30924/mjcmi.26.si.6. – Scopus	4	2
3.	Lojpur, A. S., Radević, I., Lojpur, A. A., & Martinović, N. (2020). Is the Recovery of Transition Countries Possible on the New Global Stage and How?. <i>International Journal of Management Science and Business Administration</i> , 6(1), 19–30. http://dx.doi.org/10.18775/ijied.1849-7551-7020.2015.61.2002	4	2
Q6 Rad u časopisu nacionalnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lojpur, S. A., Dimovski, V., Radević, I. (2017): Corporate responsibility as the tip of the „Iceberg“ of corporate governance, <i>Economics & Economy</i> , Economic Laboratory for Transition Research, Vol. 5., No. 9-10., str. 21-41.	2	0.7
2.	Lojpur, S. A., Lamza-Maronić, M., Serdarušić, H., Radević, I. (2015): Management Challenges - "Learning Organisation" as a backbone of new Business Paradigm / Menadžment izazovi – „Organizacija koja uči“ kao okosnica nove poslovne paradigme, <i>Economics & Economy</i> , Economic Laboratory for Transition Research, Vol. 2., No. 5., str. 19-31.	2	0.5
Radovi na naučnim konferencijama, učešća na izložbama, i slično			
K2 Naučni rad na međunarodnom naučnom skupu (štampano u cjelini)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Lojpur, A. Radević, I., Martinović, N. & Lojpur, A. (2021). Pandemija "Covid 19" kao "Burning Platform" – Pravi momentum za digitalnu transformaciju. Mogućnost skokovitih promjena malih ekonomija u uslovima pandemija koronavirusa (XV Međunarodni simpozijum o korporativnom upravljanju). Banja Vrućica, 16–18 June 2021.	2	1
2.	Lojpur, A. S., Radević, I. & Martinović, N. (2020). Globalization or How the Past Eaten the Future in Undeveloped Countries. Business Sustainability in the Conditions of Coronavirus: Challenges for Accounting, Auditing and Finance (24th International Congress). Banja Vrućica, 16–18 September 2020.	2	1
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Recenzija rada za časopis <i>Lex Localis – Journal of Local Self-Government</i> – 2019. godine	2	2
2.	Recenzija rada za časopis <i>Lex Localis – Journal of Local Self-Government</i> – 2019. godine	2	2
3.	Recenzija rada za časopis <i>Lex Localis – Journal of Local Self-Government</i> – 2021. godine	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Recenzija rada za časopis sa Scopus liste (<i>Management : Journal of Contemporary Management Issues</i>) – 2022. godine	0.5	0.5
R13 Recenziranje radova objavljenih u zbornicima sa skupa međunarodnog značaja		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Recenzija rada za potrebe 82nd Academy of Management Meeting – 2022. godine	0.2	0.2
2.	Recenzija rada za potrebe 82nd Academy of Management Meeting – 2022. godine	0.2	0.2

3.	Recenzija rada za potrebe 82nd Academy of Management Meeting – 2022. godine	0.2	0.2
4.	Recenzija rada za potrebe 82nd Academy of Management Meeting – 2022. godine	0.2	0.2
Projekti			
18 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1.	Član projektnog tima Erasmus+ programa Jean Monnet Chair – “Leadership for European Local Development 2040”. Rukovodilac projekta: prof. dr Simona Kuković	4	4
2.	Bilateralni projekat u okviru naučne i tehnološke saradnje Crne Gore i Slovenije od 2018-2021. godine (Tema: Inicijative održivosti u obrazovanju Crne Gore i Slovenije). Rukovodioci projekta: Prof. dr Anđelko Lojpur i prof. dr Vlado Dimovski.	4	4
3.	Bilateralni projekat u okviru naučne i tehnološke saradnje Crne Gore i Slovenije od 2018-2020. godine (Tema: Upravljanje ljudskim resursima u crnogorskim i slovenačkim opštinama). Rukovodioci projekta: Prof. dr Milenko Popović i prof. dr Miro Haček.	4	4
4.	Bilateralni projekat u okviru naučne i tehnološke saradnje Crne Gore i Slovenije od 2016-2017. godine (Tema: Održivo korišćenje ljudskih resursa na lokalnom nivou: Komparacija između Crne Gore i Slovenije) Rukovodioci projekta: prof. dr Milenko Popović i prof. dr Simona Kuković.	4	4

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	/	14	/	83.5
2. PEDAGOSKI RAD				
UKUPNO				

IZVJEŠTAJ RECENZENTA**I OCJENA USLOVA**

Na Konkurs Univerziteta Crne Gore za izbor u akademsko zvanje za oblast “Menadžment i marketing” na Ekonomskom fakultetu, objavljen u dnevnom listu “Pobjeda”, 27. 06. 2022. godine, prijavio se jedan kandidat, dr Ivan Radević, saradnik na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Ivan Radević rođen je 22. oktobra 1986. godine u Podgorici, gdje je završio osnovnu i Srednju ekonomsku školu. Na Ekonomskom fakultetu u Podgorici na smjeru „Marketing“ diplomirao je u julu 2009. godine, a magistarsku tezu na istom fakultetu pod naslovom „Digitalna ekonomija u funkciji savremenog marketing menadžmenta“ odbranio je u martu 2012. godine. Pored toga, uspješno je završio i postdiplomske studije na Fakultetu za državne i evropske studije i magistarsku tezu odbranio u novembru 2013. godine. Nadalje, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore je u junu 2020. godine, pod mentorstvom prof. dr Vlada Dimovskog (redovni profesor Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani), uspješno odbranio doktorsku disertaciju pod nazivom „Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija“.

Kandidat Ivan Radević je od 2010. do 2015. godine bio u stalnom radnom odnosu na Fakultetu za državne i evropske studije kao menadžer Fakulteta i saradnik u nastavi na predmetima: Principi ekonomije, Ekonomija javnog sektora i Metodologija društvenih nauka. Od 2015. godine zaposlen je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore kao saradnik u nastavi za oblast Mikroekonomija. Ujedno, kao predmetni saradnik angažovan je na sljedećim predmetima: Osnove menadžmenta, Ekonomija firme, Upravljanje promjenama, Dizajniranje organizacije, Projektovanje organizacije, Transformacija organizacije, Menadžment, Menadžment malih i srednjih preduzeća, Razvoj organizacije (na akademskim studijama). Takođe, angažovan je i na Primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju na sljedećim predmetima: Osnove menadžmenta, Ekonomija firme i Menadžment malih i srednjih preduzeća. Osim na navedenim predmetima, od 2020. godine izvodi nastavu pod mentorstvom na sljedećim predmetima: Upravljanje ljudskim resursima (primijenjene studije menadžmenta), Menadžment ljudskih resursa (osnovne akademske

studije) i Preduzetničko liderstvo (master primijenjene studije) na Ekonomskom fakultetu, kao i na predmetima sa Elektrotehničkog fakulteta: Menadžment u ICT (studije primijenjenog računarstva) i Osnovi poslovanja (osnovne akademske studije).

Pored navedenog, ističem da je kandidat Radević boravio radi usavršavanja ili u formi razmjene predavača na fakultetima u Španiji, Mađarskoj, Izraelu, Poljskoj, Sloveniji, Hrvatskoj, Turskoj, Luksemburgu, te da je angažovan kao predavač u Upravi za kadrove i drugo. Učestvovao je i u izradi više projekata i studija Ekonomskog fakulteta i Fakulteta za državne i evropske studije. Istovremeno, u kontinuitetu od studentskih dana je angažovan u radu više studentskih organizacija na Ekonomskom fakultetu, posebno u Sportsko-rekreativnom društvu studenata ekonomije i menadžmenta „Ekomen“, čiji je jedan od osnivača.

Sve prethodno navedeno nedvosmisleno potvrđuje da je kandidat dr Ivan Radević svojim dosadašnjim angažovanjem po više osnova pokazao kontinuitet u sticanju novih znanja, odnosno obrazovanja u cjelini, i time ispunio potrebne kriterijume za iskazivanje pozitivne ocjene u pogledu ispunjenosti uslova koji se odnose na dostignuti novo obrazovanja potreban za izbor u akademsko zvanje **docenta**.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Dr Ivan Radević, i pored toga što je bio dosta angažovan na više predmeta i univerzitetskih jedinica, uspio je da objavi po obimu, sadržaju i kvalitetu više nego potreban broj radova za izbor u predmetno akademsko zvanje. U njegovoj priloženoj nam klasifikacionoj bibliografiji, u skladu sa uputstvom za popunjavanje iste, navedene su tri monografije, od čega je jedna međunarodnog i dvije od nacionalnog značaja. Pored toga dat je i pregled čega su obuhvata jedanaest radova objavljenih u naučnim časopisima od čega su dva klasifikovana kao radovi u eminentnim međunarodnim časopisima, a ostali u međunarodnim, zatim časopisima od nacionalnog značaja i naučnim konferencijama. Takođe, u okviru seta aktivnosti koje su predmet ocjene ovog kriterijuma treba naznačiti da je kandidat bio anagažovan kao recenzent na više radova objavljenih u međunarodnim časopisima, te da je učestvovao u izradi četiri međunarodna projekta čiji su naslovi navedeni u bibliografiji.

U funkciji preciznijeg i dodatno argumentovanog vrednovanja ukupne aktivnosti kandidata Ivana Radevića po predmetnom kriterijumu, dajem kratak i nešto detaljniji prikaz sljedeća tri rada:

- Melović, B., Radević, I., Backović-Vulić, T., Haček, M. (2020). Social Entrepreneurship and Development of Local Self-Governments – Evidence from Montenegro. *Lex Localis – Journal of Local Self-Government*, Institute for Local Self-Government, 18(4), 855–883. [https://doi.org/10.4335/18.3.855-883\(2020\) – SSCI](https://doi.org/10.4335/18.3.855-883(2020) – SSCI)

Cilj ovog rada je da istraži nivo korelacije između socijalnog preduzetništva i razvoja lokalnih samouprava. Pored toga, u radu se ukazuje na mogućnosti unapređenja razvoja lokalnih samouprava, na temelju socijalnog preduzetništva – kroz veću inkluziju socijalno ranjivih grupa. U svrhu odgovora na postavljene ciljeve istraživanja, autori su kreirali konceptualni model, zasnovan na relevantnoj literaturi i korištenim podacima dobijenim na osnovu empirijskog istraživanja u Crnoj Gori, uz uzorak od 654 ispitanika. Tako je ovim modelom veza između socijalnog preduzetništva i lokalne saouprave, ispitivana kroz tri istraživačka pitanja: 1) Na koji način je percipirano socijalno preduzetništvo u Crnoj Gori?; 2) Da li aktivnosti socijalnog preduzetništva imaju signifikantan uticaj na razvoj lokalne samouprave?; 3) Da li aktivnosti lokalne samouprave imaju povratni uticaj na formiranje stavova i percepcija, što dalje dovodi do jače korelacije odnosno uzročno-posljedične veze sa socijalnim preduzetništvom? Metodologija je uključila primjenu deskriptivne statistike, KMO i Bartlett testova, Pearsonov koeficijent korelacije, ANOVA test i metod ključnih komponenti. Istraživanje je pokazalo da je moguće identifikovati ključne faktore koji objašnjavaju signifikantnost socijalnog preduzetništva i njegove veze sa razvojem lokalnih samouprava. U pogledu unapređenja stanja u ovoj oblasti, autori su poseban akcenat stavili na analizu barijera u razvoju socijalnog preduzetništva u lokalnim samoupravama u Crnoj Gori. Autori zaključuju da je poseban problem nedostatak odgovarajućeg zakonskog tretmana socijalnog preduzetništva, ali i manjka strategija i javnih politika koje bi podsticalo djelovanje kako na razvoj socijalnog preduzetništva, tako i lokalnih zajednica uopšte. Ovakav zaključak, ističu autori, posebno je značajan usljed činjenice da izgledi zemalja poput Crne Gore za pridruživanje Evropskoj uniji snažno zavise i od strukturnih reformi i institucionalne usklađenosti sa ekonomskim politikama, odnosno njihovom konvergencijom sa onima koje su na nivou Evropske unije. Zaključci ovog istraživanja mogu proizvesti više korisnih implikacija za donosiocje odluka, a dobijeni rezultati mogu poslužiti kao smjernice prilikom donošenja odluka o izradi zakonskih rješenja i primjeni strategije razvoja socijalnog preduzetništva, kao i prilikom budućih aktivnosti podsticaja razvoja ovog koncepta u lokalnim samoupravama.

- Mihailović, A., Cerović Smolović, J., Radević, I., Rašović, N. & Martinović, N. (2021). COVID-19 and Beyond: Employee Perceptions of the Efficiency of Teleworking and Its Cybersecurity Implications. *Sustainability*, 13(12), 6750. <https://doi.org/10.3390/su13126750 – SSCI>

Osnovna ideja ovog rada je istražiti na koji način je rad na daljinu za vrijeme pandemije Covid-19 uticao na percepciju organizacione efikasnosti i sajber bezbjednosti. Istraživanje je zasnovano na analitičkom i empirijskom pristupu. U radu se najprije daje sveobuhvatan prikaz relevantne literature u vezi sa efikasnošću organizacija pri radu na daljinu, kao i u odnosu na bezbjednost digitalnih informacija i upravljanje sajber rizikom. Empirijski dio rada zasnovan je na kvantitativnom pristupu istraživanju i primarnim podacima, prikupljenim putem posebno dizajniranog upitnika, na uzorku od 1101 ispitanika iz kategorije zaposlenih u Crnoj Gori. Hipoteze ovog istraživanja usmjerene su u pravcu ispitivanja tri odnosa: 1) U kojoj mjeri rad na daljinu utiče na bezbjednost digitalnih informacija?; 2) Na koji način rad na daljinu utiče na percepciju organizacione efikasnosti? i 3) Da li percepcija zaposlenih o ključnim izazovima u vezi sa sajber bezbjednošću utiče na bezbjednost digitalnih informacija? Odgovori na istraživačka pitanja dobijeni su na bazi modela strukturnih jednačina (SEM). S obzirom na to da digitalni i fleksibilni obrasci rada postaju imperativ u uslovima digitalne ekonomije, radovi koji se bave predmetnom tematikom su od velike važnosti u svrhu stvaranja organizacionih modela koji će obezbijediti najveću efikasnost, ali i bezbjednost informacija, koja je preduslov održivog razvoja savremenih kompanija. Komplementarni procesi sve veće zastupljenosti rada na daljinu ali i eskalacije sajber napada, diktiraju potrebu za razvojem inovativnih odbrambenih mehanizama i ulaganja ne samo u informatičku infrastrukturu, već i u kontinuiranu edukaciju zaposlenih u ovom domenu. Konačno, u radu se zaključuje da će organizacioni aspekti koji se tiču fleksibilnosti rada uz paralelan razvoj sistema kontrole i otpornosti na sajber napade, biti neke od ključnih determinanti efikasnosti organizacija u savremenim uslovima poslovanja.

- Lojpur, A., Radević, I. & Martinović, N. (2021) "Second Curve" Concept as a Key Driver of Economic Development in the Emerging Market Countries. *Management : Journal of Contemporary Management Issues*, 26(SI), 101–119. <https://doi.org/10.30924/mjcmi.26.si.6. – Scopus>

Istraživanje autora tiče se iznalaženja mogućnosti da se zaustave već jako manifestovani recesioni talasi u manje razvijenim i zemljama u tranziciji. Stoga je ključno istraživačko pitanje u ovom radu: Mogu li manje razvijene zemlje u uslovima sve intenzivnije globalizacije da u formi nove razvojne paradigme pokušaju napraviti radikalni raskid sa prošlošću? U ovom istraživanju se konstatuje potreba prevladavanja evidentnog zastoja u reformama i izlaz iz krize. Autori su se u radu orijentisali na menadžment organizacionim promjenama (*change management*) kao izraz stalne nužde (*a sense urgency*), što znači da će samo anticipirane i kontrolisane promjene sprovedene u tačnom trenutku imati kontrolisani ekonomski i organizacioni uticaj i da će dovesti do promjena i razvoja. Takođe, koristeći „druvu krivu“ (*second curve – S*) kao prikaz promjene u početnoj putanji (koja se smatra „prvom krivom“), rad redefiniše razvojne promjene kao rješenje ne samo novih problema, već i kao metod zadržavanja i kontinuiteta razvojnog zamaha, kada se isti već tvrdio kao pozitivan. U zaključku autori ukazuju na potrebu da se dosadašnji važeći tranzicioni modeli preobražaja privredne strukture u manje razvijenim zemljama zamijene strategijom zaokreta, u čijoj bi se osnovici nalazila reindustrijalizacija, odnosno novokreirana industrijska politika. U procesu strukturnih promjena u prerađivačkoj industriji od tradicionalnih ka tehnološki složenijim „second curve – S“ (druvu kriva) može naći svoju primjenu, s tim da se danas na globalnoj ravni kao ključni pokretači brzog razvoja nameću znanje i vještine, inovacije, tehnologija, efikasnost resursa, investicije, aktivnosti lanca vrijednosti i drugo. U tom smislu bi novi model ekonomskog višeg razvoja, nego rasta, trebalo da se bazično temelji na upotrebi znanja gdje više neće toliko biti od značaja maksimalne stope rasta društvenog proizvoda, prisilna lojalnost, podređenost i hegemonija, sirovi funkcionalni autoritet i sl. Zaključci dati u ovom radu mogu poslužiti kako menadžerima javne uprave, tako i menadžerima korporacija da redefinišu poslovnu strategiju u duhu fleksibilnosti koju podrazumijeva globalni poslovni ambijent.

Konačno, na osnovu pregleda i isčitavanja radova navedenih u klasifikacionoj bibliografiji kandidata dr Ivana Radevića, može se zaključiti da se kandidat u navedenim radovima i istraživanjima u cjelini bavio naučno relevantnim problemima iz oblasti menadžmenta, marketinga, biznisa, preduzetništva, sve zajedno primjenjujući istraživačku metodologiju shodno predmetnim istraživačkim pitanjima. Imajući u vidu prezentirano, može se zaključiti da je kandidat dao vrijedan i originalan dodatni doprinos izučavanju problema marketinga, upravljanja (menadžmenta) i biznisa iz multidisciplinarnog ugla, a u jednom segmentu, još konkretnije iz oblasti menadžmenta u zdravstvu. Ovim, cijeneći ukupne naučno-istraživačke rezultate dr Ivana Radevića, konstatujem da kandidat u potpunosti ispunjava kvantitativne i kvalitativne kriterijume u pogledu naučno-istraživačkog rada za izbor u akademsko zvanje **docenta**, koji su definisani Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanja Univerziteta Crne Gore.

STRUČNA DJELATNOST

Dostavljena dokumentacija u dijelu koji se tiče stručnog angažovanja potvrđuje da je dr Ivan Radević u kontinuitetu bio angažovan i time dao vidan stručni doprinos svojim učešćem u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i timova koji su se bavili problemima iz oblasti menadžmenta, marketinga, biznisa i preduzetništva, s tim da je jedan dio realizovao putem konsultativnih i participativnih projekata, stručnih skupova, radionica i drugih aktivnosti. Adekvatna primjena specijalističkog, kao i multidisciplinarnog znanja na praktične probleme, te ostvareni rezultati na stručnom planu rada, dodatni su vannastavni kvalitet i potvrda stručnih sposobnosti kapaciteta kandidata Radevića.

U funkciji potpunijeg vrednovanja po ovom kriterijumu navodim sljedeće aktivnosti kandidata:

- Član projektnog tima Erasmus+ programa Jean Monnet Chair – “Leadership for European Local Development 2040”.
- Bilateralni projekat u okviru naučne i tehnološke saradnje Crne Gore i Slovenije (2018-2020), na temu “Upravljanje ljudskim resursima u crnogorskim i slovenačkim opštinama”.
- Učesnik je većeg broja projekata od nacionalnog i međunarodnog značaja.

• Član je globalnog profesionalnog udruženja naučnika iz oblasti menadžmenta i organizacije "Academy of Management" i Mense Crne Gore, zatim član je Savjeta za reformu javne uprave Crne Gore, Instituta za standardizaciju Crne Gore i Projektnog tima za izradu Prostornog plana za period 2020-2040.

Prethodnom treba dodati da je, pored svih navedenih aktivnosti, kandidat bio aktivan i „van fakulteta“, gdje je uspio da se afirmiše i uzme učešća u radu više organizacija kao što su udruženja, forumi, centri za istraživanja i sl., što mu je nesumnjivo bilo od koristi i u funkciji kvalitetnijeg obavljanja aktivnosti iz druge dvije oblasti koje su predmet ocjenjivanja, i to naučno-istraživački rad i pedagoške aktivnosti.

Na osnovu prikazanog doprinosa u stručnom dijelu angažovanja kandidata može se zaključiti da kandidat dr Ivan Radević i po ovom aspektu ispunjava sve kriterijume za izbor u akademsko zvanje **docenta**, definisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD						
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOSKI RAD						
UKUPNO			14			83.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene biografije, klasifikacione bibliografije, odnosno konkursnog materijala u cjelini kandidata dr Ivana Radevića, poznavanja njegove akademske i profesionalne karijere, objavljenih naučno-istraživačkih radova iz oblasti menadžmenta, marketinga, biznisa i preduzetništva, te stručnog rada i pedagoških kapaciteta, konstatujem da kandidat u potpunosti ispunjava sve kvantitativne i kvalitativne uslove za izbor u akademsko zvanje **docenta**, propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

U smislu prethodno iskazanih pojedinačnih ocjena po svim relevantnim aspektima iz Mjerila, **predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Ivana Radevića izabere u zvanje docenta za oblast „Menadžment i marketing“** na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Anđelko S. Lojpur, redovni profesor
Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 03-1492/3, od 28. 10. 2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast *Menadžment i marketing* na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Na Konkurs Univerziteta Crne Gore objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" dana 27. 06. 2022. za izbor u akademsko zvanje za oblast Menadžment i marketing na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore prijavio se jedan kandidat, dr Ivan Radević.

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Ivan Radević je rođen u Podgorici, 22. 10. 1986. godine, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na smjeru *Marketing*, uz prosječnu ocjenu 9.47. U istoj instituciji je, uz prosječnu ocjenu 9.70, završio i magistarske studije 2012. godine (smjer *Marketing i biznis*), odbranivši tezu pod nazivom „*Digitalna*

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

U kontinuitetu unapređivan i dostignut zavidan profesionalni nivo kandidata Ivana Radevića prepoznat je u prethodnom periodu ne samo od studenata već i u njegovom svakodnevnom angažovanju, bilo da je riječ o vježbama, predavanjima, analizi i izradi studije slučaja, pomoći studentima kod esejskih radova i sl. Ujedno, pored onog dijela angažovanja koji je uniformisan određenim zakonskim i statutarnim pravilima u procesu izvođenja nastave, kandidat Radević je znao da izađe iz tih šablona i da proširi spektar saradnje sa studentima, učini ga sadržajnijim i korisnijim, od nastave pa sve do sporta. U smislu navedenog je zaslužno očekivana i data pozitivna ocjena koju je po ovom kriterijumu iskazalo Nastavno vijeće, dakle i studenti, Ekonomskog fakulteta.

Konačno, kada je u pitanju pedagoška osposobljenost, nedvosmisleno se nameće zaključak da je kandidat dr Ivan Radević u periodu angažovanja na više univerzitetskih jedinica pokazao da posjeduje zavidne pedagoške sposobnosti, čime zadovoljava tražene kriterijume za izbor u akademsko zvanje **docenta**, definisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

ekonomija u funkciji savremenog marketing menadžmenta“. Osim toga, 2013. godine je završio i dvogodišnje magistarske državno-pravne studije na Fakultetu za državne i evropske studije u Podgorici, uz prosječnu ocjenu 9.71, odbranivši tezu pod nazivom „*Retorika u funkciji liderstva*“. Konačno, doktorsku disertaciju pod nazivom „*Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija*“ odbranio je 2020. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Tokom studija bio je dobitnik brojnih akademskih nagrada i stipendija, ali i angažovan kao student demonstrator tokom 2008. godine. Takođe, bio je predstavnik studenata Ekonomskog fakulteta u Studentskom parlamentu Univerziteta Crne Gore, Vijeću i Disciplinskoj komisiji fakulteta. Od 2010. do 2015. godine bio je angažovan u svojstvu predmetnog saradnika, ali i menadžera Fakulteta za državne i evropske studije. Od 2015. godine, zaposlen je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao predmetni saradnik na više disciplina iz oblasti menadžmenta i organizacije i to: Osnove menadžmenta, Ekonomija firme, Menadžment malih i srednjih preduzeća, Razvoj organizacije, Dizajniranje organizacije, Transformacija organizacije i Projektovanje organizacije. Uz to, angažovan je za izvođenje nastave pod mentorstvom na sljedećim disciplinama: *Menadžment u ICT* (Elektrotehnički fakultet), *Upravljanje ljudskim resursima* (Ekonomski fakultet), *Osnovi poslovanja* (Elektrotehnički fakultet) i *Preduzetničko liderstvo* (Ekonomski fakultet).

Na osnovu referenci kandidata, a shodno Mjerilima za izbor, konstatujem da dr Ivan Radević ispunjava uslove u pogledu stepena obrazovanja koji je potreban za izbor u zvanje docenta.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Predmet naučnog interesovanja dr Ivana Radevića dominantno jesu menadžment, organizacija i marketing. Konkretno, uvidom u priloženu dokumentaciju, konstatujem da je kandidat (ko)autor 14 naučnih publikacija od međunarodnog i nacionalnog značaja. Kao posebno vrijedan doprinos izdvajam tri monografije, među kojima je i jedna od međunarodnog značaja, objavljena od strane renomiranog izdavača *Rowman & Littlefield, USA*. Osim tri monografije, kandidat je objavio i četiri rada na *SSCI* listi, od čega dva u kategoriji Q2, i po jedan u kategorijama Q3 i Q4. Dva rada kandidata nalaze se u Scopus bazi, dok pet radova nijesu indeksirani u *SCI/SCIE/SSCI/A&HCI* ili *Scopus* bazi.

Važno je navesti da je kandidat bio učesnik više nacionalnih i međunarodnih konferencija, kao i da je u kontinuitetu učesnik

bilateralnih projekata naučne i tehnološke saradnje između Crne Gore i Slovenije.

Na bazi detaljnog razmatranja klasifikacione bibliografije ističem da je kandidat dr Ivan Radević objavljivao naučne radove u relevantnim časopisima, koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (SSCI), kao i časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju. Takođe, učestvovao je na međunarodnim naučnim skupovima iz oblasti menadžmenta, organizacije i marketinga. Među brojnim publikacijama autora, vrijedi izdvojiti sljedeće:

- **Radević, I.** (2021). *Knowledge Management and Organization: Healthcare Quality in Montenegro*. Lexington Books - Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc. Maryland, USA. Hardback • 978-1-7936-4102-1. eBook • 978-1-7936-4103-8.

U ovoj knjizi, autor ukazuje na brojne mogućnosti unapređenja sistema zdravstvene zaštite u Crnoj Gori, zasnovane na modelu menadžmenta znanja i multikontigentnom pristupu organizacionom dizajnu. Posebna vrijednost knjige ogleda se u obilju raznovrsnih pristupa kvalitetu zdravstvenih usluga, koji je analiziran kako sa stanovišta pružalaca tako i sa aspekta korisnika usluga. Uz to, kvalitet usluga je sagledan iz ugla donosilaca odluka i zaposlenih, predstavnika uprave i sindikata, kao i privatnog i javnog sektora. Autor temi prilazi uz interdisciplinarni pristup istraživanju, koji uključuje makroekonomsku dimenziju, pozitivno-pravnu dimenziju, organizaciono-pravni i menadžment aspekt posmatranih fenomena (menadžmenta znanja i organizacionog dizajna). Posebno su razmatrani nivo primjene i efektivnost menadžmenta znanja, organizaciona kultura, organizaciona infrastruktura i liderstvo u crnogorskim zdravstvenim ustanovama. Knjiga je objavljena od strane renomiranog izdavača Rowman & Littlefield (USA), na engleskom jeziku, čime je autor svoj rad učinio dostupnim najširoj publici, ukazavši na značaj kvalitetne organizacije zdravstvenog sistema.

- **Radević, I. & Haček, M.** (2019): Decentralisation Processes in Montenegrin Public Administration : Challenges of Health System, *Lex Localis – Journal of Local Self-Government*, Institute for Local Self-Government, 17(3), pp. 471–493, [https://doi.org/10.4335/17.3.471-493\(2019\) – SSCI](https://doi.org/10.4335/17.3.471-493(2019) – SSCI).

Predmet ovog istraživanja je organizacioni dizajn javnog zdravstvenog sistema Crne Gore. Cilj je ispitati mogućnost decentralizacije sistema kroz uključivanje jedinica lokalne samouprave, a sve u svrhu povećanja kvaliteta zdravstvene zaštite. Autor je sproveo kvalitativno istraživanje zasnovano na metodu studije slučaja. Istraživanje obuhvata pozitivno-pravnu i organizacionu analizu, zasnovanu na sekundarnim i primarnim podacima. Ovim istraživanjem ukazano je na činjeničnu pretežnu centralizaciju crnogorskog zdravstvenog sistema, kao i na nedostatak dovoljne uključenosti jedinica lokalne samouprave u sistem pružanja zdravstvenih usluga. Kroz rad autor ukazuje na potrebu ozbiljnijeg učešća opština (i privatnih subjekata), u svrhu postizanja višeg kvaliteta zdravstvenih usluga. Ovaj rad osim teorijskog, ima i vrijedan praktični doprinos kroz konkretne preporuke autora donosiocima odluka u oblasti zdravstva.

- **Radević, I.** (2018). *Retorika u funkciji liderstva*, Fakultet za državne i evropske studije, Podgorica, ISBN 978-9940-537-14-2; COBISS.CG-ID 36606736.

Cilj knjige dr Ivana Radevića "*Retorika u funkciji liderstva*" jeste da ispita: a) u kojoj mjeri je retorika prisutna u istorijskom razvojnom putu ideje liderstva, b) na koji način liderova govornička ličnost određuje proces liderstva i u krajnjem uspjeh lidera, c) kako se i zašto prihvatanje i poštovanje standardnih retoričkih pravila i principa od strane lidera odražava na kvalitet njegovog uticaja na one kojima se obraća, d) da li – i ako da, zašto – liderov govor u svakoj prilici i na svakom mjestu treba da bude stilski i strukturno dotjeran, jezički ispravan, uvjerljiv i etički prihvatljiv, e) na koji način lider može racionalno i cjelishodno govoriti i zainteresovati one kojima se obraća, čak i onda kada nema sve uslove za to. U knjizi se posebno ističu tri načina putem kojih govornik postiže svoj cilj u odnosu na one kojima govori, a to su: vlastiti karakter, govor i raspoloženje u koje dovodi auditorijum (slušaocce, sljedbenike, radni tim koji predvodi). Autor zaključuje da retorika jeste bitan sastavni dio i važna kvalitativna pretpostavka za uspješno ostvarivanje liderske funkcije. Ovo djelo predstavlja značajan doprinos razvoju

crnogorskih društvenih nauka u domenu liderstva, komunikacije i menadžmenta.

Iz priložene bibliografije kandidata, konstatujem da kandidat u potpunosti ispunjava potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje docent, kada je ovaj segment njegovog rada u pitanju.

STRUČNA DJELATNOST

Dr Ivan Radević je član globalnog profesionalnog udruženja naučnika iz oblasti menadžmenta *Academy of Management*. Ima izuzetno razvijenu saradnju sa privredom gdje je angažovan kao konsultant i ekspert u više različitih domaćih i međunarodnih projekata. Kroz brojne projektne aktivnosti kandidat je postigao zapažene rezultate u stručnom radu i prepoznat je kao pouzdan i kooperativan saradnik, kako od domaće tako i od inostrane stručne javnosti. Pored toga, dr Ivan Radević je pet godina bio menadžer Fakulteta za državne i evropske studije u Podgorici (2015–2020). Jedan je od osnivača Sportsko-rekreativnog društva studenata ekonomije i menadžmenta „Ekomen“, a od 1994. godine dio je i porodičnog biznisa.

Učestvovao je u brojnim programima mobilnosti istraživača kroz projekte Tempus, Erasmus+, Jean Monnet Chair, Euraxess i dr. Na bazi istih boravio je u Sloveniji, Hrvatskoj, Srbiji, Turskoj, Luksemburgu, Mađarskoj, Izraelu, Španiji, Poljskoj i dr. Učestvovao je u izradi mnogih projekata i studija Ekonomskog fakulteta i Fakulteta za državne i evropske studije. Bio je član Savjeta za reformu javne uprave, Instituta za standardizaciju Crne Gore i Projektnog tima za izradu Prostornog plana za period 2020-2040. godine

Na osnovu navedenog, mišljenja sam da je kandidat u potpunosti stručno osposobljen za izbor u akademsko zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Ivan Radević je radno angažovan na Ekonomskom fakultetu u Podgorici od 2015. godine, kao saradnik u nastavi. Pored Ekonomskog fakulteta, izvodi nastavu i na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Takođe, od 2010. do 2015. godine bio je saradnik u nastavi na Fakultetu za državne i evropske studije u Podgorici. Stoga je kandidat u kontinuitetu, od 2010. godine uključen u izvođenje nastave na više disciplina iz oblasti ekonomije i menadžmenta. Konkretno, bio je uključen u izvođenje nastave na predmetima: Osnove menadžmenta, Ekonomija firme, Upravljanje ljudskim resursima, Upravljanje promjenama, Menadžment u ICT, Osnovi poslovanja, Menadžment malih i srednjih preduzeća, Razvoj organizacije, Transformacija organizacije, Dizajniranje organizacije, Projektovanje organizacije, Preduzetničko liderstvo, Principi ekonomije, Ekonomija javnog sektora i Metodologija društvenih nauka.

Angažovan je u nastavi kako na dodiplomskim akademskim i primijenjenim studijama tako i na postdiplomskim akademskim i primijenjenim studijama. Na bazi programa mobilnosti Erasmus+, bio je u prilici da svoje pedagoško iskustvo obogati i kroz časove i rad sa studentima inostranih Univerziteta (Španija, Slovenija, Poljska i dr.).

Kandidat je svoje pedagoške kvalitete potvrdio u proteklom dugogodišnjem periodu kao saradnik u nastavi na Ekonomskom fakultetu i Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao i Fakultetu za državne i evropske studije. Uz to, angažovan je kao predavač u Upravi za kadrove, ali i Školi retorike u Podgorici. Licencirani je državni ispitivač za oblast informatike i ovlašćeni ECDL predavač i ispitivač.

Posjeduje uvjerenje od strane Centra za stručno obrazovanje u andragoškoj osposobljenosti kadra koji radi u obrazovanju odraslih (br. 31/2018, od 03. 07. 2018.). Posebno ističem i visoke ocjene pedagoškog rada dr Ivana Radevića od strane studenata, a u okviru redovnog studentskog vrednovanja nastave na Univerzitetu Crne Gore.

Na bazi svega navedenog u ovom odjeljku, stava sam da je kandidat u potpunosti pedagoški osposobljen za izbor u akademsko zvanje docent.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD						
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
UKUPNO			14			83.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Analizom i provjerom konkursnog materijala, konstatujem da dr Ivan Radević kvalitativno i kvantitativno ispunjava sve uslove potrebne za izbor u zvanje docenta, a koji se tiču naučno-istraživačkog rada, kao i odgovarajućeg pedagoškog i stručnog iskustva (u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore za izbor u zvanje docent). Uvjeren sam da će doprinos dr Ivana Radevića u budućem razvoju obrazovnog i naučno-istraživačkog rada na Ekonomskom fakultetu u Podgorici biti od izuzetne važnosti.

Stoga, sa posebnim zadovoljstvom **predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Ivana Radevića izabere u zvanje docenta za oblast Menadžment i marketing na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.**

RECENZENT

Prof. dr Vlado Dimovski, redovni profesor
Ekonomski fakultet Univerziteta u Ljubljani

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na Konkurs Univerziteta Crne Gore objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" dana 27.06.2022. za izbor u akademsko zvanje za oblast Menadžment i marketing na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore prijavio se jedan kandidat, dr Ivan Radević.

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Ivan Radević završio je osnovne studije na Ekonomskom fakultetu, Univerzitet Crne Gore, sa prosječnom ocjenom 9.47. Takođe, uspješno je završio magistarske studije 2012. godine sa prosjekom 9.70, odbranom teze „*Digitalna ekonomija u funkciji savremenog marketing menadžmenta*“. Pored toga, 2013. godine, uspješno je završio (prosjek 9,71) državno-pravne studije na Fakultetu za državne i evropske studije, odbranom teze „*Retorika u funkciji liderstva*“. Doktorsku disertaciju pod naslovom „*Menadžment znanja i organizacioni dizajn kao faktori kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija*“, odbranio je u junu 2020. godine, pod mentorstvom prof. dr Vlada Dimovskog na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Radi se o doktorskoj disertaciji koja se bavi odnosom menadžmenta znanja i kvaliteta usluga zdravstvenih organizacija, uticajem elemenata organizacionog dizajna i njihove različite kombinacije na kvalitet zdravstvenih usluga, kao i međusobnom relacijom menadžmenta znanja i organizacionog dizajna, u svrhu stvaranja potpunijeg uvida u njihovo dejstvo na efikasnost i efektivnost u pružanju usluga zdravstvenih organizacija.

Dr Ivan Radević je radno angažovan na Univerzitetu Crne Gore (Ekonomski fakultet u Podgorici) od oktobra 2015. godine, kao saradnik u nastavi, na više predmeta: Osnove menadžmenta, Ekonomija firme, Menadžment malih i srednjih preduzeća i Razvoj organizacije. Na matičnom fakultetu angažovan je, takođe, na časovima vježbi iz predmeta Dizajniranje organizacije, Transformacija organizacije i Projektovanje organizacije. Osim navedenih predmeta, angažovan je za izvođenje nastave pod mentorstvom na sljedećim disciplinama: *Menadžment u ICT* (Elektrotehnički fakultet), *Osnovi poslovanja* (Elektrotehnički fakultet), *Preduzetničko liderstvo* (Ekonomski fakultet) i *Upravljanje ljudskim resursima* (Ekonomski fakultet).

Kandidat je svojim dosadašnjim obrazovanjem, a saglasno sa Mjerilima za izbor, pokazao kontinuitet u sticanju znanja iz predmetne naučne oblasti i ostvario značajne reference za iznošenje pozitivne ocjene o ispunjenosti uslova za izbor u akademsko zvanje docent.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Dr Ivan Radević svojim naučno-istraživačkim radom prati savremene teme iz oblasti menadžmenta, organizacije i marketinga. Aktuelnost i značaj istraživanja je potvrđio objavljivanjem više naučnih publikacija od međunarodnog i nacionalnog značaja. Kandidat ima četiri (4) rada na SCIE/SSCI listi, i to: dva (2) rada u kategoriji Q2, jedan (1) rad u kategoriji Q3 i jedan (1) rad u kategoriji Q4. Osim toga, kandidat ima dva (2) rada u Scopus bazi, kao i još pet (5) radova u časopisima međunarodnog i nacionalnog značaja. Važno je navesti da je kandidat bio učesnik više nacionalnih i međunarodnih konferencija. Takođe, kandidat je autor tri (3) monografije, od čega jedna (1) spada u red monografija međunarodnog značaja (renomirani međunarodni izdavač: Rowman & Littlefield, USA).

Na osnovu detaljnog razmatranja radova u Klasifikacionoj bibliografiji može se konstatovati da je priložene radove kandidat dr Ivan Radević objavljivao u relevantnim časopisima, koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (SSCI) i časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju, kao i da je učestvovao na međunarodnim naučnim skupovima iz oblasti menadžmenta, organizacije i marketinga. Kandidat je objavio 14 naučnih i stručnih radova i članaka, a među brojnim radovima potrebno je posebno izdvojiti sljedeće:

- **Radević, I.** (2021). *Knowledge Management and Organization: Healthcare Quality in Montenegro*. Lexington Books - Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc. Maryland, USA. Hardback 978-1-7936-4102-1, eBook 978-1-7936-4103-8. U ovoj knjizi autor daje uvid u to kako se kvalitet zdravstvene zaštite može poboljšati kroz model menadžmenta znanja i multikontigentni pristup organizacionom dizajnu. Dr Radević u knjizi portretira relacioni trougao između menadžmenta znanja, organizacionog dizajna i zdravstvenog sistema u Crnoj Gori. Crnogorski zdravstveni sistem je predstavljen kroz makroekonomske, menadžerske i organizaciono-pravne aspekte. Autor u knjizi istražuje značaj menadžmenta znanja, liderstva, organizacione strategije, organizacione strukture, organizacione kulture i organizacione klime zdravstvenih organizacija. Ovo istraživanje obuhvatilo je javne i privatne zdravstvene ustanove Crne Gore, uz bogat metodološki instrumentarij, korišćen u svrhu analize podataka i zaključivanja. Poseban dio posvećen je organizacionim izazovima u kontekstu pandemije COVID-19. Ovim djelom, objavljenim od strane renomiranog izdavača Rowman & Littlefield, autor je pokazao međunarodnu prepoznatljivost i konkurentnost i skrenuo pažnju na značaj adekvatne organizacije sistema zdravstvene zaštite, utemeljene na menadžmentu znanja.

- **Radević, I., Dimovski, V., Lojpur, A. & Colnar, S.** (2021). *Quality of Healthcare Services in Focus: Role of Knowledge Transfer, Hierarchical Organizational Structure and Trust. Knowledge Management Research & Practice*, 1–12. <https://doi.org/10.1080/14778238.2021.1932623> – SSCI (Q2). Ovaj rad ima za cilj da istraži ulogu transfera znanja, hijerarhijske organizacione strukture i povjerenja kao važnih organizacionih faktora koji utiču na upravljanje znanjem, u funkciji kvaliteta zdravstvenih usluga. Primjenom hijerarhijske linearne regresije, autor je otkrio značajan i pozitivan odnos između transfera znanja i kvaliteta zdravstvenih usluga, kao i značajan i negativan odnos između hijerarhijske organizacione strukture i kvaliteta zdravstvenih usluga. Povjerenje je prepoznato kao moderator odnosa između transfera znanja i kvaliteta zdravstvenih usluga, kao i između hijerarhijske organizacione strukture i kvaliteta zdravstvenih usluga. Ovim radom pružena je empirijska podrška uticaju transfera znanja, hijerarhijske organizacione strukture i povjerenja na kvalitet zdravstvenih usluga, na primjeru crnogorskog zdravstvenog sistema. U radu se zaključuje da primjena strogo centralizovane organizacione strukture u složenom sistemu kao što je zdravstveni, ima ograničene efekte. Viši nivo povjerenja, uz viši nivo transfera znanja obezbijediće najviši kvalitet zdravstvenih usluga. Sa druge strane,

kada je transfer znanja na niskom nivou, visok nivo povjerenja može biti kontraproduktivan. Ovim radom, dr Radević je ukazao na konkretne načine efikasne organizacije zdravstvenog sistema, što je u uslovima rastućih izazova u zdravstvenom sektoru posebno značajno.

• **Radević, I.** (2013). *Digitalna ekonomija i marketing menadžment*, Univerzitet Crne Gore – Ekonomski fakultet Podgorica, ISBN 978-86-80133-65-2; COBISS.CG-ID 22752016. Dr Radević u ovoj knjizi ukazuje na rapidan progres u oblasti digitalnih tehnologija i njihovu sve veću zastupljenost u gotovo svim sferama života, što uzrokuje epohalne promjene u mnogim segmentima ljudskog djelovanja. U tom kontekstu, mnogi ustaljeni obrasci funkcionisanja različitih vrsta sistema postaju prevaziđeni i nefunkcionalni. Stoga je cilj ove knjige da ukáže na neophodnost korišćenja savremenih dostignuća informaciono komunikacionih tehnologija u pravcu jačanja konkurentnosti preduzeća na temelju efikasnijeg i efektivnijeg marketing menadžmenta. Knjiga nudi objašnjenje karakteristika digitalne ekonomije kao što su: globalizacija poslovanja, rastući značaj intelektualnog kapitala, mrežno poslovno povezivanje, te digitalni menadžment u uslovima konvergencije informaciono komunikacionih tehnologija. Analizirani su novi trendovi digitalnog marketinga, te sagledan širok spektar marketinških mogućnosti kroz prizmu elektronskog poslovanja. Posebno su razmatrani društveni mediji, ali i alati veb analitike. Učinjen je i istraživački napor da se približi značaj softvera u savremenoj marketing praksi, a knjiga obiluje sa 22 kratke studije slučaja. Autor zaključuje da digitalna ekonomija otvara brojne nove mogućnosti za unapređenje kvaliteta marketing menadžmenta, te da primjena savremenih dostignuća informaciono komunikacionih tehnologija uz adekvatnu rekonfiguraciju poslovnih procesa predstavlja temelj stvaranja održive konkurentske prednosti. Građa je izložena jasno i sistematično, korišćena literatura je relevantna za područje istraživanja. Oblasť proučavanja je veoma aktuelna i prikazana je uz potpuno poštovanje metodologije naučnog istraživanja. Zahvaljujući savremenom pristupu ovoj oblasti, ova knjiga može korisno poslužiti, ne samo za pregled savremenih standarda poslovanja, već i za praćenje preporuka i zaključaka u pravcu adekvatnog nastupa preduzeća u digitalnom okruženju i zaštitu od konkurentskog zaostajanja u uslovima digitalne ekonomije.

Radovi dr Ivana Radevića, objavljeni u međunarodnim časopisima, kao i tri objavljene monografije, ukazuju na to da je riječ o istraživaču koji veoma dobro vlada dizajnom istraživanja i izborom metodologije naučno-istraživačkog rada. Mišljenja sam da naučno-istraživački doprinos dr Ivana Radevića odlikuje savremenost i originalnost, sveobuhvatni prikaz i analitički osvrt na referentnu i korišćenu literaturu, a posebno kontinuitet naučnog istraživanja. Na osnovu respektabilnog naučno-istraživačkog rada, može se konstatovati da kandidat u potpunosti ispunjava potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje docent, kada je ovaj segment njegovog rada u pitanju.

STRUČNA DJELATNOST

Dr Ivan Radević je, u cilju stručnog osposobljavanja, boravio na više evropskih Univerziteta u okviru *Erasmus* programa

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD						
2. UMJETNIČKI RAD						
3. PEDAGOŠKI RAD						
UKUPNO			14			83.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na bazi analize i provjere priloženog konkursnog materijala, konstatujem da kandidat dr Ivan Radević posjeduje relevantan naučno-istraživački opus, kao i odgovarajuće pedagoške i stručno iskustvo, o kojem govore priloženi originalni i kvalitetni naučni radovi, kao i druge reference, po kojima je imenovani prepoznatljiv u akademskoj zajednici. Uzimajući u obzir sve navedeno, može se zaključiti da kandidat dr Ivan Radević u kvalitativnom i kvantitativnom pogledu ispunjava sve predviđene uslove prema Zakonu o visokom obrazovanju i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, za izbor u zvanje **docent**.

moblnosti, ali i na više univerziteta posredstvom Euraxess mreže istraživača. Član je globalnog udruženja naučnika iz oblasti menadžmenta *Academy of Management*. Učesnik je većeg broja projekata od nacionalnog i međunarodnog značaja. Posebno se izdvajaju sljedeće aktivnosti i angažmani:

- Član projektnog tima Erasmus+ programa Jean Monnet Chair – “Leadership for European Local Development 2040”.
- Bilateralni projekat u okviru naučne i tehnološke saradnje Crne Gore i Slovenije (2018-2020), na temu “Upravljanje ljudskim resursima u crnogorskim i slovenačkim opštinama”.
- Član je globalnog profesionalnog udruženja naučnika iz oblasti menadžmenta i organizacije *Academy of Management*.
- Menadžer Fakulteta za državne i evropske studije (2010-2015).

Pored navedenog, dr Ivan Radević ima razvijenu saradnju sa privredom, gdje je kao konsultant bio angažovan u više različitih projekata izrade studija izvodljivosti, biznis planova i digitalizacije poslovanja. U navedenim aktivnostima dr Ivan Radević je postigao zapažene rezultate u svom stručnom radu i prepoznat je kao pouzdan i kooperativan saradnik kod domaće i inostrane stručne javnosti.

Na osnovu navedenog, mišljenja sam da je kandidat u potpunosti stručno osposobljen za izbor u akademsko zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidat dr Ivan Radević je radno angažovan na Univerzitetu Crne Gore, Ekonomski fakultet u Podgorici, kao saradnik u nastavi. Uključen je u izvođenje nastave na više predmeta: Osnove menadžmenta, Ekonomija firme, Menadžment malih i srednjih preduzeća, Razvoj organizacije, Dizajniranje organizacije, Transformacija organizacije i Projektovanje organizacije. Angažovan je u nastavi kako na dodiplomskim akademskim i primijenjenim studijama, tako i na postdiplomskim akademskim i primijenjenim studijama. Osim navedenih predmeta, više godina angažovan je za izvođenje nastave pod mentorstvom na sljedećim disciplinama: *Menadžment u ICT* (Elektrotehnički fakultet), *Osnovi poslovanja* (Elektrotehnički fakultet), *Preduzetničko liderstvo* (Ekonomski fakultet), *Upravljanje ljudskim resursima* (Ekonomski fakultet). Prethodno je od 2010. do 2015. godine bio angažovan na Fakultetu za državne i evropske studije, kao menadžer Fakulteta, ali takođe i u svojstvu predmetnog saradnika.

Kandidat je svoje pedagoške kvalitete potvrdio u proteklom dugogodišnjem periodu kao saradnik u nastavi na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Od početka svoje univerzitetske karijere, kandidat pokazuje inicijativu kod primjene savremenih teorijskih i praktičnih znanja iz oblasti menadžmenta i organizacije. Na osnovu svega navedenog u ovom odjeljku, mišljenja sam da je kandidat u potpunosti pedagoški osposobljen za izbor u akademsko zvanje docent.

Imajući u vidu značajne rezultate koje je postigao u naučno-istraživačkom, nastavnom, pedagoškom i stručnom radu, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da **dr Ivana Radevića izabere u zvanje docent** za oblast Menadžment i marketing na Ekonomskom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Boban Melović, redovni profesor
Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za oblast: **Komparativna politika i političko komuniciranje** na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen na zvaničnoj internet stranici Univerziteta Crne Gore dana 1. jula 2022. godine (https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog/4/objava_137344/fajlovi/fpn%201%20-%202024.06). Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR OLIVERA KOMAR**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 15. marta 1981. godine u Postojni, Slovenija. Osnovne studije sam završila na Pravnom fakultetu, a magistrirala 2007. godine na Fakultetu političkih nauka u Podgorici, odbranivši tezu pod nazivom *Političke partije i poslanički mandat u sistemu parlamentarne reprezentacije*. Doktorirala sam na istom fakultetu u februaru 2012. godine disertacijom pod nazivom *Birači u Crnoj Gori: faktori izborne i partijske preferencije*.

Tokom rada na doktorskoj disertaciji boravila sam pet mjeseci na Univerzitetu Kalifornija – Berkli gdje sam istovremeno radila na koncipiranju novog predmeta na Fakultetu političkih nauka – *Političko ponašanje* i na svojoj disertaciji u okviru *Junior Faculty Development Program*, stipendije koju dodjeljuje Biro za obrazovne i kulturne poslove američkog State Departmenta, preko Američkog savjeta. Nakon završetka doktorskih studija, boravila sam šest mjeseci na postdoktorskom programu na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Bolonji kao korisnica JOINEU SEE stipendije. Tokom 2018. godine boravila sam dva mjeseca na Gete univerzitetu u Frankfurtu u okviru DAAD stipendije. Na isti Univerzitet sam 2022. godine pozvana kao gostujuća profesorica u ljetnjem semestru na dva predmeta *Introduction to Political Marketing* i *Politics in Post-Communist Europe*.

Koordinirala sam niz nacionalnih i međunarodnih naučnih projekata, od kojih bih izdvojila to da sam glavna istraživačica *Crnogorske nacionalne izborne studije* (Montenegrin National

Election Study – MNES, mnes.defacto.me) koja je prikupljala podatke u dva talasa (2012. i 2016. godine). Tri puta (2012, 2016. i 2021. za pilot modula 6) sam bila koordinatorka za Crnu Goru međunarodnog naučnog istraživanja - Komparativne studije o izbornim sistemima (Comparative Study of Electoral Systems – CSES, www.cses.org) koji vodi Sekretarijat na Univerzitetu Ann Arbor u Mičigenu. Takođe, u dvije runde (9. i 10.) bila sam nacionalna koordinatorka Evropskog društvenog istraživanja (European Social Survey, <https://www.europeansocialsurvey.org/>), metodološki i teorijski najsveobuhvatnijeg komparativnog istraživanja u oblasti društvenih nauka koje se sprovodi pod okriljem Evropskog konzorcijuma za istraživačku strukturu (ERIC). Na kraju, bila sam glavna istraživačica na međunarodnom projektu Evropska studija vrijednosti (European Value Study, <https://europeanvaluesstudy.eu/>) za Crnu Goru 2017. godine. Pored naučnih istraživanja često saradujem sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama na primijenjenim istraživačkim projektima.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od 2003. godine sam zapošljena na Univerzitetu Crne Gore, u svojstvu saradnice u nastavi (do 2005. godine na Pravnom, a do 2012. godine na Fakultetu političkih nauka). U zvanje docentkinje izabrana sam u oktobru 2012. godine na Fakultetu političkih nauka, na predmetima *Političko ponašanje*, *Politički marketing*, *Teorije i metode komparativne politike* i *Političko komuniciranje*, a u zvanje vanredne profesorke za oblast *Komparativna politika* i *političko komuniciranje* 2018. godine.

U ljetnjem semestru 2022. godine bila sam gostujuća profesorica na predmetima *Political marketing* i *Politics in Post-Communist Societies* na Gete univerzitetu u Frankfurtu.

Od 2012. do 2013. godine bila sam prodekanica za međunarodne odnose, a od 2014. godine sam koordinatorka Centra za društvena istraživanja pri Fakultetu političkih nauka.

Suvlasnica sam agencije za istraživanja De Facto Consultancy.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	14
Broj referenci*broj bodova				1x7	2x3.5	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		9
Broj referenci*broj bodova		1x7	1x2			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	3
Broj referenci*broj bodova			1x2	1x1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	0
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	2
Broj referenci*broj bodova				1x2		
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						28
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		0
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		2
Broj referenci*broj bodova		1x2				
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	0
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	12
Broj referenci*broj bodova				2x2	16x0.5	
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						19
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	1.5
Broj referenci*broj bodova					1x1.5	
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak					4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova						

4.4. Objavljeni prikazi	4.4.1.	1.5
Broj referenci*broj bodova	3x0.5	
4.5. Popularno-stručni članci	4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova		
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	4.6.1.	20
Broj referenci*broj bodova	11x1.81	
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST		23

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
Autorske naučne monografije		
M2. Poglavlje u monografiji međunarodnog značaja		
1. Komar, Olivera. Živković, Slaven, "Montenegro: Local Elections in the Shadow of National Politics", u Adam Gendźwiłł, Ulrik Kjaer and Kristof Stevvers. <i>The Routledge Handbook of Local Elections and Voting in Europe</i> , Routledge, 2022, ISBN 9780367444334, str. 430-441	6	6
2. Komar, Olivera. "The elephant in the room: illiberal politics in Montenegro", u Kapidžić, Damir, Stojanova, Vera. <i>Illiberal Politics in South East Europe. How Ruling Elites Undermine Democracy</i> , Routledge, 2021, ISBN 9781032076898 str. 59-79	6	6
Radovi u naučnim časopisima		
Q1. Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		
3. Nemčok M, Komar O. Batričević N, Tóth M, Spác P. The role of ethnicity in the perception of pork barrel politics: Evidence from a survey experiment in Slovakia. <i>Politics</i> . 2021;41(2):257-275. doi: 10.1177/0263395720920089	15	7.5
4. Olivera Komar (2020) The elephant in the room: illiberal politics in Montenegro, <i>Southeast European and Black Sea Studies</i> , 20:1, 61-80, DOI: 10.1080/14683857.2020.1703495	15	15
5. Zoran Pavlović, Bojan Todosijević & Olivera Komar (2019) Education, Authoritarianism, and Party Preference in the Balkans, <i>Problems of Post-Communism</i> , 66:6, 402-417, DOI: 10.1080/10758216.2018.1561192	15	5
Q2. Rad u eminentnom međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama, rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju)		
6. Kapidžić, D., & Komar, O. (2022). Segmental Volatility in Ethnically Divided Societies: (Re)assessing Party System Stability in Southeast Europe. <i>Nationalities Papers</i> , 50(3), 535-553. doi: 10.1017/nps.2021.9	12	6
Q5. Rad u međunarodnom časopisu koji nije 4 indeksiran na na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		
7. Todosijević, B., Pavlović, Z. & Komar, O. Measuring populist ideology: anti-elite orientation and government status. <i>Oual Quant</i> 56, 1611–1629 (2022). https://doi.org/10.1007/s11135-021-01197-5	4	1.33
8. Komar, Olivera and Novak, Meta. "Introduction: (De)democratisation in Slovenia and Montenegro: Comparing the Quality of Democracy" <i>Politics in Central Europe</i> , vol.16, no.3, 2020, pp.569-592. https://doi.org/10.2478/pce-2020-0026	4	4
9. Novak, Meta and Komar, Olivera. "The organisational development of interest groups in Montenegro and Slovenia: Do they contribute to more inclusive democracy?" <i>Politics in Central Europe</i> , vol.16, no.3, 2020, pp.647-665. https://doi.org/10.2478/pce-2020-0029	4	2
10. Komar, Olivera. "The Development of an interest group system in a constrained democracy: Montenegro", <i>Journal of Public Affairs</i> , vol.19, no. 2, str. 1-13, https://doi.org/10.1002/pa.1722	4	4
K4. Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu(štampano u izvodu)		
11. Komar, Olivera, Illiberal Politics in Western Balkan: Illiberal Politics in Montenegro , Beograd Hans Seidel Foundation 26-27. mart 2018. godine	0.5	0.5
12. Komar, Olivera, Challenges of Party Leadership in Montenegro in The ECPR Standing group on Central and Eastern European Politics' conference: <i>Party leaders in Central and Eastern Europe: Roles, Actions and Consequences</i> , april, 2018. godine	0.5	0.5
13. Komar, Olivera , Batričević Nemanja, »An Expensive Loyalty: The Role of Ethnicity in Vote Buying«, Panel 6, Institut društvenih nauka, konferencija <i>Toward a New Approach to Contemporary Crises</i> , Beograd, 2018. godine	0.5	0.25
14. Batričević, Nemanja & Komar, Olivera , „The Right Who at the Right Where: The Role of Ethnic Heterogeneity in Vote Buying“, Panel 3C, IPSA AISP,	0.5	0.25

<i>Diversity and Democratic Governance: Legacies of the Past, Present Challenges and Future Directions?</i> Conference, 12-15. june 2019, University of Sarajevo, BiH		
15. Kapidžić, Damir & Komar, Olivera, „Segmental Volatility in Ethnically Devided Societies,“ Panel 8A, IPSA AISP, <i>Diversity and Democratic Governance: Legacies of the Past, Present Challenges and Future Directions?</i> Conference, 12-15. june 2019, University of Sarajevo, BiH	0.5	0.25
16. Komar, Olivera, „An Elephant in the Room: Illiberal Politics in Montenegro“ Panel 9D, IPSA AISP, <i>Diversity and Democratic Governance: Legacies of the Past, Present Challenges and Future Directions?</i> Conference, 12-15. june 2019, University of Sarajevo, BiH	0.5	0.5
17. Komar, Olivera, »Buy one Get one free: Gender and Vote Buying in Montenegro, Hrvatski politikološki dani, Zagreb, 7-8. novembar 2019. godine	0.5	0.5
R11. Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		
18. Recenzija rada u <i>East European Politics and Societies</i>	2	2
19. Recenzija rada u <i>Problems of Post-Communism</i>	2	2
20. Recenzija rada u <i>East European Politics</i>	2	2
21. Recenzija rada u <i>Ethnopolitics</i>	2	2
R12. Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		
22. Recenzija rada u <i>Montenegrin Journal for Social Sciences</i>	0.5	0.5
18. Učešće u međunarodnom naučnom projektu		
23. Učešće u međunarodnom naučnom projektu I8 COST akcija CA15207 – Professionalisation and Social Impact of European Political Science	4	4
24. Učešće u međunarodnom naučnom projektu I8 COST akcija CA17135BE – Constitution-making and deliberative democracy	4	4
II0. Rukovođenje međunarodnim projektom		
25. Koordinator za Crnu Goru naučnog projekta <i>Comparative Study of Electoral Systems</i>	6	6
26. Nacionalni koordinator za Crnu Goru naučnog projekta <i>European Social Survey R9</i>	6	6
27. Nacionalni koordinator za Crnu Goru naučnog projekta <i>European Social Survey R10</i>	6	6
28. Nacionalni koordinator za Crnu Goru naučnog projekta <i>European Value Study R10</i>	6	6

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
P7. Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		
1. Gostujući profesor na predmetu Uvod u politički marketing na Gete univerzitetu u Frankfurtu	5	5
2. Gostujući profesor na predmetu Politika u postkomunističkoj Evropi na Gete univerzitetu u Frankfurtu	5	5
P10. Mentorstvo na master studijama		
3. Mentorka na master radu <i>Obrazovanje glasača kao prediktor izbornog ponašanja – studija slulaja Crna Gora</i> , kandidat Srdan Škuletić, odbrana 30.12.2020. godine	2	2
P11. Mentorstvo na specijalističkim studijama		
4. Mentorka na specijalističkom radu <i>Kampanje na društvenim mrežama tokom Parlamentarnih izbora 2016. godine</i> , kandidat Rajko Vučetić, odbrana 13.12.2017. godine	1	1
5. Mentorka na specijalističkom radu <i>Modusi ubjeđivanja: logos i njegove zloupotrebe</i> , kandidat Matija Miljanić, odbrana 4.7.2018. godine	1	1
6. Mentorka na specijalističkom radu <i>Komunikacija političkih partija s mladima u Crnoj Gori</i> , kandidat Bogdan Pipović, odbrana 30.08.2018. godine	1	1
7. Mentorka na specijalističkom radu <i>Humot u političkim kampanjama u Crnoj Gori</i> , kandidatkinja Isidora Matović, odbrana 30.08.2018. godine	1	1
8. Mentorka na specijalističkom radu <i>Razvoj političkog marketinga DPS-a</i> , kandidatkinja Anđela Vuković, odbrana 9.10.2018. godine	1	1
9. Mentorka na specijalističkom radu <i>Savremena drama kao katalizator društvenih procesa, studija slučaja pozorišne predstave »Princeza Ksenija od Crne Gore, izgnanička tugovanka doma Petrovića«</i> , kandidatkinje Darije-Daše Šuković, odbrana 22.11.2018. godine	1	1
10. Mentorka na specijalističkom radu <i>Populizam u Crnoj Gori</i> , kandidatkinje Aleksandre Lalatović, odbrana 26. 12. 2019. godine	1	1
11. Mentorka na specijalističkom radu <i>Jesmo li autoritarni</i> , kandidatkinje Ane Marjanović, odbrana 26.12.2019. godine	1	1
12. Mentorka na specijalističkom radu <i>Tip izborne liste i političko ponašanje u Crnoj Gori</i> , kandidatkinje Irene Gigović, odbrana 8.7. 2020. godine	1	1

P17. Kvalitet pedagoškog rada		
13. U skladu sa Odlukom Vijeća FPN u Podgorici, br. 01-858/1 od 30.6.2022. godine	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	BROJ BODOVA	
	UKUPNO ZA REFERENCU	ZA KANDIDATA
1. Komar, Olivera, <i>What we Already Know about the young People in the Region, desk research on existing data regarding RYCO priority areas: youth mobility, Exchange, Participation and Ethnic distance</i> , Regional Youth Cooperation Office 2. Komar, Olivera, <i>Gender Equality Index, Montenegro 2019</i> , European Institute for Gender Equality, Ministry for Human and Minority Rights, UNDP 3. Komar, Olivera et al. <i>Rapid Social Impact Assessment of the COVID-19 outbreak in Montenegro</i> , June, 2020 4. Komar, Olivera et al. <i>Strategija informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, 2019-2022. godine</i> 5. Komar, Olivera, <i>Country reviews: Performance of Western Balkan economies regarding the European Pillar of Social Rights, updated review on Montenegro</i> , Regional Cooperation Council, 2020 6. Komar, Olivera, <i>Evaluacioni izvještaj Plana aktivnosti za rodno odgovornu Skupštinu Crne Gore</i> , OSCE, 2021. 7. Elezović, Sanja, Komar, Olivera, <i>Instrumenti za procjenu orodnjenosti strategija i zakona, sa analizom orodnjenosti 26 važećih strategija u 2021. godini</i> OSCE, 2021. 8. Elezović, Sanja, Komar, Olivera, <i>Akcionni plan za rodno odgovornu Skupštinu Crne Gore 2022 – 2024</i> , OSCE 2021. 9. Komar, Olivera et. al. <i>Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025</i> . 10. Komar, Olivera, Živković, Slaven, <i>Evaluation of the local action plans in 24 Montenegrin municipalities with regards to gender mainstreaming</i> , Westminster Foundation for Democracy, Montenegro, 2020 11. Komar, Olivera et al. <i>Background Paper for the UN's Common Country Assessment on Social Inclusion and Leaving No One Behind</i> , UN, 2020 12. Komar, Olivera et al. <i>The Second Voluntary National Review: Montenegro and Sustainable Development Goals 2016–2021</i> . Vlada Crne Gore, 2022. godine	Do 20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	28	48	100.08	158.08
3. PEDAGOSKI RAD	13	33	26	45
4. STRUČNI RAD	12	26	20	43
UKUPNO	65	26	146.08	246.08

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na konkurs objavljen 1.07.2022. godine, kao jedini kandidat, prijavila se prof. dr Olivera Komar, vanredna profesorka na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 28.10.2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Komparativna politika i političko komuniciranje na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosim Izvještaj recenzenta.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Olivera Komar je osnovne studije završila na Pravnom fakultetu, a magistrirala 2007. godine na Fakultetu političkih nauka u Podgorici, odbranivši tezu pod nazivom *Političke partije i poslanički mandat u sistemu parlamentarne reprezentacije*. Doktorirala je na istom fakultetu u februaru 2012. godine disertacijom pod nazivom *Birači u Crnoj Gori: faktori izborne i partijske preferencije*. Tokom svog usavršavanja, boravila je na Univerzitetu Kalifornija – Berkli u okviru programa Junior Faculty Development Program i stipendije koju preko Američkog savjeta dodjeljuje Biro za obrazovne i kulturne poslove američkog State

Departmenta. Takođe, boravila je šest mjeseci na postdoktorskom programu na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Bolonji kao korisnica JOINEU SEE stipendije. Tokom 2018. godine boravila je Gete univerzitetu u Frankfurtu u okviru DAAD stipendije. Na isti Univerzitet je pozvana kao gostujuća profesorka u ljetnjem semestru 2022. godine.

Na osnovu uvida u dokumentaciju mogu konstatovati da kandidatkinja dr Olivera Komar ispunjava sve uslove koji su propisani u pogledu stepena obrazovanja, a koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U dosadašnjoj naučnoj karijeri, a posebno u posljednjih pet godina dr Olivera Komar je ostvarila zavidne naučnoistraživačke rezultate. U periodu od prethodnog izbora u zvanje, objavila je dva poglavlja u monografijama renomiranog međunarodnog izdavača - Routledge. U radu koji je objavljen u *The Routledge Handbook of Local Elections and Voting in Europe* bavi se pravnim i politikološkim aspektima organizacije i ishoda lokalnih izbora u Crnoj Gori, dok u radu koji je objavljen u uređenom izdanju *Illiberal Politics in South East Europe, how ruling Elites Undermine Democracy* ispituje primjenjivost koncepta demokratskog nazadovanja (*backsliding*) u nesavršenim demokratijama kakva je Crna Gora. Takođe, objavila je tri rada u vodećim međunarodnim časopisima koji se nalaze u prvih 25% u oblasti političkih nauka po Scopusovom rangiranju – *Politics, Southeast European and Black Sea Studies* i *Problems of Post-Communism*. Jedan od ta tri rada

objavila je kao samostalna autorka. Pored toga, objavila je još jedan rad u eminentnom međunarodnom časopisu koji je rangiran u prvih 50% časopisa po Scopusovom rangiranju, kao i još četiri rada u časopisima koja su rangirana u Scopus bazi. Posebno interesantan i relevantan je rad koji je u časopisu *Nationalities Papers* objavila zajedno sa kolegom Damirom Kapidžićem - "Segmental Volatility in Ethnically Divided Societies: (Re)assessing Party System Stability in Southeast Europe" u kome empirijski dokumentuje blokovsko glasanje u Crnoj Gori.

Ovi, kao i ostali njeni radovi, doprinose razvoju političkih nauka u Crnoj Gori, kao i promociji naše politikologije u Evropskim i širim razmjerama. Teme kojima se bavi su naučno i društveno relevantne, a posebno je važno što su obrađene u skladu sa savremenim empirijskim metodama, kojima kandidatkinja vlada. Dr Olivera Komar je nesumljivo doprinijela razvoju empirijske politikologije u Crnoj Gori svojim angažmanom u vodećim međunarodnim istraživačkim projektima. U period od prethodnog izbora u zvanje bila je nacionalna koordinatorica ili glavna istraživačica za Crnu Goru u čak tri takva međunarodna empirijska kolaborativna projekta – Evropskom društvenom istraživanju (runde 9 i 10), Evropskom istraživanju vrijednosti i Komparativnoj studiji izbornih sistema. Svojim radom na ovim projektima, kandidatkinja je doprinijela promociji Crne Gore i njene istraživačke zajednice na

mapi evropskih društvenih nauka, ali i omogućila da su podaci o Crnoj Gori javni i dostupni svim istraživačima i istraživačicama svijeta.

Na osnovu uvida u objavljene radove mogu konstatovati da kandidatkinja dr Olivera Komar ispunjava sve uslove koji su propisani u pogledu kvaliteta naučnoistraživačkog rada, a koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidatkinja je u nastavi na Univerzitetu Crne Gore od 2003. godine i prošla je sve faze pedagoškog rada, kao saradnica u nastavi i, nakon izbora u zvanje, prvo docentkinje, a zatim vanredne profesorice, kao samostalna nastavnica. Ocjene njenog rada, kako od strane studenata/kinja na Univerzitetu Crne Gore, tako i od strane studenata/kinja na Gete univerzitetu na kome je gostovala u ljetnjem semestru, su među najvišima.

Na temelju svega iznesenog mišljenja sam da kandidatkinja posjeduje znanja i pedagoške vještine koje je kvalifikuju za vođenje nastave iz konkursom raspisanih predmeta.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	28	48	57.28	100.08	158.08
3. PEDAGOŠKI RAD	20	13	33	19	26	45
4. STRUCNI RAD	14	12	26	23	20	43
UKUPNO	54	53	107	100	146.08	246.08

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitet naučno-istraživačkog, pedagoškog i stručnog rada kandidatkinje, zaključujem da prof. dr Olivera Komar u potpunosti zadovoljava uslove za izbor u zvanje redovni profesor propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

Predlažem Vijeću Fakulteta političkih nauka i Senatu Univerziteta Crne Gore da, u skladu sa raspisanim konkursom, dr Oliveru Komar izabere u zvanje redovna profesorica za oblast Komparativna politika i političko komuniciranje na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Srđan Darmanović

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore od 28.10.2022. godine, imenovan sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje za oblast Komparativna politika i političko komuniciranje na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Na konkurs objavljen 1.07.2022. godine prijavila se prof. dr Olivera Komar, vanredna profesorica na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Na konkurs je pristigla samo jedna prijava.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosim Izvještaj recenzenta.

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Dr Olivera Komar ispunjava uslove koji su propisani za izbor u akademska zvanja. Naime, ona je završila osnovne studije na Pravnom, a magistarske i doktorske studije na Fakultetu političkih nauka u Podgorici. Pored redovnih studija, kandidatkinja se usavršavala na eminentnim univerzitetima u Evropi i SAD-u, na Univerzitetu Kalifornija – Berkli, na Fakultetu političkih nauka

Univerziteta u Bolonji, te na Gete univerzitetu u Frankfurtu.

Uvidom u dokumentaciju, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima o uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja, dr Olivera Komar stepenom obrazovanja ispunjava uslove za izbor u akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

U prethodnom izbornom period dr Olivera Komar je ostvarila zavidan naučno istraživački rezultat. Njen rad je rezultirao objavama u eminentnim naučnim časopisima koji su rangirani na Web of Science, kao i monografijama renomiranih međunarodnih izdavača kao što je Routledge. U pogledu broja i kvaliteta objava, kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za izbor u više akademsko zvanje.

Rad dr Olivere Komar u oblasti političkog ponašanja relevantan je i u skladu sa međunarodnim trendovima u oblasti kojom se bavi. Iako se prevashodno fokusira na slučaj Crne Gore, učestvovala je u više komparativnih studija, koje su rezultirale publikacijama. U prethodnom periodu objavila je nekoliko radova koji postižu visoku citiranost, a u kojima se tretiraju teme kao što su demografija i glasanje, klijentelizam i glasanje, blokovsko glasanje, populizam i glasanje. Teme kojima se dr Olivera Komar bavi su naučno i društveno relevantne, a ona im pristupa u skladu sa savremenim empirijskim metodama.

Iz biografije kandidatkinje bih posebno izdvojio njen rad na vođenju nekoliko važnih međunarodnih projekata. Naime, dr Olivera Komar je bila nacionalna koordinatorica za dvije runde Evropskog društvenog istraživanja u Crnoj Gori (runde 9 i 10). U pitanju je metodološki najrigoroznije istraživanje iz oblasti društvenih nauka koje se sprovodi u Evropi i koje se nalazi pod pokroviteljstvom Evropske komisije. Tim dr Olivere Komar uveo je ovo istraživanje u Crnoj Gori, postavio i prilagodio metodologiju i prikupio podatke za dvije runde istraživanja. Ovo istraživanje pored naučnog ima i društvenu vrijednost, a činjenica da je uvedeno u Crnoj Gori više puta je pohvaljena u izvještajima o progresu pridruženja Crne Gore Evropskoj uniji koji svake godine priprema Evropska komisija.

Pored Evropskog društvenog istraživanja kandidatkinja je vodila i Evropsko istraživanje vrijednosti, takođe kolaborativni projekat u kome je učestvovalo 35 država. Sa stanovišta njene uže oblasti istraživanja, posebno je važno da je glavna istraživačica za

Komparativnu studiju izbornih sistema, za koju je u Crnoj Gori do sada sproveda tri istraživanja – modul 4 i 5, kao i pilot istraživanje za modul 6. Njen rad na postizbornoj studiji uvažen je i činjenicom da je predložena za članicu upravnog odbora Konzorcijuma nacionalnih izbornih studija koji se osniva početkom novembra u Amsterdamu. Mišljenja sam da je u prethodnom izbornom period dr Olivera Komar značajno doprinijela razvoju empirijske politikologije u Crnoj Gori, čime je sa stanovišta naučnoistraživačkog rada zaslužila promociju u zvanje redovne profesorice. Njen naučnoistraživački rad ispunjava sve uslove koji su propisani za izbor u ovo zvanje Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	28	48	57.28	100.08	158.08
3. PEDAGOŠKI RAD	20	13	33	19	26	45
4. STRUČNI RAD	14	12	26	23	20	43
UKUPNO	54	53	107	100	146.08	246.08

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u konkursnu dokumentaciju može se zaključiti da kandidatkinja, prof. dr Olivera Komar, ispunjava sve uslove za izbor u sljedeće akademsko zvanje propisane Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore.

Sa velikim zadovoljstvom predlažem dr Oliveru Komar za izbor u zvanje redovne profesorice na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore (oblast Komparativna politika i političko komuniciranje).

RECENZENT

Dr Bojan Todosijević
Naučni savjetnik u oblasti
društvenih nauka – politikologija
Institut društvenih nauka u Beogradu

REVIEWER'S REPORT IZVJEŠTAJ RECENZENTA

The call for the election of professor for the field *comparative politics and political behavior* was published on July 1st 2022. Associate professor at the Faculty of Political Science University of Montenegro, Olivera Komar applied to the call as the only candidate. The Senate of the University of Montenegro named me a member of the Review committee for this election on October 28th 2022. After I have reviewed the application, I am able to offer the following report.

Konkurs za izbor u zvanje za oblast komparativna politika i političko ponašanje objavljen je 1.07.2022. godine. Na konkurs se kao jedina kandidatkinja prijavila prof. dr Olivera Komar, vanredna profesorka na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore. Senat Univerziteta Crne Gore je 28.10.2022. godine donio odluku da budem imenovana za članicu Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje Izvještaja za izbor u akademsko zvanje. Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, podnosim Izvještaj recenzenta.

I EVALUATION / OCJENA USLOVA

FULFILMENT OF CONDITIONS REGARDING THE LEVEL OF EDUCATION ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

The educational profile of Dr Olivera Komar corresponds to the conditions prescribed in this regard for the election to the academic title at the University of Montenegro. She completed her undergraduate studies at the Faculty of Law, after which she received her master's and Doctorate degrees at the Faculty of Political Sciences in Podgorica. The topic of her dissertation was in the field of her current academic work - *Voters in Montenegro: factors of*

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Visoke ocjene koje je dr Olivera Komar dobila u studentkim anketama ukazuju na njen posvećen i profesionalan odnos prema radu sa studentima. U prethodnom izbornom period dr Komar je imala iskustvo pedagoškog rada i na prestižnom Gete univerzitetu u Frankfurtu, a ocjene koje je od studenata dobila tamo, nesumnjivo potvrđuju njenu posvećenost pedagoškom radu.

Navedene činjenice i drugi podaci iz konkursne dokumentacije, upućuju na zaključak da je dr Olivera Komar u pogledu pedagoške osposobljenosti zadovoljila kriterijume izbora u više akademsko zvanje.

electoral and party preferences. In addition, she trained at prestigious universities in America and Europe, at the University of California – Berkeley within the Junior Faculty Development Program and at the postdoctoral program at the Faculty of Political Sciences of the University of Bologna as a beneficiary of the JOINEU SEE scholarship. During 2018, she spent time at Goethe University in Frankfurt on DAAD scholarship. She was invited to the Department of Social Sciences at Goethe University to teach in the summer semester of 2022.

After examining the documentation, I can state that the candidate Dr Olivera Komar meets all the conditions prescribed in terms of the level of education, which are defined by the Law on Higher Education of Montenegro, the Statute of the University of Montenegro and the Conditions and criteria for election to academic titles.

Obrazovni profil dr Olivera Komar odgovara uslovima koji su u tom pogledu propisani uslove koji su propisani za izbor u akademsko zvanje na Univerzitetu Crne Gore. Ona je osnovne studije završila na Pravnom fakultetu, nakon čega je magistrirala i doktorirala na Fakultetu političkih nauka u Podgorici. Tema njene disertacije u oblasti je njenog akademskog rada - *Birači u Crnoj Gori: faktori izborne i partijske preferencije*. Pored toga, usavršavala se na prestižnim univerzitetima u Americi i Evropi, na Univerzitetu Kalifornija – Berkli u okviru programa Junior Faculty Development Program, na postdoktorskom programu na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Bolonji kao korisnica JOINEU SEE stipendije. Tokom 2018. godine u okviru DAAD stipendije boravila je Gete univerzitetu u Frankfurtu. Na departman za društvene nauke Gete univerziteta pozvana je da predaje u ljetnjem semestru 2022. godine.

Uvidom u dokumentaciju mogu konstatovati da kandidatkinja dr Olivera Komar ispunjava sve uslove koji su propisani u pogledu stepena obrazovanja, a koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALYSIS OF SCIENTIFIC RESEARCH WORK ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr. Olivera Komar has achieved significant scientific research results in her field. In the period since her previous election, she has published relevant papers in high-ranking scientific journals, such as *Politics, Southeast European and Black Sea Studies, or Problems of Postcommunism*. The topics she works on are political system of Montenegro in a comparative perspective, voting and clientelism. In an interesting paper she published together with colleagues from Slovakia and Montenegro, she studies the role of ethnicity in the perception of clientelistic politics. In this paper, the authors conducted a survey experiment and, using innovative methods, came to interesting conclusions about group affiliation as a factor of perception of corruptive behavior. Also, in a very relevant paper published with her colleague from Bosnia and Herzegovina, she focuses on block voting in ethnically divided societies, such as

Montenegrin or Bosnian and Herzegovinian. The findings from their work have broader methodological implications because they point to the shortcomings of volatility as a measure of the stability of party systems in a situation of deep ethnic cleavages.

I would like to emphasize the work of Dr Olivera Komar on conducting large-scale empirical studies as a very important contribution to the development of political and social sciences in Montenegro in general. In the previous period, she was the national coordinator for two rounds of the European Social Survey (ESS) in Montenegro (9 and 10). European Social Survey is considered the most methodologically rigorous research in the field of social sciences carried out in Europe. By successfully collecting data for two rounds of this research, Dr. Olivera Komar and her team made Montenegro accessible to a wide world research community. In addition to the European Social Survey, the candidate conducted the European Value Survey (EVS), also a collaborative project in which over thirty countries participated.

Finally, I would particularly like to point out her role in the introduction and implementation of several modules of the Comparative Study of Electoral Systems (CSES) in Montenegro. It is a collaborative, cross-national program of comparative electoral behavior among more than 60 electoral studies teams from around the world. The CSES allows examination into how societal, political, economic and structural contexts shape citizen behavior and condition democratic choice, the nature of political and social divisions, and how citizens in different political systems evaluate democratic institutions and processes. The research, questionnaire and design studies program is developed by an international board of leading scholars of electoral politics and political science. Design in every country is carried out by their most prominent social scientists. Dr Olivera Komar has conducted three waves of CSES in Montenegro so far – modules 4 and 5, as well as a pilot research for Module 6. Her work was also acknowledged by the fact that she was nominated as a member of the board of directors of the Consortium of National Electoral Studies, which is established in early November in Amsterdam.

Based on all of the above, I can state that the candidate Dr Olivera Komar meets all the conditions prescribed in terms of the quality of scientific research work, which are defined by the Law on Higher Education of Montenegro, the Statute of the University of Montenegro and the Conditions and criteria for election to academic titles.

U oblasti kojom se bavi, dr Olivera Komar je ostvarila značajne naučno-istraživačke rezultate. U periodu od prethodnog izbora u zvanje objavila je relevantne radove u visokorangiranim naučnim časopisima, kao što su *Politics, Southeast European and Black Sea Studies*, ili *Problems of Postcommunism*. Teme kojima se bavi su politički sistem Crne Gore u uporednoj perspektivi, glasanje i klijentelizam. U interesantnom radu koji je objavila zajedno sa kolegama iz Slovačke i Crne Gore, bavi se ulogom etničke pripadnosti u percepciji klijentelističke politike. U tom radu, autori su sproveli anketni eksperiment i inovativnim metodama došli do interesantnih zaključaka o grupnoj pripadnosti kao faktoru percepcije koruptivnog ponašanja. Takođe, u vrlo relevantnom radu koji je objavila sa kolegom iz Bosne i Hercegovine, bavi se blokovskim glasanjem u etnički podijeljenim društvima, kakva su crnogorsko ili bosanskohercegovačko. Nalazi iz njihovog rada imaju i šire metodološke implikacije jer ukazuju na nedostatke volatilnosti kao

mjere stabilnosti partijskih sistema u situaciji dubokih etničkih rascjepa.

Kao veoma značajan doprinos razvoju političkih i uopšte društvenih nauka u Crnoj Gori, izdvojila bih rad dr Olivera Komar na sprovođenju velikih empirijskih studija. Naime, ona je u prethodnom period bila nacionalna koordinatorica za dvije runde Evropskog društvenog istraživanja (ESS) u Crnoj Gori (9 i 10). Evropsko društveno istraživanje se smatra metodološki najrigoroznijim istraživanjem iz oblasti društvenih nauka koje se sprovodi u Evropi. Uspješno prikupivši podatke za dvije runde ovog istraživanja, dr Olivera Komar i njen tim učinili su Crnu Goru dostupnom širokoj svjetskoj istraživačkoj zajednici. Pored Evropskog društvenog istraživanja kandidatkinja je u prethodnom periodu sprovela i Evropsko istraživanje vrijednosti (EVS), takođe kolaborativni projekat u kome je učestvovalo preko trideset država.

Na kraju, posebno bih istakla njenu ulogu u uvođenju i sprovođenju nekoliko modula Komparativne studije izbornih sistema (CSES) u Crnoj Gori. U pitanju je kolaboratorski, međunarodni program komparativnog izbornog ponašanja među više od 60 timova za izborne studije iz cijelog svijeta. CSES omogućuje ispitivanje načina na koji društveni, politički, ekonomski i strukturni konteksti oblikuju ponašanje građana i utiču na demokratski izbor, prirodu političkih i društvenih podjela, te kako građani u različitim političkim sistemima ocjenjuju demokratske institucije i procese. Program istraživanja, upitnike i dizajn studija razvija međunarodni odbor vodećih naučnika izborne politike i političkih nauka. Dizajn u svakoj zemlji sprovode najistaknutiji društveni naučnici te zemlje. Dr Olivera Komar je u Crnoj Gori do sada sprovela tri istraživanja – modul 4 i 5, kao i pilot istraživanje za modul 6. Njen rad uvažen je i činjenicom da je predložena za članicu upravnog odbora Konzorcijuma nacionalnih izbornih studija koji se osniva početkom novembra u Amsterdamu.

Na osnovu svega navedenog, mogu konstatovati da kandidatkinja dr Olivera Komar ispunjava sve uslove koji su propisani u pogledu kvaliteta naučnoistraživačkog rada, a koji su definisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja.

ANALYSIS OF PEDAGOGICAL COMPETENCE ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

In the summer semester of 2022, Dr Olivera Komar taught two subjects – Introduction to Political Marketing and Politics in Post-Communist Societies at the Department of Social Sciences of Goethe University. In both subjects, the students eventually rated her work with the highest marks. Based on the evaluation of teaching, but also with information from students, I can confirm that she is very dedicated to teaching and organizing interesting and interactive lectures that students like to attend.

Na departmanu za društvene nauke Gete univerziteta, dr Olivera Komar je u ljetnjem semestru 2022. godine izvodila nastavu na dva predmeta – Uvod u politički marketing i Politika u post-komunističkim društvima. Na oba predmeta su studenti na kraju ocijenili njen rad najvišim ocjenama. Na osnovu evaluacije izvođenja nastave, ali i informacijama od studenata mogu da potvrdim da je veoma posvećena izvođenju nastave i organizaciji interesantnih i interaktivnih predavanja koja student vole da posjećuju.

II SCORING VERIFICATION VERIFIKACIJA BODOVANJA

SUMMARY OF POINTS AND NUMBER OF REFERENCES CLASSIFIED BY THE AREA ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

ACTIVITY	Number of references			Number of points		
	Before election	After election	Total	Before election	After election	Total
1. SCIENTIFIC AND RESEARCH	20	28	48	57.28	100.08	158.08
3. PEDAGOGICAL COMPETENCE	20	13	33	19	26	45
4. PROFESSIONAL WORK	14	12	26	23	20	43
TOTAL	54	53	107	100	146.08	246.08

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	20	28	48	57.28	100.08	158.08
3. PEDAGOSKI RAD	20	13	33	19	26	45
4. STRUČNI RAD	14	12	26	23	20	43
UKUPNO	54	53	107	100	146.08	246.08

III OPINION FOR THE ELECTION TO THE TITLE MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Having in mind the results achieved and the quality of scientific research, pedagogical and professional work, I conclude that Dr Olivera Komar meets the requirements for the election to the title of full professor provided for by the Law on Higher Education of Montenegro, the Statute of the University of Montenegro and the Conditions and criteria for election to academic titles.

I am pleased to propose to the Council of the Faculty of Political Sciences and the Senate of the University of Montenegro, in accordance with the announced Competition, to elect Dr Oliver Komar a full professor in the field of Comparative Politics and Political Communication at the Faculty of Political Sciences of the University of Montenegro.

Imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitet naučnoistraživačkog, pedagoškog i stručnog rada zaključujem da dr Olivera Komar ispunjava uslove za izbor u zvanje redovnog profesora predviđene Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta političkih nauka i Senatu Univerziteta Crne Gore da, u skladu sa raspisanim Konkursom, dr Oliveru Komar izaberu u akademsko zvanje redovna profesorka za oblast Komparativna politika i političko komuniciranje na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore.

REVIEWER / RECENZENT
Prof. dr Sigrid Rossteutscher
Frankfurt

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 6, a u vezi sa članom 160 Statuta Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG br. 337/15 i 44/18) i člana 36 stav 2 Kolektivnog ugovora za Univerzitet Crne Gore ("Sl.list CG" br. 69/16 i 76/19), Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na sjednici od 7-8.12.2022. godine, donio je

P R A V I L N I K o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku, uslovima vrednovanja i načinu nagrađivanja zaposlenih za izuzetan doprinos razvoju i međunarodnom pozicioniranju Univerziteta Crne Gore

Član 1

U Pravilniku o postupku, uslovima vrednovanja i načinu nagrađivanja zaposlenih za izuzetan doprinos razvoju i međunarodnom pozicioniranju Univerziteta Crne Gore br. 02-53/1 od 15.2.2022. godine i br. 02-53/2 od 14.3.2022. godine (Bilten UCG, br. 550/22 i 554/22), u članu 8 stav 1, alineja 2, briše se.

Član 2

Član 10 stav 4 Pravilnika, mijenja se i glasi:

"Naučni odbor dostavlja rektoru mišljenje o ispunjenosti uslova koji se odnose na kategoriju, kvalitet i relevantnost doprinosa za nagrađivanje zaposlenih u vezi sa čl. 4, 5, 7 i 8 ovog pravilnika."

U istom članu stav 7, poslije riječi "na Univerzitetu", dodaju se nove riječi, koje glase: "u smislu člana 11 ovog pravilnika".

Član 3

Poslije člana 11 dodaje se novi član, koji glasi:

"Rektor može dodijeliti nagradu po jednom zaposlenom na svakoj organizacionoj jedinici, na predlog Vijeća organizacione jedinice, uz obrazloženje za posebne doprinose u razvoju naučno-istraživačkog ili umjetničko-istraživačkog rada i međunarodnom pozicioniranju Univerziteta, u bruto iznosu od 900 eura.

Nagrade iz stava 1 ovog člana mogu se dodijeliti jednom u toku godine, u periodu koji odredi rektorski kolegijum.

Nagrada se isplaćuje kao dodatak na zaradu odnosno uz naknadu po osnovu ugovora o dopunskom radu zaposlenog na Univerzitetu u smislu člana 11 ovog pravilnika."

Član 4

Dosadašnji članovi 12, 13, 14, 15 i 16, postaju članovi 13, 14, 15, 16 i 17.

U preostalom dijelu Pravilnik ostaje nepromijenjen.

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Biltenu.

Broj: 02-53/3
Podgorica, 8.12.2022. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 70 stav 4 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore”, br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21 i 86/22), člana 24 stav 1 tačka 14 i člana 133 stav 5 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, u postupku razmatranja zahtjeva za oslobađanje plaćanja naknade za studiranje na Univerzitetu Crne Gore, na sjednici održanoj 7- 8.12.2022. godine, donio je

ODLUKU

Član 1

Viktor Camović, student Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, studijski program: Pravne nauke, oslobađa se plaćanja naknade za studiranje za studijsku 2022/23. godinu.

Član 2

Sastavni dio ove odluke čini Zahtjev Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore br. P1-0-495-03 od 23.11.2022. godine sa priloženom medicinskom dokumentacijom.

Član 3

Odluka se dostavlja podnosiocu zahtjeva, Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore i računovodstvu Univerziteta Crne Gore, radi dalje realizacije.

Broj: 02-361/1
Podgorica, 8.12.2022. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 15 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog Senata Univerziteta Crne Gore, na sjednici od 7-8. 12. 2022. godine, donio je

**ODLUKU
O ODOBRAVANJU UPISA DODATNOG
BROJA STUDENATA NA DOKTORSKE STUDIJE
UNIVERZITETA CRNE GORE
ZA STUDIJSKU 2022/23. GODINU**

Član 1

Odobrava se upis dodatnog broja studenata na doktorske studije Medicinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore za studijsku 2022/23. godinu, za sljedeći studijski program:

- Stomatologija.....2 kandidata

Član 2

Upis dodatnog broja studenata se vrši prema utvrđenoj konačnoj rang listi.

Član 3

Upis dodatnog broja po ovoj odluci odobrava se u broju koji je u skladu sa licencom, vodeći računa da se povećanjem ne ugroze kriterijumi kvaliteta organizacije nastave.

Član 4

O realizaciji ove odluke staraće se dekan Medicinskog fakulteta.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Medicinski fakultet Univerziteta Crne Gore je Odlukom br. 1841/3 od 9.11.2022. godine predložio proširenje rang liste za upis na doktorske studije za studijsku 2022/2023. godinu za dva kandidata na studijskom programu Stomatologija.

Na osnovu iskazanog zahtjeva Medicinskog fakulteta, Odbor za doktorske studije je Aktom br. 03-2099/1 od 18.11.2022. godine podržao predlog Medicinskog fakulteta za upis dodatnog broja studenata na doktorske studije za studijsku 2022/2023. godinu.

U Izvještaju Komisije za doktorske studije Medicinskog fakulteta br. 1813/2 od 4.11.2022. godine utvrđeno je da se na konkursu za doktorske studije za studijsku 2022/2023. godinu za studijski program Stomatologija prijavilo 5 kandidata, a s obzirom na činjenicu da je predmetni konkurs bio raspisan za 3 kandidata to je upućen predlog za upis još dva kandidata.

Rješenjem Ministarstva prosvjete UPI broj 060-98/2019 od 24.09.2019. godine sa izmjenama i dopunama utvrđen je broj studenata za upis u prvu godinu studija na Univerzitetu Crne Gore, i to: 5 studenata za doktorski studijski program Stomatologija.

Cijeneći date zahtjeve i predlog Senata za odobravanje upisa dodatnog broja studenata, vodeći računa o broju studenata propisanom licencom i raspoloživim kapacitetima ogranizacione jedinice, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Broj: 02-357/1
Podgorica, 8.12.2022. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 15 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog Senata Univerziteta Crne Gore, na sjednici od 7-8.12. 2022. godine, donio je

**ODLUKU
O ODOBRAVANJU UPISA DODATNOG
BROJA STUDENATA NA DOKTORSKE STUDIJE
UNIVERZITETA CRNE GORE
ZA STUDIJSKU 2022/23. GODINU**

Član 1

Odobrava se upis dodatnog broja studenata na doktorske studije Filozofskog fakulteta Univerziteta Crne Gore za studijsku 2022/23. godinu, za sljedeći studijski program:

- Geografija.....1 kandidat.

Član 2

Upis dodatnog broja studenata se vrši prema utvrđenoj konačnoj rang listi.

Član 3

Upis dodatnog broja po ovoj odluci odobrava se u broju koji je u skladu sa licencom, vodeći računa da se povećanjem ne ugroze kriterijumi kvaliteta organizacije nastave.

Član 4

O realizaciji ove odluke staraće se dekanica Filozofskog fakulteta.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Filozofski fakultet Univerziteta Crne Gore je Odlukom br. 01-2633 od 3.11.2022. godine predložio proširenje rang liste za upis na doktorske studije za studijsku 2022/2023. godinu za jednog kandidata na studijskom programu Geografija.

Na osnovu iskazanog zahtjeva Filozofskog fakulteta, Odbor za doktorske studije je Aktom br. 03-2027/1 od 18.11.2022. godine podržao predlog Filozofskog fakulteta za upis dodatnog broja studenata na doktorske studije za studijsku 2022/2023. godinu.

U Izvještaju Komisije za doktorske studije Filozofskog fakulteta br. 01-2592 od 1.11.2022. godine utvrđeno je da se na konkurs za doktorske studije za studijsku 2022/2023. godinu za studijski program Geografija prijavila 4 kandidata, a s obzirom na činjenicu da je predmetni konkurs bio raspisan za 3 kandidata, to je upućen predlog za upis još jednog kandidata.

Rješenjem Ministarstva prosvjete UPI broj 060-98/2019 od 24.09.2019. godine sa izmjenama i dopunama utvrđen je broj studenata za upis u prvu godinu studija na Univerzitetu Crne Gore, i to: 5 studenata za doktorski studijski program Geografija.

Cijeneći date zahtjeve i predlog Senata za odobravanje upisa dodatnog broja studenata, vodeći računa o broju studenata propisanom licencom i raspoloživim kapacitetima ogranizacione jedinice, odlučeno je kao u izreci ove odluke.

Broj: 02-358/1
Podgorica, 8.12.2022. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 24 stav 1 tačka 4 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, na predlog rektora, na sjednici od 7-8.12.2022. godine, donio je

ODLUKU

I Daje se saglasnost na izmjene i dopune Finansijskog plana Univerziteta Crne Gore za 2022. godinu za Fakultet za sport i fizičko vaspitanje, Muzička akademija, Fakultet dramskih umjetnosti, Studentski parlament, Institut „Konfučije”, Ekonomski fakultet, Rektorat, i za međunarodne projekte „Food 4Health” i „Digest”, prema predlogu rektora br. 01-4060/1 od 6.12.2022. godine, na osnovu Mišljenja Sektora za finansije br. 05/1-4060 od 6.12.2022. godine

II Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u Biltenu Univerziteta Crne Gore.

Broj: 02-368/1
Podgorica 8.12.2022. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

Na osnovu člana 39 stav 6 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG”, br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 03/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20, 104/21 i 86/22) i člana 70 stav 2 Statuta Univerziteta Crne Gore, Upravni odbor Univerziteta Crne Gore, rješavajući po zahtjevu Instituta za biologiju mora br. 1649/22 od 4.11.2022. godine, uz mišljenje Sektora za finansije Univerziteta Crne Gore br. 02-341/1 od 23.11.2022. godine na sjednici održanoj 7-8.12.2022. godine, donio je

ODLUKU

I DAJE SE PRETHODNA SAGLASNOST Institutu za biologiju mora za zaključenje ugovora sa „SIGMA ENERGIJA” d.o.o. koji se odnosi na vršenje usluga monitoringa morskog ekosistema – morskog dna nakon puštanja u rad naučno-istraživačke plutače SIGMA WEC za potrebe kompanije Sigma energija.

II Ukupna ugovorena vrijednost predmetnog posla iznosi 3.300,00 eura sa uračunatim PDV-om.

III Ovlašćuje se direktor Instituta za biologiju mora da potpiše predmetni ugovor, sa elementima iz nacrtu Ugovora koji čini sastavni dio ove odluke.

IV Saglasnost iz stava I ove odluke podrazumijeva zajedničku odgovornost svih članova tima Instituta za biologiju mora kao izvršilaca posla, za potpuno izvršenje predmetnog ugovora, kao i odgovornost svakog pojedinačnog člana tog tima za dio ugovora koji izvršava, a posebno odgovornost direktora Instituta za obaveze preuzete predmetnim ugovorom.

V Od prihoda ostvarenih po ovom osnovu u budžet Univerziteta Crne Gore izdvajaju se sredstva u skladu sa Statutom Univerziteta Crne Gore i drugim opštim aktima Univerziteta.

VI Institut za biologiju mora je u obavezi da potpisani i ovjereni ugovor sa „SIGMA ENERGIJA” d.o.o iz predmetnog pravnog posla dostavi rektoru.

VII Sastavni dio ove odluke čini: Zahtjev Instituta za biologiju mora br. 1649/22 od 4.11.2022. godine, Nacrt Ugovora za pružanje usluga se odnosi na vršenje usluga monitoringa morskog ekosistema – morskog dna nakon puštanja u rad naučno-istraživačke plutače SIGMA WEC za potrebe kompanije Sigma energija i Mišljenje Sektora za finansije UCG, br. 02-341/1 od 23.11.2022. godine.

Broj: 02-341/2
Podgorica, 8.12.2022. godine

UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA CRNE GORE
Predsjednica
Prof. dr Rajka Glušica

SADRŽAJ:

1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

Arhitektonski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast:

Arhitektonske tehnologije..... 1

Biotehnički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast

Melioracija zemljišta..... 7

Ekonomski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast

Menadžment i marketing 17

Fakultet političkih nauka

Referat za izbor u akademsko zvanje za oblast

Komparativna politika i političko komuniciranje..... 26

2. PRAVILNIK o izmjenama i dopunama Pravilnika o

postupku, uslovima vrednovanja i načinu nagrađivanja

zaposlenih za izuzetan doprinos razvoju i međunarodnom pozicioniranju Univerziteta Crne Gore 33

3. ODLUKE UPRAVNOG ODBORA UCG SA

SJEDNICE ODRŽANE 7-8.12.2022. G..... 33